

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA

ZMAJ JOVIN TRG 3

Telefonok

Kiadóhivatal 8-58

Szerkesztőség 5-10, 8-52

Előfizetés és befizetés

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinárMegjelenik
minden nap, hétfőn és
szombatnapon is

XXIX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1928. OKTÓBER 10.

275. SZÁM

SZERDA

Az osztrák cirkusz

Megtörtént hát a nagy felvonulás, végetért a nagy seregszemle s a politika farizeusai és irástudói most hitük, meggyőződésük, világnézetük s amit legelőször kellett volna mondani: pártállásuk szerint állapíthatják meg, hogy melyik oldal került ki győztesen a nagy erőpróbából s a politikai versengés ring-jéből melyiknek sikerült kiütni a másikat. Talán nem véletlen, hogy hasonlatért a boxmérkőzésekhez mentünk. De lehet-e a politikát más sportághoz hasonlítani? Nem vivás, mert ahhoz lovagiaság kell s politikus lovagias nem lehet. Nem marathoni futás, mert ahhoz kitartás kell. Igaz, hogy tudó is kell és szív is, amelyik mindent kibír s ez a két tulajdonság elengedhetetlen feltétele a politikusnak is, de negyvenkét kilométeres pálya fordulók nélkül, — nem, ez nem a politikusok pályája. Nem lehet a görög-római birkózáshoz sem hasonlítani, mert abban diszkvalifikálják azt, aki gáncsol. Nem kötélhúzás, mert az demokratikusabb: egyenlő számuk van az egymással szemben felálló ellenfeleknek. Maradiunk hát meg a boxoláshoz, a legvéresebb és legkegyetlenebb, de a legtöbb nézőközönség előtt lefolyó, legizgalmasabb sport mellett, amit mindezen felül még egy szabálya is hasonlatossá tesz a politikához: aki tíz másodpercig fekvő marad, aki tíz másodpercre elbukik, annak vége van egész életére.

A pártok versenghettek a felvonulásnál s most versenghetnek az erőviszonyok megállapításánál. Ez a versengés s ennek a versengésnek igazsága szomorúan hasonlít a történelemírás-hoz. Annak van igaza, aki írja a történelmet s nem annak, aki csinálja. A történelemből mindig a történelem írójának világnézete, meggyőződése, sőt — politikai pártállásának igazsága kerül ki diadalmasan. Soha nem fogjuk megtudni, hányan vonultak fel Bécsújhely északi oldalán és hányan a délin. A jobboldaliak megszorozzák a maguk tagjainak számát és elosztják a szociáldemokratákét. A szociáldemokraták ugyanezt a műveletet végzik el a keresztényszocialista táborhoz tartozókkal. S mivel nem ismerjük a számműveletek állandó koefficienseit, soha nem fogjuk megtudni, hányan is voltak Bécsújhely uccáin amaz ítéletidőt jövendő napokon.

A felvonulásnak előzményei bennünk azonban azt a gyanút keltették, hogy talán nem is olyan őszinte a gyűlölet s nem is olyan mély az elkeseredés a két tábor között, mint ahogy azt feltüntetni szeretnék. A bécsi politikát talán messzebbmenő célok vezetik akkor, amikor, bár a legkönnyebben megtehetette volna, nem vette elejét ennek a polgárháború-főpróbának. Az kétségtelen, a bécsi politika elsősorban tudta adminisztrálni a nyomorát. Talán az a nyomor sem volt egészen őszinte, talán a gyomrok korgását *lautsprecher*-ekkel fokozták. Őket csak a világ részvétele állíthatta talpra, előszedték hát a könyveket és jajokat. S a kardinális, Metternichnek ez a nem kevésbé tehetséges utóda — ám hova lett a metternichi birodalom mellőle? — nem hiába házalta végig a könyörületeség ajtókopogtatásával Európát. A világ részvétele megmozdult és segítségére sietett a vértagok nélküli államnak.

Ebből a fészekből röppent ki most is a gyanu: Ausztria vajjon nem a világ számára játszott tragédiát a bécsújhelyi szabad színpadon? Nem akarják megengedni a csatlakozást, hát nézzetek ide, forradalom fenyeget bennünket. Az éhségtől megvédtetek bennünket, ne lökietek most oda a forradalom szörnyeinek. Nézzetek, milyen két rettenthetetlen, milyen két kibékíthetetlen, egymás legyilkolására elszánt részre szakadt az éhhaláltól megmentett kis ország: csak a nagy német erő, a nagy német fegyelem, a nagy német szervezethez tarthat bennünket vissza a forradalomtól s menthet meg bennünket a véres forradalmak serkentő, bátorságot adó, szenvedélyeket utjára lökő példáktól.

Igy is történhetik. Ki tud belátni a nagypolitika kártyáiba s a nagy politika irányítóinak veséjébe? Az a háromszáz újságíró, akik nagy eseményekre várva összeszaladtak Bécsújhelyen, önkéntelenül is a bécsi diplomácia szolgálatába

lépett. Világnézetüket adták az eseményeknek s világerdeklődést újra az osztrák problémának. A rendezés elsőrangú, a politika *Festspiel*-je elsőrangúan sikerült a bécsújhelyi arénában. Reinhardtól bámulatosan sokat tanult a bécsi po-

litika, pedig mennyit tudott már Reinhardt előtt is! A darabnak sikere volt, a kórusok elsőrangúan funkcionáltak, a közönség tombolt, a rendező remekelt, most már csak az a kérdés, hogy milyen lesz a — kasszasiker?

A kormány addig marad a helyén, mig a horvátokkal a kibékülést létre nem hozza

Korosec Antun nyilatkozata egy német újságíróknak — Megkezdik a gimnáziumok redukálását

Beogradból jelentik: *Venizelosz* görög miniszterelnök megérkezése Beogradba erősen igénybevette a politikai körök érdeklődését és újból felkeltette a figyelmet a külpolitikai problémák iránt. Emellett azonban a parlament közeli összehívására való tekintettel a belpolitikai kérdések iránt sem lankadt el az érdeklődés, sőt újból megeredtek a kombinációk a zavaros belpolitikai helyzettel kapcsolatban.

A 12-ikén összeülő parlament valószínűleg csak néhány napig fog dolgozni, minthogy a rendelkezésre álló törvényhozási anyagot két-három nap alatt elvégzi. Utána szünet lesz 20-ikáig, amikor az új ülészakot megnyitják. Ez a dátum azért is jelentős, mert a parlament elnökségének újjáválasztásával kapcsolatban újból rendezni kell a radikális párt belső erőviszonyait, nehogy a kormányt meglepetés érje. Ugyanerre a napra esik a radikális klub tisztviselői karának újjáválasztása, ami újabb komplikációkat idézhet elő. A *Pasics*-csoport és a centrum máris azt hirdeti, hogy provokációnak tekintené, ha újból *Vukicsevics*-et választanák meg a klub elnökévé.

A hétfőn befejeződött nemzeti ünnepek sikerével a beogradi politikai körök nagyon meg vannak elégedve és ettől a kormány helyzetének megerősödését várják, mert az a spontán lelkesedés, amely a frontátörés évfordulójának megünneplésében megnyilvánult, a népnek az államhoz való ragaszkodását bizonyítja és ez, beogradi körök szerint, mementó lehet *Zagreb* részére. *Kinos* hatást keltett Beogradban, hogy a *zagrebi* sajtó egész röviden írt a nagy ünnepekről, ezzel is jelezve, hogy a beogradi eseményekkel nem sokat törődik.

A pénzügyi bizottság ülése

A pénzügyi bizottság kedden délelőtt ülést tartott, amelyen *Szubotics* Nikola pénzügyminiszter, *Grol* Milán közoktatásügyi miniszter és *Spaho* Mehmed kereskedelemügyi miniszter is megjelentek.

A napirend első pontja a gimnáziumok redukálásáról szóló rendelet tárgyalása volt. *Grol* Milán közoktatásügyi miniszter a következő javaslatot tette:

— Az 1922—29-iki pénzügyi törvény és a vonatkozó törvényszakasz magyarázata szerint is még e tanév elején hozzá kell látni a gimnáziumok redukálásához. Az a véleményem, hogy a főgimnáziumokat, amelyeknek nincs elég tanulójuk, négy osztályra kell redukálni, az algimnáziumokat pedig, ahol nincs elég tanuló, gazdasági típusú polgári iskolákká kell átalakítani. Azokat az algimnáziumokat, ahol a minimumon is mélyen alul van a létszám, végleg be kell zárni. Javasolom:

1. Az 1928—29-iki tanévben zárassanak be a főgimnáziumok V. vagy VI. osztályai, ha azokban október 1-én nem volt több, mint husz rendszeres tanuló, a VII. vagy VIII. osztályt pedig, ha

azokban október 1-jén nem volt több, mint tizenöt tanuló.

2. Az összes algimnáziumok, amelyekben a tanulók összlétszáma 110 alatt van, alakíttassanak át speciális gazdasági típusú polgári iskolákká. A létszám megállapításánál az október 1-i állapot irányadó.

3. Végleg zárassanak be mindazok az algimnáziumok, amelyekben október 1-én hatvannál kevesebb tanuló volt.

Grol Milán közoktatásügyi miniszter végül hangsúlyozta, hogy mindenütt megengedte a beiratkozásokat, hogy a beiratkozott tanulók száma alapján lehessen dönteni.

Szelics Joca radikális szerint a javaslat sok területet súlyosan érint. Megemlítette, hogy egyes gimnáziumokban azért kevesebb a tanuló, mert előre tudták, hogy azokat meg fogják szüntetni és így a tanulók egyrésze máshová iratkozott be.

Grol Milán közoktatásügyi miniszter válaszában kijelentette, hogy a javaslat a legigazságosabb megoldást tartalmazza és csak azokat a városokat érinti, ahol a gimnáziumokat mesterségesen tartották fenn.

A többség a javaslatot elfogadta.

A napirend második pontja a *hadikárpótlások terhére végzett bevásárlások márkakurzusának megállapítása* volt. Az erre a célra kiküldött albizottság azt javasolta, hogy egy aranymárkát kilenc dinárban számítanak, azoknál pedig, akik a nekik megítélt hadikárpótláson felül is tettek megrendeléseket, a 9 dináron felül még 12%-os kamatot is számítanak.

Timotijevics Koszta demokrata és társai ellenvéleményt terjesztettek be, amely szerint önkormányzati testületeknek 1 aranymárkát 5 dinárba, magánszemélyeknek 6 dinárba, gyárosoknak 7 dinárba számítanak, azzal, hogy valamennyien tartoznak 1924-től kezdve 12 százalékos kamatot fizetni.

E körül nagyobb vita támadt és végül *Szubotics* Nikola pénzügyminiszter *Timotijevics*ék javaslatát tette magáévá azzal a hozzáadással, hogy a 100 százalékos felüli bevásárlásokra vonatkozólag 1 aranymárka kurzusát 13 dinárban állapítják meg és 1929. január 1-től kezdve 13 százalékos kamatot kell fizetni.

Az ideiglenes gazdasági tanácsról szóló szabályrendelet került ezután sorra, de *Spaho* kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy a javaslatot visszavonja, minthogy a parlament felhatalmazás csak az 1928—1929. költségvetéséről szól. Levették a napirendről a *vízierők kihasználásáról szóló rendeletet* is, mert a földművelésügyi miniszter nem jelent meg az ülésen. Végül a pénzügyi bizottság a dollárkölcsonból hiteleket szavazott meg a *szkopljei* színház felépítésére és ezzel az ülés véget ért. A legközelebbi ülést írásban fogják összehívni.

Korosec miniszterelnök a kormány politikájáról

Korosec Antun miniszterelnök egy külföldi távirati ügynökség tudósítója előtt rendkívül érdekes politikai nyilatkozatot tett:

— A mostani kormány — mondotta a miniszterelnök — a meggyőzés és a békülékenységgel kormányoz. Jól tudjuk, hogy nagy ellentétek vannak az országban. Ezt legjobban Németországban tudják megérteni, ahol a legutóbbi idő-

kig voltak partikularis harcok. A kormány azon dolgozik, hogy az ellentéteket áthidalja és semmiesetre sem azon, hogy azokat kiszélesítse. A jelen pillanatban az elégedetlen országrészekből érkező panaszokkal és kérelmekkel foglalkozunk és arra törekszünk, hogy mindent a legjobban elintézzünk.

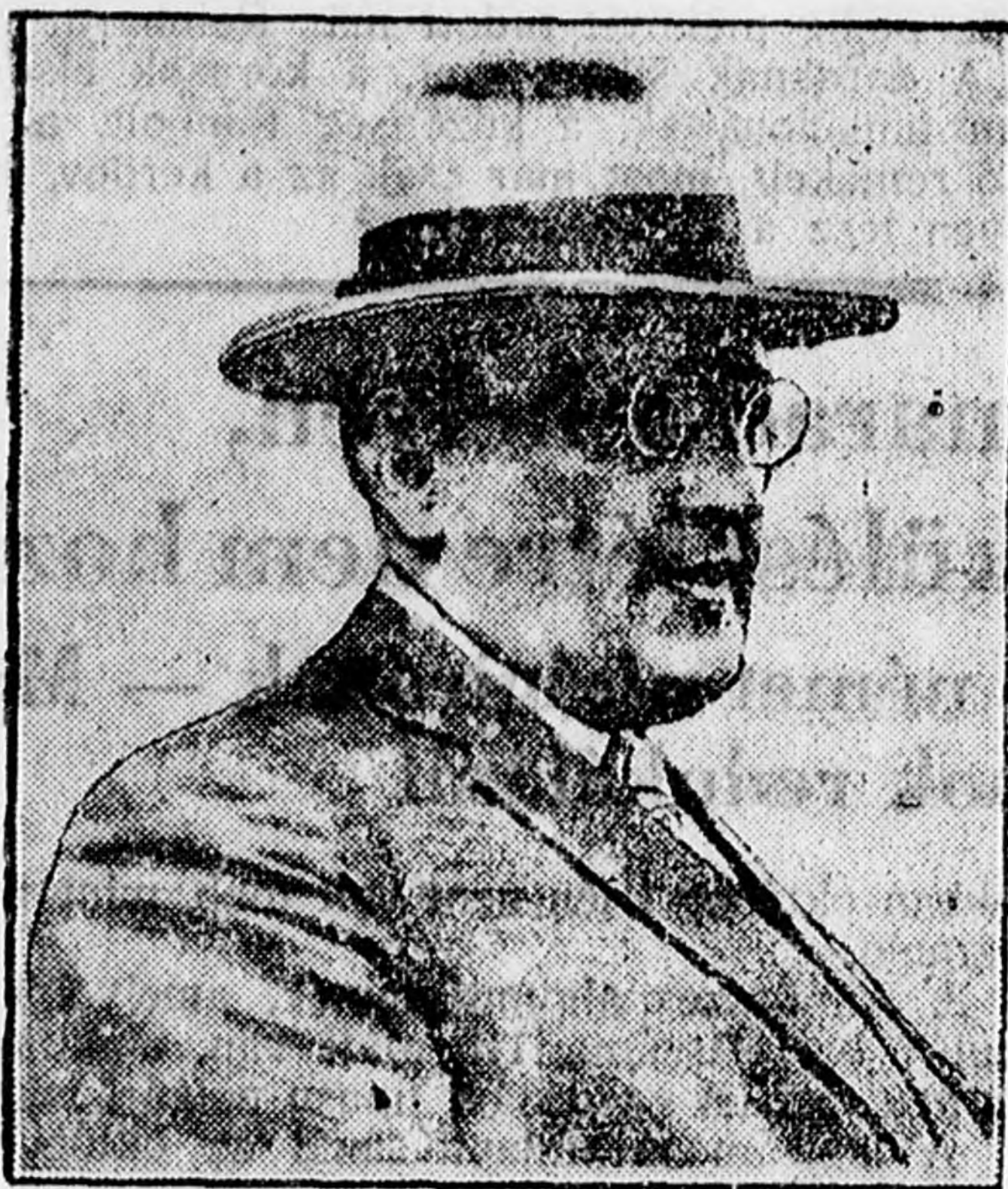
— A rendőrség utasítást kapott, hogy min-

den összeültközéstől és provokációtól tartózkod-
jék. Radics István temetésén például a rendőr-
ség teljesen láthatatlan volt.

A megbékülés egyetlen célunk és az
egész kormányunk ez a törekvése. Egy
pillanatig sem maradunk tovább hivatal-
ban, ha már ezt a feladatot megoldottuk.

— Természetesen, amint lehetséges, kiadjuk
az új választásokat, de a jelen pillanatban
a mostani feljzgatott állapotok között ez
nem lehetséges,

mert a választás most nem vezetne praktikus
eredményre. Olyan küzdelem volna, amelyet
mindkét részről a legszenvedélyesebben vivnánk.

Korosec Antun miniszterelnök

nak meg. Az ilyen időben megtartott választás
a politikai viszonyokra nem volna jó hatással.

— Ha az ellenzék azt mondja, hogy az új
választások az egyetlen mód, amely megnyugtató
megoldást teremt, én azt mondom, hogy ez
tévédés. Ismerjük azokat a nehézségeket, ame-
lyek a kormány előtt állnak. Tudjuk, hogy az
országban nagyon sok helytelen dolog történik
és a

a rossz közigazgatási viszonyokat meg
kell javítani,

de ehhez türelem kell, mert egyik-napról a má-
sikra nem lehet mindent elintézni. A kormány
mindenesetre megtesz mindent, amit csak meg-
tehet.

— Külpolitikai tekintetben az összes
szomszédainkkal és elsősorban Olaszor-
szággal való megegyezésre törekszünk.

Azokat az apróbb incidenseket, amelyek a dalmát
vidékeken a nettunói egyezmény ratifikálása után
történtek, elítéljük és a rendőrséget utasítottuk,
hogy a jövőben az ilyen eseteknél a legszigorub-
ban lépjen fel. Ha az ellenzék és elsősorban
Trumbics a nettunói egyezményt kifogásolja,
akkor figyelmeztetnünk kell arra, hogy Trum-
bics, mint az állam első külügyminisztere az ola-
szokkal megegyezést követelt és azt létre is
hozta.

— Békét és megbékülést követelünk és
megegyezést hangsúlyozom, hogy a kormányunk
kizárólag ez a célja.

A parasztdemokrata klub elhalasztotta ülését

Zagrebból jelentik: Azokkal a hírekkel kap-
csolatban, hogy a parlament e hó tizenketté-
diken összeül, a parasztdemokrata koalíció veze-
tősége kedden konferenciát tartott. Ezen a kon-
ferencián megjelentek Pribicevics, dr. Macsek,
Kosutics Ágoston, dr. Krnjevics és Demetrovics
képviselők, akik elhatározták, hogy elállnak ed-
digi tervüktől és

a parasztdemokrata képviselői klub ülés-
ét nem a parlament összehívásának
napjára tűzik ki, hanem október husza-
dikára, amikor is a parlament törvényes
ülésszakának kell kezdődnie.

A klub ülésén rendkívül fontos határozato-
kat fognak hozni a rezsim elleni harc megszigo-
ritására annál is inkább, mert a kormány még
csak a parasztdemokrata koalíció minimális kö-
veteléseinek teljesítésére sem gondol.

A konferenciát követő napon, vagyis október
21-én a parasztdemokrata koalíció képviselői
klubjának nyolcvannégy tagja testületileg Szi-
szakra utazik, ahol a horvát parasztpártnak
monstre gyűlése lesz. Ennek a gyűlésnek már
most is a gyulafehérvári gyűléshez hasonló jel-
leglet tulajdonítanak s százezerre menő tömegre
számítanak. A gyűlésnek fő szónokai dr. Ma-
csek és Pribicevics lesznek és ez alkalommal

fogják tudomásra hozni az előző napi klubülés
határozatait.

Pribicevics támadása a pénz- ügyminiszter ellen

Pribicevics Szvetozár kedden az újságírók
előtt hosszabb nyilatkozatot tett, amelyben éle-
sen kritizálja dr. Szubotics pénzügyminiszternek
hétfőn a parlament épületében tartott összejövete-
len tett nyilatkozatát. Pribicevics Szubotics
pénzügyminisztert ignoransnak nevezi, aki azt
meri mondani, hogy az ország gazdasági és
pénzügyi helyzete kielégítő.

— Ebből is látható — mondotta Pribice-
vics — hogy teljesen laikus ember került a
pénzügyminiszterium élére, akit a rendőrök
küldtek a parlamentbe. Amikor dr. Markovics
Bogdán volt a szakértője a kormánynak és mint
ilyent vették a pénzügyminiszteri székbe, való-
sággal aranyesőt vártak tőle. Markovics az év
elején azt mondotta nekem, hogy április elsején
megkapja a külföldi kölesön első részletét. Ami-
kor Londonban volt és naponta tárgyalt, azt
üzente, hogy a kölesön kész. Tudjuk, hogy mi
lett ennek a köletömnek a vége. Most a kormány
volt pénzügyi szakértője ellen fordult és olyant
állított a pénzügyminiszterium élére, aki egyál-
talan nem ért a financ ügyekhez. Hogy milyen
a helyzet, arra jellemző az, hogy október elsején
az állami tisztviselők nagy része nem kapott fi-
zetést.

Pribicevics ezután állást foglalt a dinár ter-
vezett törvényes stabilizálása ellen.

— A frank példája — mondotta — nem le-
het mérvadó, mert nincsenek meg azok az elő-
feltételek, amelyek erre szükségesek. Ezek az
előfeltételek pedig először a költségvetés és az
állami pénztár egyensulya, másodsorban a gazda-
sági mérleg egyensulya, harmadsorban a bankjegy-
forgalomnak a jegybank által való ellenőrzése és
negyedszer megegyezés a nagy külföldi pénzpia-
cokkal a hitelnyújtás érdekében. Mindez azonban
a legkisebb gondja a pénzügyminiszternek, aki
ilyen viszonyok között csak arra gondol, amit
még eddig egyetlen pénzügyminiszter sem mert
megtenni, hogy karhatalommal végezteti az adó-
behajtásokat.

Létrejött a megegyezés a Vojvoda Sztepa-telepi dobrovolláccokkal

Kedden délelőtt az agrárreformminisztérium-
ban Popovics Dáka miniszter konferenciát tar-
tott a Vojvoda Sztepa-telepi dobrovolláccokkal és
a crnjai helyi érdekeltekkel. A konferencián részt-
vettek Sztankovics Szvetozár volt földmívelés-
ügyi és Urkalo radikális képviselő, Setyerov
Szlávko demokrata és Vujics Dimitrije földmí-
vespárti képviselő. A konferencia négy óra hosz-
szat tartott és teljes megegyezés jött létre,
amellyel úgy a telepések, mint a helyi érdekeltek
meg vannak elégedve.

A konferencia alatt a minisztérium előtt sok
dobrovollác tartózkodott, akik várták a tanács-
kozási eredményét. Amikor közölték velük a
megegyezést, a dobrovollácok a távozó képvise-
lőket lelkesen megállították.

Ötven óra alatt akar Amerikába jutni a Graf Zeppelin

Minden intézkedés megtörtént a léghajó szerda reggeli indulására

Friedrichshafenből jelentik: Ha az időjárás
az óceán felett kedvező marad, amire a keddi
meteorológiai jelentések szerint meg van a re-
mény, akkor

a Graf Zeppelin szerdán a kora reggeli
órákban indul el Amerika felé.

A start előkészületeit már teljesen befejezték.
Valamennyien, akik a repülésben résztvesznek,
már Friedrichshafenben tartózkodnak. Az esesé-
get, ivóvizet és a podgyászokat már behajózták.

Az időjárástól függ, hogy a léghajó öt-
ven vagy hetven óra alatt teszi meg az
utat Amerikáig.

Newyorki jelentés szerint a tengerészeti ha-
tóságok már minden intézkedést megtettek a
Graf Zeppelin fogadására. Ötszáz matrózt ren-
deltek ki, hogy a léghajó kikötésénél segédkez-
zenek és egész sereg különvonat fogja a közön-
séget Lakehurstbe szállítani a léghajó megérke-
zésének ünnepeére.

Prágában beomlott egy épülőfélben levő hatemeletes palota

A beomló falak ötven munkást maguk alá temettek — Tűzoltók, rendőrök
és katonák dolgoznak a romok eltakarításán, hogy az esetleg még életben
levő áldozatokat megmenthessék

Eddig hat halottat és tizenkét súlyos sebesültet ástak ki a romhalmoz alól

Prágából jelentik: Kedden a kora délutáni órákban
borzalmas szerencsétlenség történt a cseh-szlovák fő-
városban. A Bischoff-Gasse és a Poritsch-tér sarkán
délután három órakor

óriási robajjal beomlott a Jakesch-áruház
épülőfélben levő hatemeletes palotája. A be-
omló falak maguk alá temették az állványo-
kon dolgozó munkásokat, úgyhogy az első
jelentések szerint legalább negyven-ötven
emberélet esett áldozatul a borzalmas katasz-
trófnak.

A szerencsétlenséget az idézte elő, hogy az épület
hatodik emelete beomlott és magával rántotta az al-
sőbb emeletet is. A falak beomlását robbanásszerű
zaj kísérte, ami az egész városban óriási pánikot
keltett.

A ledőlt falak teljesen betemették az utcát és
a járóelők közül is többen a törmelék alatt
leltek halálukat.

A Bischoff-Gasset több méter magasságban romhalmoz
borítja, amelyből csak vasgerendák és betonfalak tör-
melékei emelkednek ki.

Az egész palotából mindössze egy kétszáz
méter magas fatorony maradt épen.

Két munkás, aki épen ezen a részen dolgozott, ami-
kor látta a katasztrófát, lekuszott az állványokon és
mindkettőnek sikerült megmenekülnie.

A felső emeletéken dolgozó husz munkás a
romhalmoz tetelére került. Ezeknek sikerült
kiseb-nagyobb sérülések árán megmenekü-
niük, az alsóbb emeletéken dolgozók azonban,

akiket a leomló falak teljesen betemettek
minden valószínűség szerint elpusztultak.

A mentési munkálatok nagy apparátussal indultak meg,
de csak

délután öt órakor került elő a betontörmegék
alól az első halott. Eddig mindössze hat
halottat és tizenkét súlyos sebesültet sikerült
kiszárni a romok alól.

A katasztrófia egyik szemtanúja elmondotta, hogy
a beomlás előtt néhány pillanattal látta, amint egy
fiatal asszony, aki gyerekkoszt tolt maga előtt, be-
fordult a Bischoff-Gasséra. Bizonyosra veszik, hogy
ez a szerencsétlen nő is a kisgyermekkel együtt áldo-
zatul esett a katasztrófnak.

A mentési munkálatokhoz a tűzoltóságon kívül a
rendőrséget és több katonai osztagot is kirendeltek és
megfeszített erővel dolgoznak azon, hogy az esetleg
még életbenlevő áldozatokat megmenthessék. A prágai
tűzoltóparancsnok véleménye szerint az áldozatok szá-
ma az ötvenet is meghaladja.

Malom- és gépjárműjavító figyelmébe!

24 órán át 3—4 dinár

üzemeltetése van létezőként
ha motorjait a legújabb találmányu, teljesen
kátránymentes

generátorral szereli fel

Méretezésekkel, rajzokkal és részletes ajánlatokkal szolgál

KLADÉK KÁROLY

Subotica, Frankopanska ulica 24

A román nemzeti parasztpárt összeállította az új kormány listáját

Maniuek szerint a kölcsöntárgyalások eredményes befejezése sem segít már a Bratianu-kormányon

Bukarestből jelentik: A román politikai helyzet még mindig a teljes zűrzavar képét mutatja és míg az egyik oldalon erősen bíznak a Bratianu-kormány megmaradásában, a másik oldalon már az új kormány listáját állítják össze. A román nemzeti parasztpárt vezetőségi ülést tartott, amely után Maniu környezetéhez tartozó politikusok olyan nyilatkozatokat tettek, amelyek szerint a liberális kormány az ősz folyamán megbukik. Ez olyan bizonyosság, hogy emellett mellékkérdés a kölcsön-ügy és minden más helpolitikai kérdés. Az valószínűtlen, de nem lehetetlen, hogy Averescunak átadják a kormányzást, hogy egy átmeneti kormányalakítás esetén Averescuék is belekerülnek ebbe az ideiglenes kormányba. Lehetséges, hogy választási kormány alakulna a választások levezetésére s ebben minden párt helyet kapna. A kormányának október tizenötödikéig van terminusa arra, hogy a kölcsön-akcióját befejezze, de akárhogy fejezi be ezeket a tárgyalásokat, bukása mindenféleképpen elkerülhetetlennek látszik.

A Lupta már nyilvánosságra is hozta a nemzeti parasztpárt kormánylistáját is, amely szerint Maniu Gyula miniszterelnök és tárca nélküli miniszter, Vajda-Vojvod Sándor belügyminiszter, Titulescu külügyminiszter, Mihalache földmívelésügyi miniszter, Mironescu

közoktatásügyi miniszter, Popovici Mihály pénzügyminiszter, Madgearu ipar- és kereskedelemügyi miniszter, Iulien igazságügyminiszter, Costacescu egészségügyminiszter, Raducanu munkaügyi miniszter, Lazar Aurél közlekedésügyi miniszter, Pan Halippa közmuvelődési miniszter, Sever Boeu kultuszminiszter, Brosteanu tábornok hadügyminiszter.

Ezzel kapcsolatban élénken kommentálják a Neamul Romanesc című lapnak azt a híret, amely szerint Bratianu Vintila miniszterelnök a napokban a régenstanács elé terjeszti a parlament megnyitásának elhalasztásáról szóló dekrétumot aláírás végett.

A miniszterelnök az elhalasztást a régenstanács előtt azzal indokolja, hogy a kölcsöntárgyalások a legjobb úton haladnak előre, azonban lehetséges, hogy a végleges aláírás esetleg csak november első felében történhetik meg.

A Neamul Romanesc tudni véli, hogy a parlament elhalasztásának igazi oka a liberális párt belső helyzetében rejlik, amennyiben, ha a parlament most megnyitja, a liberális párt kebelében könnyen szakadás állna be. A miniszterelnök azt reméli, hogy november tizenötödikéig a liberális párt belső viszonyait konszolidálni tudja annyira, hogy a parlamentet összehívathatja.

Szerdán kihirdetik a kínai alkotmányt

Kínai katonák leütöttek és kiraboltak egy angol vámigazgatót

Londonból jelentik: Pekingből jelentik, hogy az új nemzeti kormány október 10-ikét, mint a forradalom győzelmének napját nemzeti ünnepé nyilvánította,

amelyet egész Kínában munkaszünettel és népünnepekkel fognak megülni. A nankingi kormány ebből az alkalomból szerdán

közhírré teszi az új alkotmányt és a hivatalos ünnepre a külföldi kolóniák vezetőit is meghívja.

Nankingban az angolok aligha fognak kedvet érezni, hogy részt vegyenek az ünnepen, mert olyan hallatlan eset történt, amely az angol kolóniát felbőszítette. Négy kínai katonát Nanking belső falainál megölték Johnstone angol vámigazgatót, leütötte és a félholt embert kirabolta. A szerencsétlen vámfőtisztviselő, mikor magához tért, elmondta, hogy kínai katonák voltak a rablók. Sebét olyan súlyosak, hogy aligha fog felépülni. Az orvosok már le is mondták az életéről.

A Jevrejszka Banka feljelentésére letartóztatták a bank szuboticaí fiókjának volt igazgatóját

Albachari Mavrót ötezer dollár elsikkasztásával vádolják

A szuboticaí Jevrejszka Banknál, mint ismeretes, hónapokkal ezelőtt nagyarányú sikkasztásnak jöttek nyomára. Egy rováncsolás alkalmával a bank szarajevói kiküldöttei több százezer dinár hiányt állapítottak meg. Annak idején a bank megengedéssel intézte el az ügyet, amely ennek folytán nem került büntető utra. Annál nagyobb feltűnést keltett, hogy kedden a szuboticaí ügyészség utasítására a rendőrség letartóztatta Albachari Mavrót, a Jevrejszka Banka szuboticaí fiókjának volt igazgatóját.

Kedden délelőtt kilenc órakor Mázics Andrija rendkapitány a bünosztály vezetője, utasítást kapott az ügyészségtől, hogy Albachari Mavró volt bankigazgatót tartóztassák le és szállítsák be az ügyészség fogházába. Az utasítás értelmében Mázics rendörkapitány detektíveket küldött ki Albachari lakására. A detektívek félülzkor érkeztek oda, de a volt bankigazgatót nem találták otthon, ellenben megtudták, hogy Albachari egyik szuboticaí téglagyárba ment üzleti ügyek elintézése végett. A detektívek utána mentek és a téglagyár kapuján kilépő igazgatót felszólították, hogy kövesse őket az ügyészségre. Albachari nagyon meglepődött és érdeklődött a detektíveknél, hogy mi az amiért az ügyészségre kell mennie. Erre a kérdésre azonban a titkosrendőrök nem tudtak válaszolni, mert az előzetes vizsgálatban nem volt feltűntetve a letartóztatás oka.

Albachari Mavrót a detektívek egyenesen az ügyészségre kísérték, ahol közölték vele, hogy a Jevrejszka Banka szarajevói igazgatósága tett ellene feljelentést sikkasztás miatt és mivel a feljelentésben közölték, hogy a szökésétől lehet tartani, elrendelték előzetes letartóztatását.

A Jevrejszka Banka szarajevói igazgatósága a bank kárára a szuboticaí fiókindezetnél elkövetett ötezer dolláros sikkasztással vádolja Albacharit. A feljelentők azért kérték Albachari letartóztatását, mert a volt bankigazgató néhány héttel ezelőtt családjával Szuboticáról Zagrebba költözött. A feljelentés a napokban érkezett meg a szuboticaí ügyészségre és az iratok áttanulmányozása után Makszimovics Szvetilszlav vezető ügyész utasította a rendőrséget a letar-

tóztatás foganatosítására. Albachari éppen kedden érkezett meg Szuboticára.

A vizsgálóbíró szerdán fogja kihallgatni a bankigazgatót.

Értesülésünk szerint a bank azért várt egész szokatlanul hónapokig azzal, hogy a sikkasztás ügyében feljelentést tegyen Albachari ellen, akit akkor, amikor a nagyarányú sikkasztást felfedezték, nem is vádoltak büncselekménnyel, mert előbb polgári per útján kísérelte Albachari-val szemben. A polgári per a bank elvesztette azon az alapon, mert a per során megállapítást nyert, hogy Albachari-t legfeljebb hivatali kötelességmulasztás terhelte, de olyan cselekményt nem követett el, aminek alapján a bank tőle követelhetne volna az egyik tisztviselő által elkezelt összegek megtérítését.

Mint hogy a Jevrejszka Banka szarajevói intézete a polgári perrel célt nem ért, büntető feljelentéssel kísérelte meg.

Albachari Mavró középiskolai tanár volt Szarajevóban, soha azelőtt banküzlettel nem foglalkozott, ezt a Jevrejszka Banka igazgatósága is tudta, mégis rábízta a szuboticaí bankfiók igazgatását. A Jevrejszka Banka szuboticaí fiókjánál a fiók egész működése alatt egymásután bocsátották el az igazgatókat. Albachari aránylag a leghosszabb ideig vezette a bankfiókot. Amikor ez év márciusban kiderült, hogy a Jevrejszka Bank itteni fiókjánál évekre visszamenőleg sikkasztások történtek, Albachari épügy meglepődött, mint a szarajevói központ kiküldöttei, akikkel együtt ő maga járt el, hogy a bank kára legalább részben megtérüljön. Albachari büncselekményéről az egész eljárás során anánál kevésbé esett szó, mert a szarajevói kiküldöttek tudták, hogy őneki semmiféle praktikus ismeretei nincsenek sem a bankvezetés, sem az ellenőrzés terén. Az ellenőrzés tulajdonképp a szarajevói központ kiküldötteinek lett volna a kötelessége, akik két-három hónapoként valóban meg is jelentek Szuboticán, felvették a busás napidíjakat, de épügy nem jöttek rá, hogy a szuboticaí bankfiók egyik tisztviselője büncs manipulációkat folytat, mint ahogy nem jött rá arra Albachari sem.

Albachari Mavró ellen a bank azon a címen tett feljelentést, hogy 1927. évben a szuboticaí bankfiók kiadott egy 5000 dollárról szóló csekket, amelynek ellenértéke a bankhoz nem folyt be. Albachari ennek a csekknek a kiállításáról nem tud felvilágosítást adni. Ennek a csekknek a kiadásáról azonban a Jevrejszka Banka szarajevói kiküldöttei közvetlenül a sikkasztás felfedezése után tudomást szereztek s akkor ez az összeg is belevesztett az egyébként elsikkasztott összegek komplexumába. Csak később próbálkozott a bank Albachari ellen előbb polgári, most pedig büntető uton fellépni.

Albachari Mavró itteni barátaitól értesült, hogy az időközben felszámolás alá került szarajevói bank ellene büntető eljárást indított, erre Zagreből nyomban Szuboticára érkezett, ahol — mint megirtuk — bekövetkezett a letartóztatása.

Amennyiben a Jevrejszka Banka szarajevói igazgatósága, amely értesülésünk szerint a bank közgyűlésétől az eddigi üzletvezetés tekintetében nem kapta meg a fölmentvényt, kellő eréllyel forszírozza a büncselekmények megbüntetését, a szuboticaí publikum csak hálás lehet. Ennél a banknál, illetve a szuboticaí fiók alapításánál igen sok szuboticaí polgárt ért súlyos károsodás, pedig ezek közül sokan erővesen tiltakoztak az ellen az üzletvezetés és olyan üzletek kötése ellen, amelyek abszolúte nem voltak arányban a szarajevói középbank tőkéjével.

A szarajevói Jevrejszka Banka, amely nem volt elég erős arra sem, hogy Szarajevó méreteinek megfelelően, expanziós üzleti politikába kezdett. A boszniai Tuzlán és Derventán kívül Szuboticán és Noviszadon is fiókot állított. Nyilvánvalóan azzal a céllal, hogy ezek révén betéteket szerezzen s hogy részvényeit a kis emberek között elhelyezze. A fiókok alimmentálására sohasem volt kellő tőkéje, ennek ellenére olyan affiliációkat csinált, olyan vállalatok finanszírozását vállalta, amelyekről nyilvánvaló volt, hogy súlyos áldozatokat követelnek.

A jugoszláv pénzpiac és hitelélet becsülete megköveteli, hogy a bank egész üzletvitelét szakértőileg vizsgálják meg, hogy legalább azok, akik tőkéjüket elvesztették, kártérítéssel fordulhassanak a bank vagyos igazgatósága ellen.

A táncolók közé lőtt egy sztanisicsi legény

Régi haragosát akarta agyonlőni és helyette egy asztalossegédet talált el

Szomborból jelentik: Sztanisics községben megdöbbentő büntény történt vasárnap éjjel. Egy fiatal gazdalegény ittas állapotban revolverrel berontott egyik kocsmába, ahol éppen bál folyt és a táncolók közé lőtt.

A sztanisicsi Krizsák-féle vendéglőben bálát rendezett a község fiatallaga. A táncmulatságon nagyon sokan megjelentek és a mulatozás javában folyt, amikor véres esemény zavarta meg a táncot. Tizenegy óra tájban megjelent a kocsmában Ralbovszki József husz éves gazdalegény, aki haragban volt Suri Lukács községbeli legénnyel. Suri ott volt a mulatozók között és az ő részvéte miatt egy csomó legény nem ment el a bálba, mert nem akartak régi ellenségükkel egy fedél alatt mulatni. Azok a fiatal legények, akik Suri miatt távolmaradtak, egy másik kocsmában telepedtek le, ahonnan éjjel előtt Ralbovszki eltávozott és a Krizsák-féle kocsmába ment át.

Az ittas fiatalember az ajtón belépve azonnal egy katonai revolvért vett elő a zsebéből és így kiáltott Suri felé:

— Most meghalsz!

A táncolók között óriási izgalom és tumultus támadt. A lányok sikoltozva menekültek a rájukmeredő revolvercső elől, a legények a meglepetéstől szólni és cselekedni sem tudtak. Ralbovszki reszkeiő kézzel emelte fel a revolvért és a következő pillanatban eldördült a lövés. A táncolók sűrű tömegében felsikoltott egy legény a többiek pedig fejvesztetten menekültek. Megállt a tánc és a zene is elhallgatott. A lövés után Ralbovszki elmenekült.

A terem padlóján állott fejjel feküdt Napora József asztalossegéd. A gyilkos fiatalember golyója nem Surit, hanem a mellette álló Naporát találta el, aki véresen esett össze. A merényletről azonnal értesítették a csendőrséget és orvost hívtak, aki megállapította, hogy Napora még él, de sérülése nagyon súlyos. A golyó a nyakán furódott be a testbe és a fején jött ki. Az eszméletlen fiatalembert a szombori kórházba szállították, de életbenmaradásához nincs semmi remény.

A csendőrség nyomozást indított és megállapította, hogy Ralbovszki és Suri régi haragosok és már többször volt köztük verekedés. A legények minden kínálkozó alkalmat megragadtak, hogy kitőltsék egymáson bosszújukat. Amikor a merénylet legénnyel közölték, hogy nem régi haragosát, hanem egy másik embert lőtt agyon, Ralbovszki sirvakadt és azt mondta, hogy megérdemli, hogy felakasszák.

Ralbovszki Józsefet kedden beszállították a szombori ügyészség fogházába.

A Krasszin értékes tudományos anyagot gyűjtött a sarkvidéken Csuznovszki Zappi jégtábláján csak két embert látott

Leningradból jelentik: A Krasszin jégtörő hajó amelynek vezetésére volt a Nobile-csoport megmentésére kiküldött északsarki segélyexpedíciók munkájában — mint már jelentettük — néhány nappal előtt érkezett vissza Leningradba.

Szamojlovics, az expedíció vezére a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a Krasszin rendkívül értékes tudományos felfedezéseket tett északi útja alatt. Az expedíció az arktikus jéget nyáron és ősszel tanulmányozta, olyan időben, amikor északon már tizenegy fok hideg uralkodik. A Spitzbergákon és a Ferenc József-földön rendkívül értékes geológiai anyagot gyűjtöttek. A tudományos anyagot most lajstromozni fogják és azután megírják a róla szóló hivatalos jelentést. Szamojlovics véleménye szerint a Krasszin útja azt igazolja, hogy a dilettáns sarki kutatóknak nincs jövője. Kis törékeny hajók helyett sokkal alkalmasabb, ha az expedíció hatalmas jégtörőket használ.

Csuznovszki, az expedíció repülője kijelentette, hogy a nagy repülőgépek igen alkalmasak a sarki kutatásra. Julius 10-iki híres repülőutjáról is nyilatkozott az orosz repülő. Elmondotta, hogy a magasból azon a jégtáblán, amelyen Zappi és Mariano tartózkodott, négy emberi alakot vélt fölismerni, de lehet, hogy tévedett s más tárgyakat gondolt embereknek. Ma már biztos abban, hogy a jégtáblán csak két ember tartózkodott.

Miért szakadt ketté a jugoszláv szociáldemokrata párt?

A pártvezetőség egy tagjának nyilatkozata

Beogradból jelentik: A Bácsmegeyi Napló munkatársa felkereste a jugoszláv szociáldemokrata párt egyik vezető tagját, aki a párt belső krízisének okairól a következőket mondotta:

— A szociáldemokrata pártnak az idén áprilisban megtartott konferenciáján az ellentétek már nagyon élesen kidomborodtak és a vita sok kérdésben nagyon szenvedélyes volt. A legélesebb vitát a szakszervezeti kérdés provokálta és bár sikerült kompromisszumos megoldást találni, az ellenzék vezetői nem fogadták el sem a pártválasztmányban, sem pedig a végrehajtóbizottságban részükre fenntartott helyeket. Így a pártválasztmány a jelen pillanatban egyoldalúan van összeállítva és abban jórészt Topalovics Zsifko és emberei foglalnak helyet. Az ellenzék vezetői Koracs Vitomirral és Divac Nedeljkoval az élükön a zagrebi Crveni Zastava című lap körül csoportosulnak, viszont a beogradi szociálistáknak a beogradi Radnicski Novine a főorgániumuk.

— Érdekes, hogy a szerb szociáldemokrata pártnak egyik megalapítója, Lapcevic Dragisa teljesen távol áll az aktív pártélettől és csak a Szarajevóban megjelenő Radnicski Pokret című lapba ír tudományos cikkeket. Politikai cikkeket azonban nem igen ír vagy pedig azokat a beogradi Politikában és más polgári lapokban helyezi el. Lapcevicnek a júniusi merénylet után a Politikában megjelent cikkei a merényletet történelmi materialista szempontból akarták megvilágítani és ezek a cikkek a prékói szociálisták körében nagy elkeseredést keltettek. A prékói szociálisták azt mondták, hogy Lapcevic a beogradi sajtóban mindent elkövet a júniusi merénylet igazolására. Lapcevicet ezért a zagrebi Crveni Zastava című lapban is rendkívül élesen támadták. Ugyanilyen éles támadásban részesült a prékói szociálisták részéről Peteljan képviselő is, aki nem tartotta magát a zagrebi szociálistáknak ahhoz a határozatához, hogy nem szabad résztvennie a parlament ülésein. Peteljan résztvevett a parlament augusztus elsejére egybehívott ülésén és az augusztusi parlamenti üléseken nagyon erős ellenzéki beszédek is mondtak.

— Elméleti kérdésekben a pártellentétek és a pártvezetőség között nincsenek különbségek, inkább csak taktikai kérdések azok, amelyek most a szakadást előidézték. A jugoszláv szociáldemokrata párt programja tekintetében talán csak az alkotmányrevízió kérdésben van a két pártcsoport között mélyreható ellentét. A szociáldemokrata párt programja szerint az országban a törvényhozást egy testület végzi, még pedig egy parlamenti kormány által. A szociálisták nem fogadták el a vidovdáni alkotmányt, de nem azért szavaztak az alkotmány ellen, mert az centralista felfogást valósít meg. Ma már a beogradi szociálisták is elvetik az ország centralista berendezését, sőt a szeptember 20-iki pártvezetőségi ülés rezolúciójában már azt is elképzelik, hogy az országban több parlament működjék.

— Másféleképpen áll a helyzet a taktikai kérdésekben. A zagrebi szociálistáknak az az álláspontjuk, hogy a szociáldemokrata pártnak együtt kell haladnia a Macesek—Pribicsevics-féle mozgalommal, mert ez a mozgalom szerintük a demokrácia harca a beogradi re-

akció ellen, ezzel szemben a beogradi szociálisták azt mondják, hogy a beogradi polgári pártok és a parasztdemokrata koalíció harca nem egyéb, mint két polgári front összetűzése, amely szerintük mindkét oldalról reakciós és ezért a szociáldemokrata pártnak önállóan

kell a politikai harcot megvívnia. Szomorú a dologban, hogy a pártvezetők egymást a legkülönbözőbb rágalomokkal és gyanúsításokkal illetik és most azt a kis erőt, amelyet a szociáldemokrata párt jelent, a kis csínyes párt és testvérharcok még jobban gyöngítik.

Benes szerint a kisebbségi kérdés nem kardinális pontja a világpolitikának

A csehszlovák külügyminiszter a kisebbségek harcát a belföldi frontra utalja és ellenzi a Népszövetség kisebbségi bizottságának megalakítását

Prágából jelentik: A képviselőház külügyi bizottságának vitájában elhangzott felszólalásokra Benes külügyminiszter hétfőn válaszolt. Benes beszédében régi optimizmusát hangoztatva,

újából kiemelte Csehszlovákia nehéz földrajzi helyzetét és kényes gazdasági relációt az egész világgal.

Ilyen körülmények között a köztársaságot rendkívül érdekli az, ami Genfben történik. A lefegyverzés ma már konkrét kérdés, nem szóbeszéd, illúzió vagy pacifista fanatizmus. Fontos vitális érdeke az államnak, hogy részen álljon és figyelemmel kísérje a világ fejlődését és Európa kialakulását.

A kisebbségi kérdés a Népszövetséghez jutott, de nem kardinális pontja a világpolitikának,

— mondotta ezután Benes. — Ebben az ügyben is reális álláspontot foglal el. Minden mellékgondolat nélkül a kisebbség védelme mellett foglal állást, de a kisebbségi kérdés elvileg belpolitikai kérdés legyen, már csak ezért is, hogy a kisebbségek megtartsák, hogy jogukat saját hazájukban harccal és együttműködéssel kell kikényszeríteniük.

Ez politikai harc, amely gyakran nehéz is, de Benes szerint nemzetközi szempontból ez az egyedül helyes mód. Emellett nemzetközileg az összes kisebbségeknek a védelemnek bizonyos minimumát garantálni kell. Magától értetődő és mindenki el kell hogy ismerje, hogy ezzel

a kényes és veszedelmes kisebbségi kérdéssel nem szabad visszaélni s ezért belpolitikai és nem nemzetközi úton kell megoldani.

Ez esetben a kisebbségek ép a közeledés ügyét fogják szolgálni és nem lesznek nyugtalanságok okai. Genfben egy kisebbségi bizottság megalakítását javasolták, ahol a világ összes kisebbségei védelmet találnának. Az indítványt úgy vetették fel, hogy az éle azok ellen irányuljon, akiket már kisebbségi szerződések kötnek. A miniszter következetesen azt a politikát képviseli, hogy a békeszerződésekben vállalt kötelezettségeket teljesíteni kell. Az állam érdekében azonban nem engedhető meg, hogy még újabb kötelezettségekkel terheljék meg Csehszlovákiát. Álláspontja a következő: Ha lesz bizottság, akkor az mindenre egyformán vonatkozik. Ő hajlandó beleegyezni abba, hogy egy általános bizottságot alakítsanak, mert meg van győződve róla, hogy ettől Csehszlovákiának nincs mit félnie. Álláspontjának helyessége kitűnik abból is, hogy a bizottság kompetenciája aránytalanul kisebb lenne a Csehszlovákiát kötő kisebbségvédelmi szerződésnél.

Beszédet mondott Benes a szenátus külügyi bizottságában is, ahol

azokkal a hírekkel kapcsolatban, hogy Románia nem volna hajlandó meghosszabbítani szerződését Csehszlovákiával, kijelentette Benes, hogy ez »a kisanant barátjai« fantáziájának szüleménye.

Benes végül részletesen foglalkozott a leszerelés és a biztonság kérdésével.

A Heimwehr tiltakozik az antiszemita vádjá ellen

Remény van az osztrák párthadsereg feloszlására

Bécsből jelentik: A bécsújhelyi veszedelem elmúltával most a két ellenséges tábor vezetői maguknak reklamálják az érdemet, hogy nem történt baj. Dr. Steidle, a keresztényszocialista Heimwehr szövetség vezére nyilatkozatot tett közzé, amelyben kijelenti, hogy a bécsújhelyi tüntetésnek erről a részről nem volt semmi támadó célja, de meg akarta mutatni a Heimwehr-szervezet, hogy nem fél a köztársasági Schutzbund terrorjától s annak szét kell pattannia, mint a buboréknak, ha látja a szociáldemokrata párt, hogy rendíthetetlen és szilárd ellenállással találkozik.

Arról is szó van a nyilatkozatban, hogy Bécsújhelyen a munkások még vasárnap tömegesen jelentkeztek felvételre a Heimwehr-szövetségbe, mert ebben

látják az ország belső békéjének és nyugalmanak biztosítását,

ami pedig azt a vádat illeti, hogy a Heimwehr antiszemita célzatu, ezt a keresztényszocialista vezér rágalomnak minősíti, mert ez a szervezet nem irányul egyetlen osztály vagy felekezet ellen.

A szociáldemokraták részén őszintének látszik a békés hajlandóság és

komolyan veszik azt a tervet, hogy le kell szerelni a párthadseregeket

s ilyen körülmények között van remény, hogy a csütörtöki pártközi tanácskozáson, amelyet Seipel kancellár a parlamentbe összehívott, megegyezésre fognak jutni a belső béke biztosítása dolgában.

Genfben és Londonban harcolnak a jeruzsálemi zsidók a „Siralmak Falá-ért

A hosszunapi incidens fejleményei

Jeruzsálemből jelentik: Azok az események, amelyek Salamon templomának romjainál játszódtak le, még most is izgalomban tartják egész Palesztinát. Izgalom és idegesség hullámszik a jeruzsálemi tömegekben és az emberek egyébről sem beszélnek, mint arról a támadásról, amelyet az angol rendőrség intézett az imádkozó zsidók ellen. A telefon és a táviró a világ minden részébe viszi szerte a zsidóság panaszeit s nemcsak Jeruzsálemben, de Tel-Avivben és Jaffában is a zsidóság sérelméről tanácskoznak. Az egész világot meg akarják mozgatni a jeruzsálemi zsidók, hogy a rajtuk esett sérelmet jóvátegyék. Panaszt tettek Londonban és Genfben a Népszövetségnek s szinte napenként kérvényekkel ostromolják Jeruzsálem kormányzóját. Kérik a zsidók, hogy torolják meg a mohamedánokat azt a sérelmet, amely őket érte, mert a zsidóság kizárólag a mohamedánok munkájának tartja azt, ami a régi templomfalaknál történt hosszunapkor.

A »Siralmak Falá«-nak nevezik azokat a romokat, amelyek állítólag Salamon templomából maradtak meg. A zsidók itt szoktak gyülekezni nagy ünnepeiken és itt tartanak istentiszteletet. Az egész világ zsidóságának ez a legszentebb helye, ahol immár majdnem négyszáz év óta törvényes engedély alapján gyűlnek össze. A »Siralmak Falá« körülbelül öt méter széles és tizennyolc méter magas. Ennyi maradt Salamon

templomából. 1557-ben Salim szultán irásban adott engedélyt a zsidóknak arra, hogy ezen a helyen imádkozzanak és azóta a zsidók minden nagy ünnepükön élnek ezzel az engedéllyel.

Minthogy a zsidó vallás törvénye előírja, hogy a nőket az istentisztelet alatt el kell különíteni a férfaitól, ezért évszázadokon át azt a szokást vezették be, hogy spanyolfalat állítanak föl a »Siralmak Falá« alatt a téren. Így aztán a teret két részre osztják. A spanyolfal egyik oldalán a férfiak, a másik oldalán pedig a nők gyülekeznek.

Igy volt ez zsidó újkor is, de az istentisztelet után, különösen a mohamedánok részéről, türelmetlen kifakadások hangzottak el. A legfőbb mohamedán tanács összeült és megbeszélte, miképpen lehetne eltávolítani a zsidókat a »Siralmak Falá«-tól. Újév ünnepe után tíz nappal ismét összegyűltek a zsidók Salamon templomának romjainál, hogy legnagyobb ünnepüket, a hosszunapot üljék meg. A mohamedánok előző nap már eljártak a város kormányzójánál és bejelentették, hogy a zsidóság magatartását a status quo megsértésének tartják, mert nekik is joguk van a térhez. A zsidók istentiszteletükön szinte megakasztják a forgalmat és a mohamedánok ebben sérelmet látnak.

A kormányzó intézkedésére rögtön rendőrök mentek a Siralmak Falához és felszólították az imádkozó

zsidókat, hogy azonnal oszollanak szét. A kormányzó ezt a parancsot anélkül adta ki, hogy előbb tárgyalta volna akár a rendőrség főparancsnokával, akár a zsidóság képviselőivel. A rendőrök teljesítették a parancsot: szétdobálták a spanyolfalakat és távozásra szólították fel a zsidókat a Sirmalmak Falától. Közben súlyos összetűzések támadtak, valóságos közelharc fej-

lődött ki a megzavart zsidók és a rendőrök között. A »harc« hevében a rendőrök darabokra tépték a spanyolfalakat, amelyek különválasztották a nőket a férfiaktól. A zsidóság most nemcsak élesen tiltakozik a rendőrök eljárása ellen, hanem minden eszközt fel akar használni arra, hogy visszaszerezze régi jogát és továbbra is imádkozhassék a Sirmalmak Fala alatt.

nyugtatták meg, hogy veszedelmes autóbánditát sikerült elfogniuk.

A Párisban megjelenő angolnyelvű lapok titakoznak a francia hatóságok erőszakos eljárása ellen, a francia lapok ellenben igyekeznek az ügyet eltussolni és azt állítják, hogy Horánt nem állították elő, hanem csak megidéztek a rendőrségre, ahol felvilágosításokat kértek tőle.

Mint Newyorkból jelentik,

Horánnak Franciaországból történt kiutasítása Amerikában óriási meglepetést és felháborodást kelt.

Politikai körökben a sajtóban és a közvéleményben egyaránt felháborodással beszélnek főleg a kiutasítás módjáról. Szilárd az a meggyőződés, hogy

az amerikai külügyi hivatal semmiesetre sem fogja az incidens sző mékül hagyni és tiltakozó jegyzéket fog intézni a francia külügyminiszteremhez Horán előállítását és kiutasítását miatt. Az ügynek így még súlyos diplomáciai fejleményei lehetnek.

William Randolf amerikai újságíró kedden nyilatkozatot tett közzé, amelyben éles hangon támadja Franciaországot. A nyilatkozat rámutat arra, hogy

a Hearst-sajtó csak szőgalatot tett az amerikai közvéleménynek, amikor a titkos diplomáciai okmányt nyilvánosságra hozta, mert ezzel megisztította a légkört.

és Franciaországot tisztázta a gyanu alól, hogy a titkos egyezmény tartalma még rosszabb. Az amerikai nép kárhóztatja a titkos diplomáciát — mondja nyilatkozatában Randolf — mert ez okozta elsősorban a világháborút és érzi, hogy a legközelebbi háborúnak is ez lesz az oka.

Franciaország okosan járna el, ha elismerné, hogy titkos diplomáciája a világot megegyezően egy nagy háborúba sodorhatja.

akkor Franciaország nem számíthat arra, hogy Amerika fogja a bajból kiségiteni.

A párisi amerikai ügyvivő és az amerikai lapok párisi tudósítóinak egyesülete hétfőn este küldöttsegíleg közbenjárt a külügyminisztériumnál, hogy a kiutasítási parancs visszavonását kérje.

Londoni jelentés szerint a minisztertanács, amely szerdán délelőtt ül össze, dönteni fog afelől, hogy mikor hozzák nyilvánosságra az angol-francia tengerészeti egyezményről szóló diplomáciai okmányokat.

Az ellenzéki blokk megfelebbezte

a szombori tisztviselőválasztásokat
Erős harcot hirdet a városi ellenzék

Szomborból jelentik: A városi képviselőtestület ellenzéki pártjai, az ugynevezett polgári blokk, amelyek tagjai a magyar, német, bunyevác, szocialista, független munkás, demokrata és független demokrata pártok, hétfőn délután együttes ülést tartottak. Az ülésen elhatározták, hogy a legutóbbi tisztújítás eredményét megfellebbezik. A fellebbezést kedden közvetlenül a főispáni hivatalnál és a városi tanácsnál is beadták.

A fellebbezés a következőkre hivatkozik: 1. A jelölő bizottságot törvényellenesen állították össze, mivel a polgármester nem lehet a bizottság elnöke, mert a községi törvény szerint a kandidáló bizottság elnökének kijelölése a főispán diszkrecionális joga és a főispánt akadályoztatása esetén a rangban legidősebb jogi referens helyettesíti. 2. A szavazás helytelenül összeállított névjegyzék alapján történt és nem engedték leszavazni azokat a tisztviselőket, akiknek a törvény értelmében szavazati joguk van. 3. A szavazatok összeszámolása rendőri asszisztenciával történt. 4. A községi és városi választásokról szóló szabályrendelet szerint a tisztviselőválasztást az alakuló gyűléstől számított két hónapon belül kellett volna megejteni és azóta már kilenc hónap telt el.

Radics Lázár dr. nyugalmazott alispán, a blokk elnöke kijelentette a Bácsmegyei Napló munkatársa előtt, hogy feltétlen biznak abban, hogy a főispán megsemmisíti a választásokat és a blokk, amelyet a Radics-párti képviselők is támogatnak és így negyvenegy tagot számlál, a rendelkezésére álló minden eszközzel küzdeni fog a kormánypárt ellen és nem fog tűrni semmiféle törvényellenességet. Az ellenzéknek többsége van főleg olyan ügyek tárgyalásánál, ahol a tisztviselők nem szavazhatnak.

Jólmenő szücsüzlet

berendezett műhellyel, Vács főterén, nagy vevőközönnyel, változó családi viszonyok miatt

eladó

Felvilágosítást nyújt Eberhardt üvegudvar, Vács

Venizelosz Beogradba érkezett

Alekszandar király hosszu kihallgatáson fogadta a görög miniszterelnököt

Beogradból jelentik: Venizelosz Eleftherosz, a görög kormány elnöke kedden délelőtt egy óra harminc perckor a Szimplon expressszel Beogradba érkezett. A görög miniszterelnököt az állomáson Korosec Antun miniszterelnök és Sumenkovic Ilija helyettes külügyminiszter fogadták a görög követség személyzetével és a külügyminisztérium magasrangú tisztviselőivel.

Hétfőn este, amikor a görög miniszterelnök átlépte a jugoszláv határt, Rakeknél rendelkezésére bocsátották a király szalonkocsiját, ami Venizeloszt láthatólag igen kellemesen érintette. A beogradi újságírók, közülük a Bácsmegyei Napló munkatársa, Venizelosz elé utaztak és a görög miniszterelnök, aki Politisz Joannal, a görög külügyminisztérium politikai osztályának vezetőjével és két tisztviselővel utazott, az újságírók előtt hosszabb nyilatkozatot tett:

— Önöket — mondotta Venizelosz — először bizonyára Beogradba érkezésem oka érdekli. Ugyanabból a célból jöttem Beogradba, amely miatt Párisba és Londonba is utaztam, hogy informáljam a közvéleményt, hogy mit csináltam Rómában és meggyőzzem, hogy az olasz paktum ártalmatlan. Szerecsésnek érzem magam, hogy Beogradba jöttem, ahol tizenöt évvel ezelőtt voltam közvetlenül a bukaresti béke aláírása előtt. Voltam egyszer Nisben is, ahol Pasic Nikolával találkoztam.

— Tárgyalni fogunk mindazokról a kérdésekről, amelyek bennünket érdekelnék és lehetséges, hogy aláírunk barátsági szerződést,

ami az egész világra nagyon szükséges.

— Mit mondhat elnök ur Marinkovic külügyminiszterrel folytatott tárgyalásairól? — kérdezték az újságírók.

— Három ízben tartottunk konferenciát Marinkovic urral és az utolsó esetben hosszabb kommunikét adtunk ki. Megállapodtunk az összes kérdések alapjaiban és mindazokban a mó-

dozatokban, ahogy ezeket a kérdéseket tovább fogjuk tárgyalni. Sajnálom, hogy Marinkovic urnak Párisban kellett maradnia, de Sumenkovic urral is ugyanazon az alapon fogjuk folytatni a tárgyalásokat. A kereskedelemnek nagy szüksége van a legnagyobb kedvezmény elve alapján kötendő megállapodásra, de természetesen úgy, hogy szuverenitásunk érintetlen maradjon.

Remélem, hogy Jugoszlávia közvéleménye nem fog kételkedni ösztönözésében és baráti érzésében.

Ezeket a kérdéseket csak kölcsönös bizalom alapján lehet megtárgyalni. Ami a továbbiakat illeti, a tanácskozások után fogunk kommunikét kiadni. Kérem az urakat, hogy törekvésünkben, amely a meggyőzés megkötésére irányul, lojálisan támogassanak bennünket.

Az újságírók megkérdezték a görög miniszterelnököt, hogy Marinkovic-sal folytatott tanácskozásai során szó volt-e a görög-bolgár szerződés megkötéséről is. Venizelosz a következőket válaszolta:

— Természetesen arról is beszélünk. Ezek a tárgyalások mind a népszövetségi eszme alapján nyugszanak. Mi a magunk részéről kezdet fogunk nyújtani, hogy együtt dolgozzunk a Balkán érdekeinek megvédésére. Kezdeményezni fogjuk, hogy Bulgária is velünk jöjjön és hajlandók vagyunk arra is, hogy megvizsgáljuk a neuilly szerződést.

Bulgáriával is hajlandók vagyunk a legtöbb kedvezmény alapján kereskedelmi szerződést kötni. Venizelosz miniszterelnök megérkezése után a pályaudvarról a görög követségre ment, majd félőtkor megjelent az udvarnál, ahol beírta a nevét a vendégkönyvbe.

Öt feléje Alekszandar király öt órakor külön kihallgatáson fogadta a görög miniszterelnököt.

aki hosszabb ideig maradt az udvarnál.

A Newyork Herald levelezőjét kiutasították Párisból

A távozás vagy a súlyos börtön között kellett választania a flottaegyezményre vonatkozó diplomáciai iratok közzététele miatt

A kiutasítás diplomáciai bonyodalommal fenyeget

Párisból jelentik: A rendőrség hétfőn megidézte és négy óra hosszat vallatta Harold Horan-t, az amerikai Hearst-sajtó párisi tudósítóját, aki nem is tagadta, hogy

ő volt az, aki lapjainak megszerezte és rendelkezésére bocsátotta a francia külügyminisztérium körtáviratát a flottaegyezmény tárgyában,

de határozottan vonakodott megnevezni azt, akitől a washingtoni, római és tokiói francia nagykövethoz intézett jegyzék szövegét kapta. Mint ma reggel a »Newyork Herald«-ban közzétett nyilatkozatában mondja,

a hírlapírónak nemcsak kötelessége, de joga is, hogy utána járjon szenzációs híreknek, azonban a hírlapírói hivatás tisztessége tiltja, hogy elárulja és kompromittálja azt, akitől értesülését szerezte.

Harold Horan-t már egy héttel ezelőtt meghívták a külügyminisztériumba és igyekeztek tőle megtudni, hogy mi módon jutott a Qai d'Orsay körtáviratának birtokába, de ő akkor is tiltakozott a föltevés ellen, hogy informátorát megnevezze. Közölték vele a külügyminisztériumban, hogy a vizsgálat szerint ő Párisból telefonon adta le Londonba a jegyzék szövegét, amit az amerikai hírlapíró nem is tagadott.

Értésére adták a rendőrségen, hogy kettő között választhat.

vád alá fogják helyezni francia köztisztviselők megvesztegetése címén és ebben az esetben hat évig terjedhető börtön vár rá, vagy pedig önként aláveti magát a kiutasítási parancsnak.

Harold Horan hosszas habozás után ezt az utóbbit választotta és aláírta a jegyzéköt, amelyben tudomásul veszi, hogy csütörtökön estig el kell hagynia Franciaországot.

Horant — a lapok jelentése szerint — különös módon állították elő a párisi rendőrfőnökségre. Az amerikai újságíró hétfőn délután egy órakor távozott a Newyork Herald párisi szerkesztőségéből és a Rue de la Paix-n várakozó autóján akarta folytatni útját. Mielőtt beszállhatott volna az autóba,

hat rendőr vette körül az amerikai újságírókat és felszólították, hogy kövessék őket a rendőrfőnökségre,

mert parancsuk van előállítására. Horan előbb tiltakozott az előállítás ellen, végül azonban engedett az erőszaknak és követte a rendőröket a rendőrfőnökségre, ahol kilenc óráig tartó kihallgatásnak vetették alá és csak késő éjjel engedték el. A kihallgatás közben

a rendőrtisztviselők különböző megfélemlítésekkel akarták Horánt részletes vallomásra bírni

és közölték vele, hogy eljárást indítanak ellene lopás büntetéseért s miután diplomáciai aktárról van szó, az ügyből esetleg kémkedési botrány is származhat. Ezeket a fenyegetéseket később elejtették, mert a külügyminisztériumból utasítás érkezett a rendőrségre, hogy a kihallgatásnak nem szabad tulságosan brutálisan történni.

Az előállítás óriási feltűnést keltett Párisban. Horánnak egy újságíró barátja, aki a Newyork American szerkesztőségének ablakából nézte végig az előállítást, azonnal értesítette a párisi amerikai követséget. Az utcán percek alatt nagy embertömeg verődött össze Horán szőke körül és a kíváncsiakat a rendőrök azzal

Kis tragédiák

Tárgyalások a becskerek-i törvényszéken

Becskerekről jelentik: A kisebb bűnügyek egész sorát tárgyalta legutóbb a becskerek-i törvényszék büntető tanácsa. A perekben az élet apró tragédiái tárultak a bíróság elé, amely a törvény írott betűjére támaszkodva, de egyúttal az érző ember megértésével mondta ki ítéleteit.

Megverte az anyját

Brda Péter écskai gazdát azzal vádolták, hogy úgy megverte öreg hetvenhatéves édesanyját, hogy az öregasszony két hétig eszméletlenül feküdt.

Borzalmas egy nő az én anyám — védekezett a vádlott — egy tolvaj kérem, lopott már gyerekkorában is és tolvaj ma is vénasszony létére. Mégsem nyultam hozzá egy ujjal sem, tekintetes törvényszék, csak leszidtam, mikor utoljára csirkét lopott a szomszédból. Azért a csirkét megettük, mert rösteltem visszaküldeni, de jól lehordtam a vén banyát. Akkor aztán elkezdett jajgatni, hogy megtapostam.

A tanuk — Brda Péter testvérei — mind a négyen azt vallották, hogy szörnyű hárpia az anyjuk, akivel nem lehet megférni, de azért az is igaz, hogy Péter alaposan elverte, földhöz csapkodta, azután rátaposott.

A bíróság tizenöt napi fogházra ítélte az erélyes fiút, aki anyjára kezét emelt.

»Nem loptam én életemben«

Salsz Rása bocsári cigány a következő vádlott, akinek az a bűne, hogy Taras községben egy éjszaka három házba betört és ellopott minden ellophatót.

— Nem loptam én, kezit csókolom tekintetes törvényszék soha életemben, legkevésbé pedig Tarason, még a tarasi határban se jártam soha, mit keressek én ott, mikor én más járásban lakom?

— De látták magát Tarason — mondja neki az elnök.

— Vakuljon meg, aki látott, kezit csókolom, fulladjon meg, aki mondja, mert én bizony soha se voltam még a tájékán se Tarasnak.

Az elnök belenéz az iratokba, azután rászól a cigányra:

— Maga már egyszer büntetve volt lopásért. Nyolc hónapot ült.

— Én kérem? — csodálkozik a cigány. — Az lehetséges, de én nem emlékszem.

A tanuk terhelően vallanak, mire a bíróság három évi fegyházra ítéli a cigányt.

— Megnyugszik, vagy felebbez? — kérdi az elnök.

— Felebbezek, kérem szépen, mert három év sok azért a kis ágyruháért, amit loptam.

A drága mentő

Azután Todorov Ráda szepszkanuzinai gazda hümpöre következett, aki levéltitok megsértésének büntetésével s egyben lopással volt vádolva. A vád szerint ugyanis felbontotta Szavics Milán crnagorai dobrovoljac levélét és abból kilopta Szavics dobrovoljac-igazolmányát.

— Nem volt lopási szándékom — védekezett Todorov. — Szavics régóta tartozik nekem kétezer dinárral és nem akarja megfizetni. Az igazolványát zálogban tartottam vissza. A levél pedig nem volt leragasztva.

A sértett dobrovoljac fényes crnagoc díszruhában jelent meg a tárgyaláson. A mentén csupa arany zsiuór és paszomán, alig látszik ki alóla a szövet.

— De szép ruhája van — mondja neki az elnök.

— Drága is volt dm. Az aranyujtás magába négyezer dináromba került. De ha az embert a bíróság elé hívják, úgy illik, hogy a legszebb ruháját vegye fel.

A tárgyalást egyébként ebben az ügyben elhalasztotta a bíróság.

Gyujtogatásért hat év

Letang Antal gépész nyolc százalékért csépelte a nuzát Katarinán. Egyszer csak konkurensé támadt Till Pál katarinai gazda személyében, aki vett egy cséplőgépet és hat százalékért vállalta a cséplést.

— Nem fog sokáig csépelni — mondta Letang Antal.

Pár nap múlva egy munkás, aki Till gépénél dolgozott, újságolta Letangnak:

— Holnap fizeti Till az első hetibért.

— És az utolsót — felelte rá Letang sötéten.

A jóslat beteljesedett, mert Till cséplőgépe két napra rá éjszaka kigyulladt és elégett. De elégett a gépen kívül Keksz Mátyás és Zerich Gáspár gabonája is, ami százezer dinárnál többet ért. A cséplőgép maga is százezer dinárba került, az egész tűzkár tehát meghaladta a kétszázezer dinárt.

Természetesen Letangot gyanúsították, hogy ő gyújtotta meg a gépet, az ügyészség vádat is emelt ellene, de a törvényszék és a tábla is megszüntette ellene az eljárást. Dr. Párvány államügyész azonban nem nyugodott, míg újabb bizonyítékokat nem szer-

zett és új vádat emelt. Ennek már helyet adtak és megtartották a tárgyalást.

Letang kitartóan tagadott, de a tanuk súlyosan terhelő vallomásokot tettek ellene, amelyekből kiderült, hogy csakugyan ő volt a tettes. A bíróság hat évi fegyházra ítélte Letang Antalt. Mindjárt le is tartóztatták, vagyonát: házat, cséplőgépét pedig bünygyi zárlat alá vették a kár megtérítésére.

Elmérgeződött a kladnói bányászsztrájk

Összeütközés a csendőrség és a bányász-asszonyok között

Prágából jelentik: A kladnói bányász-sztrájk hétfőn újabb összeütközésre vezetett a csendőrség és a sztrájkoló bányászok asszonyai között, akik meg akarták akadályozni a sztrájk törő munkások leszállását a bányákba. Több helyen letartóztatások is történtek. A sztrájk egyre elmérgeződik s a koalíciós bányász-szervezetek élesen foglalnak állást a kormány ellen. De egyúttal állást foglalnak a kommunisták ellen is, akik Mährisch-Ostriban egynapos tüntető sztrájkot akarnak rendezni. A sztrájkvezetőség kiáltványban vázolja a helyzetet és apellál a nagyközönség szimpátiájára.

Szociáldemokrata körök közlése szerint a kladnói sztrájkvidéken a helyzet újabb kiélesedése várható. A sztrájk törők száma napról-napra fogy. A munkásság hangulata a csendőrök és rendőrség összevonása miatt igen izgatott. A jelekből ítélve ki van zárva annak a lehetősége, hogy a bányászok hamarosan munkába álljanak.

Hlinka önkormányzatot követel a szlovákok részére

A szlovák néppárt vezére a magyar kisebbség ellen

Prágából jelentik: A szlovák néppártot Hlinka Nagyszombathá gyűlésre hívta össze és körülbelül tízezer ember gyűlt össze meghallgatni a vezér beszédét. Hlinka páter kijelentette beszédében, hogy a szlovenszói magyar kisebbségnek nincs oka panaszra, de mennél engedékenyebben viselkedik irányában az államhatalom, annál jobban kiabálnak a magyarok, hogy el vannah nyomva, pedig mindentük megvan, amit csak kívánnak, sokkal jobb sorban élnek, mint a szlovák kisebbség Magyarországon.

Ami a szlovenszói németeket illeti — mondotta páter Hlinka — ők soha sem hallattak volna magukról, még életjelt sem adtak volna, nem volnának sehoh és nem számíthatnának, mint nemzeti kisebbség, ha a szlovákoktól nem kaptak volna a Szepességben nagy kiváltságokat. A szlovák nép békeességben akar élni szomszédjaival, de területéből semmit sem engedhet át, mert különben a szlovákoknak nem maradna egyéb, mint a terméketlen föld és a sivár, sziklás vidék. A népgyűlés határozatban mondta ki, hogy Szlovenszko közigazgatási autonómiája helyett követeli elvben a poltikai önkormányzatot.

Ismét megnyílt a noviszadi női tanítóképezde első osztálya

A minisztérium pótolta a tanárhiányt is

Noviszadról jelentik: Az 1924. évi pénzügyi törvény tárgyalása folyamán — mint ismeretes — elhatározták hogy fokozatosan beszüntetik a noviszadi női tanítóképzőt. A határozat értelmében a tanítóképezde három osztályát meg is szüntették, úgyhogy az 1928/1929-iki tanév megkezdése előtt már csak a negyedik osztály állott fenn. A pénzügyi bizottság határozata után nagy akció indult meg a tanítóképző érdekében és ez az akció most eredménnyel is járt. Nemrég ugyanis küldöttségileg kérték Grol Milán, közoktatásügyi minisztert, hogy tegye meg a szükséges lépéseket a tanítóképezde további fenntartása érdekében és hogy az 1928/1929-iki tanév megkezdése előtt nyissa meg a beszüntetett első osztályt. A közoktatásügyi miniszter megígérte, hogy a minisztertanácsnál eljár a tanítóképző érdekében. Szeptember huszonhatodikán a noviszadi tanítóképző igazgatósága távirati értesítést kapott a minisztériumtól, hogy a minisztertanács határozata értelmében október elsején újból megnyithatja a tanítóképző első osztályát.

Ennek alapján az igazgatóság még szeptember 29-ikén megkezdte a beiratásokat és a tanítás október elsején már megkezdődött. Miután a tanítóképző nem rendelkezett elegendő tanerővel, a minisztérium Vidokovics Márkó paracsini és Barlikovics Vjekoszláv zagrebi tanítóképzőintézeti tanárt a noviszadi tanítóképezdehez helyezte át.

Az első osztályba a beiratkozások olyan nagy számmal történtek, hogy valószínűleg még egy osztályt kell felállítani.

A repülés jövője

„Száz éven belül a repülőgép el fogja érni a hang tovaterjedésének gyorsaságát“

Londonból jelentik: Sir Softon Brancker, az angol polgári repülőjáratok főnöke hétfőn előadást tartott a repülőforgalom fejlődésének kilátásairól szakértők és nagyközönség előtt. Arról beszélt, hogy a repülőgép a modern civilizáció terjesztésének egyik legfontosabb eszköze és hogy a személyforgalmat közvetítő nem katonai célokra szolgál, hanem magánrepülőgépek az utolsó évben huszonhárommillió mérföldet tettek meg, még pedig csupán a rendszeres légi járatok vonalain. Ez idő szerint ezek a légi járatok összesen hetvenháromezerhátszáz mérföldet hosszuk.

Az angol Imperial Airway 1927-ben a saját vonalain a menetrendszerű légi járatok kilencvenkét százalékat pontos idő szerint végezte, a hiányzó nyolc százalék onnan ered, hogy a rossz időjárás akadályozta a repülőgépeket. Érdekes volt a szakértőnek az a megállapítása, hogy a jó klímájú egyiptomi repülőúton, Kairótól Basráig egyetlen egy repülőjárat sem maradt el. Ami a repülőgépek gyorsaságának növekedését illeti, Sir Softon Brancker nem lát abban a feltevésben semmi fantasztikumot, hogy

száz év leforgásán belül a repülőgép el fogja érni a hang tovaterjedésének gyorsaságát,

vagyis óránként 700 mérföldet fog megtenni a légürben. Szerinte a repülőgép jövője nem az egyes országok konkurrenciájától, hanem épen ellenkezőleg, a barátságos együttműködéstől függ s összhangban kell lennie a repülőforgalomnak a vasutal és a gőzhajóval.

Célszerű volna, ha példaadás kedvéért először is az angol és a francia posta, ugyszintén a közlekedési vállalatok szerveznék meg közösen a repülőgépekkel kombinált forgalmat különösen tulhosszu utvonalakra és a tengerektől járatokra. Valóságos áldás volna a népekre, ha a hétfégi kirándulások közönségét repülőgépek szállítanák, mert így az utazás nagyon kevés időt venne igénybe. Közel van az az idő, mikor minden óceáni személyszállító gőzös repülőgépeket fog magával vinni,

aminek az a nagy előnye, hogy utasokat akkor is rölvethet, ha már kinn jár a nyílt tengeren és akiknek rendkívül sürgős a dolguk, azokat a hajóút végcéljától néhány száz mérföldnyire még a fedélzeten átteheti a repülőgépre, amely azután lényegesen megrovidíti a tengeri utat, jelentékenyen gyorsabban ér célhoz.

A macska beszéde

— Csak én, csak én. Azonkívül ki még? Nem látom. Nekem mindenki idegen. Szivem körül a részvétlenség burka, a közöny. Házias forradalmárként üldögélek a családi körben, távol azoktól, akik kényeztetnek, cirógatnak, tejjel traktálnak. Ezek eltűnhetnek, meghalhatnak miattam, én észre se veszem, mert főségemben elég vagyok magamnak. Szemem sohase könnyezik. Az csak lát. Zöldes sugárkévéje, akár a röntgen, átvilágítja a romlandó testeket, a tünékeny életet, mely ma van, holnap nincsen, de megakad a maradandó tárgyakban, egy házfalban, egy diványban, egy findzsában, ennélfogva ezekhez hű vagyok, ragaszkodom hozzájuk.

Családfámat az istenekig vezetem föl, a Nap és Szerelem istenéig. Háromszögletű arcomat a Nap és Szerelem felé fordítva, szemrebbenés nélkül bámulom a két nézhetetlen lángot. Ilyenkor évezredek messzeségébe gondolok. Ugy gubbaszkodom, pukkaszkodom, mint a macskamamák a királysirokban. Szeretem a fényt és meleget, a csöndet és álmot. Halk és ravasz vagyok, mint a halál, kecses és bátor, mint az élet. Mindent tudok. Bandzsitok a megismerés kéjétől. Ha dorombolok, akkor nem másoknak hizelek, csak magamnak, csak a lényem mély, fölbonthatatlan teljességét érzem.

A szifinkszekkel tartok atyafiságot, akik széttépték azokat, akik nem fejtették meg titkukat. Én, afféle kis zseb-szifinksz, ennek a titoknak egy szeméjét hordozom villamos bundámon. Nem vagyok olyan rejtély, mint szifinksz-örögnyám, de mindenesetre fejtörő, melytől fejtörőcsöt kaphat az, aki nyitására akar jönni. Próbálatok megfejteni ti, akik porból születettek.

Egyiptomból származom, ahonnan Kleopátra. Állandóan kesztyűt viselek, még étkezés közben is, állandóan mosakszom, öltözködöm. Tükröm a Nap. Természetes illatszerem a széna. Finyásan lerázok magamról minden porszemét, harmatcsöppet. Rögeszmém a tisztaság. Boszorkányos éieken a háztetön lesem udvarlóimat. Folyton az erkélyjelenetet játszom. Juliához hasonlóan hallgatom Romeót, aki lenn kétségbeesetten és édesen nyávogja szerelmes verseit.

Kosztolányi Dezső

Harmincegy japán előkelőség a siralomházban

Kommunista propaganda miatt halál vár rájuk

Tokióból jelentik: A legfőbb japán bíróság nem-sokára foglalkozni fog annak a harmincegy egyetemi professzornak, írónak és művésznak a bűnpörével, akit kommunistasággal vádolnak. A vádottak valamennyien az első helyet foglalták el a maguk szakmájában. Általános tiszteletnek örvendtek s a japán közvéleményre annál szenzációsabban hatott, hogy kommunista propagandát üztek.

— A törvény semmi kétséget nem hagy hátra — jelentette ki a tokiói törvényszék elnöke — s így a harmincegy vádott sorsa meg van pecsételve. A törvény ugyanis abból az elvből indul ki, hogy a kommunizmus ellenkezik a józan észszel. Így tehát nem csupán közönséges büntetéről van szó, hanem olyasvalamiről, amit tüzzel-vesszel ki kell irtani.

Ez volt az oka annak, hogy a törvényhirdetés halálbüntetést szabott mindazokra, akik a kommunizmusmal bármilyen összefüggésbe kerültek.

— Akármít művel tehát valaki — magyarázta az elnök — mikélyt kommunistának vallja magát, halálbüntetés vár rá. De még ha nem is csinált semmit és csak egyszerűen azt mondja, hogy ő a mai társadalom helyére a kommunista társadalom létezését helyesnek gondolja — már ez is halállal büntetendő.

A harmincegy intellektuális szociális nyugodalommal várja sorsát a börtönben. Valamennyien tudják, milyen sors vár rájuk.

A szegedi manikűröslány beismerte, hogy nem gyilkolta meg gyermekét

Budapestről jelentik: A gyermekgyilkossággal vádolt Kis Mária manikűröslány furcsa története, amelyet részletesen ismertett a *Bácsme gyei Napló*, még mindig foglalkoztatja a hatóságokat. Kis Mária Szegedről ment Budapestre, hogy tragikus szerelemből származó gyermekét világra hozza és a gyermek nélkül tért vissza Szegedre, ahol a gyanakodó szomszédok feljelentést tettek ellene. A leány a nyomozás során beismerte, hogy néhány hetes gyermekét fényes nappal a Dunába dobta.

A vizsgálóbíró, akinek gyanus volt a leány határozatlan vallomása, izgatott viselkedése, nyomozást indított az ügyben. A nyomozás azzal a váratlan eredménnyel végződött, hogy a lencházban megtalálták azt a gyermeket, akit Kis Mária — vallomása szerint — a Dunába dobott. Teljes határozottsággal azonban nem tudták megállapítani, hogy csakugyan ez-e az a gyermek, aki különben Szegedi Antal néven szerepel a lencházban, maga Kis Mária pedig határozottan tagadta — hogy az ő gyermeke a lencházi Szegedi Antal.

A vizsgálóbíró elrendelte a vérvizsgálatot, továbbá az ügynek a legapróbb körülményekre menő kivizsgálását s kedden délelőtt idézte maga elé Bójtí Máriát, a lencház gondozónőjét. A gondozónő elmondotta, hogy Szegedi Antal, akinek a nevét megkérdőjelezték a lencházban, kétségtelenül Kis Mária gyermeke. A gyermeket, aki a lencházban született azok az asszonyok, akik Kis Máriával együtt voltak, határozottan megismerték anyajegyről.

A vizsgálóbíró a gondozónő vallomása után maga elé hívatta Kis Máriát. A leány ezuttal is azt mondta, hogy határozottan elismeri a jelenetre, amikor gyermekét a Dunába dobta, semmi oka sincs, hogy ne emlékezzék rá.

A bíró ekkor megkérdezte, hogy milyen ruha volt a gyermekén, amikor a Dunába dobta. Kis Mária újból elmondta, hogy vörös kötött sapka és vörös ruhácska volt kislán. Bójtí Mária gondozónő, aki megőrizte a gyermek ruháit, meglepődve jegyezte meg, hogy a gyermek ugyanilyen ruhában került a lencházba. A vizsgálóbíró most már újból erősen faggatni kezdte Kis Máriát, aki a gondozónővel történt szembesítés után beismerte, hogy nem ölte meg a gyermeket.

Sirva mondotta el azután, hogy maga sem tudja, miért vállalta magára a gyilkosságot.

— Napokig kóboroltam az uccán — vallotta — éhezünk gyermekemmel együtt, senkisémet akart segíteni rajtunk. Végre a Király uccában egy viceházmesternél kisegítő állást kaptam. De mikor kislám éjjel sírni kezdett, a vicéné kiutasított, mert férje nem tudott a gyereksírás miatt aludni. Máshol próbálkoztam. Az asszonyok mindenütt megfürtek volna a gyermeket, de a férfiak mindenütt tiltakoztak a gyereksírás ellen. Már arra gondoltam, hogy gyermekemmel együtt megölöm magamat, mert ugy sem lehet ez a szegény poronty boldog, ha már így kezdődik az élete.

— Ekkor ismerkedtem meg egy Vágó Erzsébet nevű leánnyal, aki kitette a gyereket a Hungária körút és a Szegedi-ut sarkán, de nem tudta megfigyelni, hogy mi történik vele.

Most Vágó Erzsébetet keresi a törvényszék, meg

is tették előállítására iránt az intézkedéseket, de Vágó Erzsébetet sehohsem találják. Miután pedig Kis Mária beismerő vallomása, eddigi ingadozó vallomásai után nem tekinthető megbízhatónak, a vizsgálóbíró ragaszkodik a vérvizsgálathoz, úgyhogy Kis Máriától, valamint a kis Szegedi Antaltól vért vesznek és tudományos úton is próbálják megállapítani, hogy tényleg Kis Mária gyermeke-e a lencház kis lakója?

Kedden egyébként újabb fordulatot vett az ügy. Kis Mária védője, dr. Roth Béla azon a címen kérte Kis Mária szabadlábra helyezését, hogy a leány nem beszámítható, nem ura tettének és szavának, elmebeteg.

Rendkívül érdekes adatokra támaszkodik a védő. Kis Máriának nem kevesebb, mint 17 testvére volt, akik közül 11 meghalt. Mind a tizenegyen agyhártyagyulladásban haltak meg s ebből is következett a védő, hogy Kis Mária is terhelte. Betegesen hazudozó, még pedig oly mértékben, hogy ez már elmebetegségre vall.

Ami a gyermekgyilkossági vádat illeti, Kis Mária betegesen hazudozással, mindenütt másképp adta elő a dolgot. A vizsgálóbíró előtt például beismerte, hogy ő a gyilkos, megölte gyermekét, részletesen elmondta, hogyan ölte meg.

A védő ezekre az adatokra támaszkodik, amikor a leány szabadlábra helyezését, de legalább is elmeszakértőkkel való megvizsgálását kéri.

Kiujult a Bethlen—Nagy Emil harc

A magyar miniszterelnök Nagy Emilt újabb éles támadása miatt bíróság elé állítja

Budapestről jelentik: Nagy Emil dr. országgyűlési képviselő, volt igazságügyminiszter vasárnap Nagykanizsán Kállay Tibor programbeszédével kapcsolatban rendkívül éles beszédet mondott a kormány ellen és személyében is megtámadta Bethlen miniszterelnököt. Nagy Emil támadására hétfőn a kormányhoz közel álló helyről nyilatkozatot adtak ki, amelyre Nagy Emil ismét módfelelt éles hangon válaszolt és többek közt a következőket mondotta:

— Elfogadnék egy Mussolini-féle egyeduralkodói rendszert is, ha látnám, hogy abból az országra szép nemzeti jövő vár. De az ilyennek első kelleke az, hogy a vezető köröknél legyen meg az önzetlenség és az igazság szeretet. Ezt a mai rendszerre nem lehet ráfogni. Lenn nyomorog az ország, fenn virulnak a pájtások és rokonok. A hadikölcsönök karitatív valórációja ma sem történt meg, de amikor Halász Lajos bankár megbukott, emberek és intézmények azonnal megtalálták a jószívüket. Ilyen pájtáskodó önző rendszer nekem ne meséljen közérdekről, engem ne leckéztessen, én megyek előre a magam útján.

E nyilatkozat miatt Bethlen miniszterelnök elhatározta, hogy Nagy Emilt rágalmazás miatt bíróság elé állítja, hogy a volt igazságügyminiszter ott adhasson felvilágosítást kijelentéseiről.

Ongyilkossága után derült ki, hogy szélhámos

Leleplezés az öngyilkossá lett Dániel József budapesti képkereskedő üzelmeiről

Budapestről jelentik: A véletlen egy nagyszabású szélhámosság adatait juttatta a budapesti redőrség birtokába. A szélhámosságok egyik főtettese az ez év márciusában öngyilkossá lett Dániel József volt nyomdatudájdonos és képkereskedő, aki mint ismeretes, dr. Márki Hugó egyetemi magántanár lakásán lett öngyilkos. Akkor az öngyilkos semmi levelet nem hagyott hátra és tettének okát sem sikerült megállapítani. Erre az öngyilkosságra most Somogyi Gyula hírlapírónak, a budapesti központi sajtóvállalat berlini tudósítójának bejelentése vetett fényt.

Somogyi két évvel ezelőtt albérlésbe adta lakását Pethy Gyula műkereskedőnek és itt gyakran megfordult Dániel is. Somogyi a napokban visszatért Budapestre és lakásán az íróasztalban különböző iratokat talált, a budapesti olasz követség és a nemzetközi ellenőrző bizottság nevére kiállított hivatalos másolatokat. Az iratokban titokzatos ügyletek szerepelnek, amelyeket Dániel József gróf meghatalmazott miniszter köthet volna különböző külföldi államokkal. Somogyi ezeket az iratokat felvitte a redőrségre, ahol megállapították, hogy hamisítványok és az állítólagos gróf Dániel az öngyilkossá lett Dániel Józseffel azonos. Dániel és cinkostársai, az olasz államkincstártól járó követeléseik hangoztatásával követték el a szélhámosságaikat és így került összeköttetésbe velük dr. Márki egyetemi tanár is, aki azonban amikor gyanusnak találta Dániel üzleteit, szakított vele. Ez a szakítás is valószínűleg Márki lakásán történt, mert így magyarázható, hogy Dániel ott végzett magával.

A redőrség megindította a nyomozást Dániel bűntársainak a kézrekerítésére.

TŐZSDE

Zürich, okt. 9. (Zárlat.) Beograd 9.13, Páris 20.30, London 25.20, Newyork 519.60, Brüsszel 72.18, Milánó 27.12, Madrid 84.30, Amszterdam 208.325, Berlin 123.63, Bécs 73.10, Szófia 3.75, Prága 15.40, Varsó 58.25, Budapest 90.65, Bukarest 3.135.

Beograd, okt. 9. (Zárlat.) Páris 221.50—223.50, London 275.70—276.50, Zürich 1094.10—1097.10, Berlin 1354.25—1357.25, Bécs 799.64—802.64, Prága 168.37—169.17, Budapest 991.94—994.94.

Zagreb, okt. 9. (Zárlat.) Páris 221.50—223.50, London 275.76—276.56, Newyork 56.78—56.98, Zürich 1094.10—1097.10, Milánó 297.01—299.01, Berlin 1354.25—1357.25, Bécs 799.64—802.64, Prága 168.37—169.17, Budapest 991.94—994.94.

Szombori terménytőzsde, okt. 9. Buza bácskai vasut prt. 247.50—252.50, rozs bácskai vasut prt. 240—245, zab bácskai vasut prt. 242.50—247.50, árpa takarmányi 64—65 kilós 245—250, tavaszi 67—68 kilós 275—280, tavaszi baranyai 69—70 kilós 295—300, ótengeri bácskai vasut prt. 320—325, újtengeri csöves prt. 165—170, bab orig. 820—840, liszt 0gg 340—360, 0g 340—360, 2-es sz. 320—340, 5-ös sz. 295—315, 6-os sz. 260—280, 7-es sz. 220—240, 8-as sz. 200—210, finom korpa 182.50—187.50. Irányzat: szilárd. Forgalom: 311 és fél vagon.

Budapesti gabonátőzsde, okt. 9. Határidőüzlet: Buza októberre 26.48—26.70, zárlat 26.61—26.68, márciusra 29.12—29.28, zárlat 29.22—29.24, májusra 29.82—29.94, zárlat 29.92—29.94. Rozs októberre 25.54—25.70, zárlat 25.59—25.60, márciusra 27.90—28.06, zárlat 28—28.02. Tengeri májusra 29.80—30, zárlat 29.96—29.99, júliusra 30.52—30.70, zárlat 30.64—30.68. Készárupiac: buza 26.35—27.35, rozs 24.90—25, takarmányárpa 26.50—27, sörárpa 27—29.25, köles 26—27, repce 47.50—46, tengeri 31.40—31.75, zab 26—26.75, korpa 20—20.25.

Bécsi sertésvásár, okt. 9. (Josef Saborsky & Söhne, Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás: zsirsertés 4227, hussertés 12350, ebből jugoszláviai eredetű 1947. Árak: prima urasági sertés S. 242—250, szedett sertés 232—250, öregsertés 220—230, hussertés 170—230. Irányzat vontatott.

Noviszedi terménytőzsde, okt. 9. Buza bácskai, felsőbácskai, tiszavidék bácskai, szerémi 79—80 kg. 252.50—255, bánáti 79—80 kg. 247.50—250. Árpa bácskai, szerémi, bánáti 64 kg. 245—250, bácskai tavaszi 68—69 kg. 280—290, baranyai tavaszi 295—300. Zab bácskai, szerémi, szavóniai 245—250. Tengeri bácskai régi 315—320, bácskai új XII—I. 260—265, bácskai III—IV. 290—295, bácskai IV—V. 295—300. Lisztek: 0gg és 0g bácskai 357.50—367.50, kettes 337.50—347.50, ötös 317.50—327.50, hatos 270—280, hetes 245—255, nyolcas 205—215, korpa bácskai 182.50—187, szerémi és bánáti 180—185. Irányzat: szilárd. Forgalom: 221 vagon.

Chergoi terménytőzsde, okt. 9. Középfolyamok (zárójelben az előző napi zárlat). Buza: december (119) 118 ötnyolcad, március (123 egynegyed) 123, május (125 háromnegyed) 125 egyketted. Tengeri: december (82) 81 ötnyolcad, március (84 egynegyed) 83 háromnegyed, május (87 egynegyed) 86 egyketted. Zab: december (43 egyketted) 43 egyketted. Rozs: március (108 egynegyed) 106.

Winnipegi terménytőzsde, okt. 9. Középfolyamok: Buza október (123 háromnegyed) 122 ötnyolcad, december (121 háromnegyed) 120 egyketted, május (126 háromnegyed) 126.

Liverpooli terménytőzsde, okt. 9. (Zárlat.) Buza december (9 sh. hétnyolcad d.) 9 sh. 5 háromnegyed d., március (9 sh. 7 d.) 9 sh. 6 egyketted d., május (9 sh. 7 d.) 9 sh. 6 háromnegyed d.

Víz a lás

A noviszedi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Noviszed 198 (—16), Zemun 206 (—2). Szmederevó 282 (—2), Orsava 228 (+8). Száva: Mitrovica 312 (—6), Beograd 152 (—4). Tisza: Senta 36 (+8), Becsej 42 (+6), Tittel 205 (—7).

GEPTULAJDONOSOK ES IPARVÁLLALATOK

Ajánlom modern gépekkel felszerelt üzememet. Esztergálás, fogaskerékmarás. Tömegcikkgyártás, törött gépresek beosztása. — Mindegy másnap öntés. Hamburger-Gépipar és Vasöntőde

HIREK

Baranyai szüret

Megért már a Csaba-gyöngye
s kijár most a hegytetőkre
kicsiny, ifju, öreg magyar
Dértől csillag a holt avar.

Sir a füzön a venyige...
Nódt is elhozzák ide.
Mig haraszt közt a szél szalad
Nóta szál az ős fa alatt.

S mert már szálldos lompos varju
Felsőhajtott egy ezüshaju
Öreg magyar: Elmúlt a nydr,
Visszhangzik rá: Be kár, be kár!

Baranyai Lulu

— **Ünnepi vacsora a beogradi királyi udvarnál a szövetséges hadseregek képviselőinek tiszteletére.** Beogradból jelentik: A szaloniki frontátörés emlék-ünnepjének második napján Ófelsége Alekszandar király a külföldi tábornokok tiszteletére ünnepi vacsorát adott a királyi udvarban. A vacsorán megjelent Franchet d'Esperay francia tábornagy és a szövetséges hadseregek valamennyi Beogradba érkezett képviselője is, akik előtt Ófelsége francia, majd szerbnyelvű felköszöntőt tartott. A király pohárköszöntőjeért Franchet d'Esperay tábornok francianyelvű, Terzics Bozsidar tábornok pedig szerbnyelvű beszédben mondtak köszönetet. Ófelsége Franchet d'Esperay tábornokot az ünnepségek alkalmából vojvodává nevezte ki.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Igen enyhe idő várható, nyugati légáramlással, növekedő borulással és esőhajlammal.

— **A szaloniki frontátörés ünnepe a Vajdaságban.** A Vajdaság minden részében fényes külsőségek között ünnepelték meg a szaloniki frontátörés tizedik évfordulóját. Petrovoszelón az ünnepélyt szombaton este fáklásmenettel vezette be, majd Iskruljev Tó-só jegyző a főtéren kétórás beszédben méltatta az ünnep jelentőségét. Sztaribecsejen hasonló keretek között folyt le az emlékünnepe. Itt dr. Popovics Milán orvos mondott beszédet és tábortábori mise volt, amelyet Sztepanov Jován görögkeleti esperes celebrált. Utána Hadzsi-Antunovics ezredes, kerületi parancsnok ismertette az ünnep jelentőségét. — Vrsacon ugyancsak fáklásmenettel kezdődött az évforduló megünneplése. Az ünnepi beszédet Sztankovics Dragoljub ezredes mondta. — Szentán a szaloniki frontátörés évfordulója összeesett a helyőrségi tisztikar szlavájával és így a két ünnepélyt közös programmal tartották meg. Az ünnepségek keretében tábortábori mise volt, azonkívül Gyorgyevics Szlobodán polgármester és Veszelinovic Radivoj gimnáziumi tanár mondottak beszédet. Hétfőn délben a helyőrség tisztikara bankettet adott.

— **A szombori ellenzéki blokk új elnöke.** Szomborból jelentik: A szombori ellenzéki blokk új elnököt választott Radisics Lázár személyében. Rajta kívül még egy nyolc tagú választmányt választottak, amelyben valamennyi ellenzéki párt képviselve van.

— **A szrbobráni községi képviselőtestület bepörölte a crvenkai és vrbászi cukorgyárakat.** Szrbobránból jelentik: A szrbobráni községi képviselőtestület legutóbbi rendkívüli ülésén elhatározta, hogy kártérítési keresetet indít a crvenkai és vrbászi cukorgyárak ellen. A kereset benyújtására az adott okot, hogy a cukorgyárak őszi üzemének megindulásával egyidejűleg a Péter király csatorna halállománya a vízbe szórt ártalmas anyagok következtében erősen megcsappant. Ebben az évben is rengeteg hal pusztult el a víz fertőzöttsége miatt a csatornában és a döglött halak, amelyek a víz színén uszkálnak, nagy körzetben döglöttség teszik a környék levegőjét. A kártérítés iránt megindított pör kimenetele elé nagy érdeklődéssel néznek Szrbobránban.

— **Tanári áthelyezések.** A közoktatásügyi miniszter Jettics Dragoljub tanítóképezdei intézőtanárt az alekszináci tanítóképezdéhez, Tomics Nemanja szombori gimnáziumi tanárt Stipbe az ottani reál-gimnáziumba és Major Lajos gimnáziumi tanárt a kikindiai gimnáziumhoz helyezte át.

— **Fel akarták robbantani Ébert Frigyes szobrát.** Münchenből jelentik: A véletlen szerencse mentette meg a pusztulástól a német köztársaság első szoborművét Ébert Frigyes szobrát. A szobor gondozásával megbízott ör a szobor talapzatán egy homokbuckát talált, amelyet le akart seperni. Ekkor vette észre, hogy a homok alatt tizenegy darab dinamitpatron és két gyutacs van. Azonnal jelentést tett a rendőrségen. Szakértő bizottság szállt ki a helyszínre, amely megállapította, hogy a dinamitpatronok nemcsak a szobor elpusztítására, hanem a környező házak rombadöntésére is elegendők lettek volna. A nyomozás folyik.

— **Sulyos vonatelgázolás Budapesten.** Budapestről jelentik: Kőbányán a vasgyár-uccai vasúti megállónál sulyos szerencsétlenség történt. Budapestről Kispeszt felé haladt egy személyvonat. A vasgyár-uccai vasúti megállónál szabályszerűen leeresztették a sorompót. Az átkelésre várakozók között volt Littenberger Teréz napszámos is, aki nem várta meg, míg a vonat keresztülrobog a sínen, hanem átbújt a sorompó alatt. Ebben a pillanatban ért oda a személyvonat, elkapta a szerencsétlen asszonyt és megszöke kilökte a vasúti sínek mellé. Littenberger Teréz fején sulyos sérüléseket szenvedett. A szerencsétlen asszonyt haldokolva szállították kórházba. A vizsgálat megindult.

— **Megették a pápuák az adóbehajtó őrzőjét.** Amszterdamból jelentik: Holland-Guineában borzasztó sorsra jutott egy holland rendőrőrző, amelyet adóbehajtásra küldtek ki. A pápuák éjjel rajtaütöttek, az utolsó szál emberig lemészárolták és a holttesteket felfalták. A hollandi gyarmati kormány büntető expedíciót küldött az emberevő pápuák ellen, de az egész törzs elhagyta sátorkunyhóiból álló falvait és az őserdőbe menekült.

— **Döntés a budapesti Szent János kórház Röntgen-botránnya ügyében.** Budapestről jelentik: Az Új Szent János kórház röntgenbotránnya ügyében Sipőcz Jenő polgármester kedden hozta meg döntését. Mint ismeretes, dr. Klár Zoltán a közegészségügyi bizottság legutóbbi ülésén sulyos vádakot emelt a kórház röntgenlaboratóriumának főorvosára, Dachs Albert, továbbá Horváth Attila orvos ellen. Némethy Béla közegészségügyi tanácsnok vizsgálatot indított és a vizsgálat anyagát Sipőcz Jenő polgármester elé terjesztette. Kedden délelőtt Némethy tanácsnok s Gallina Frigyes főjegyző, az elnöki osztály vezetője, közel egy óra hosszat tartózkodtak Sipőcz Jenő polgármesternél és a velük történt megbeszélés után a polgármester az eddigi vizsgálat adatai alapján Dachs Albert főorvost felfüggesztette állásától és megindította ellene a fegyelmi eljárást. Horváth Attila orvos bejelentette a városához illetékes ügyosztályán, hogy állásáról lemond, ennél fogva a polgármester Horváth Attila ügyében már nem foglalt állást, mivel a lemondás következtében további eljárásnak helye nincs.

— **A pozsonyi kommunisták és október 7-ike.** Prágából jelentik: A bécsújhelyi tüntetések idején Pozsonyban a kommunisták titokban gyűlést hirdettek, amelyre a rendőrségtől nem kértek engedelmet. A rendőrség rajtaütött a gyűlésező kommunistákon és szétkergette őket. Egy csoport tüntetve járta be a várost, valahányszor szétzavarták őket a rendőrök, mindig ismét összeverődtek és végül a magyar konzulátus felé igyekeztek, de ott a megerősített rendőrcsapat erőlyesen lépett fel és a vezetőket, köztük Safranko kommunista képviselőt is letartóztatta. Később szabadlábra helyezték valamennyüket, de megindult ellenük az eljárás izgatás és közszendháborítás miatt.

— **Kapitányi kinevezés.** Ófelsége Alekszandar király dr. Beleszlin Bránko szental orvost, tartalékos kapitányt elsőosztályú kapitánnyá nevezte ki.

— **Szüreti mulatság Petrovoszelón.** Petrovoszelóról jelentik: Az önkéntes tűzoltózenekar sikerült bálát rendezett vasárnap a katolikus legényegylet helyiségeiben. A mulatság jóvedelmét hangszerek beszerzésére fordítják.

— **Mennyit kérhet egy hangversenyénekes?** Budapestről jelentik: A Fodor Hangversenyiroda pert indított Jan Kiepora lengyel tenorista ellen, aki — a felperesi kereset szerint — az irodával szerződést kötött, azonban később sulyos feltételekhez szabta fellelését, amiből nekik anyagi kárak származott.

Ezért három évi elmaradt haszon fejében kártérítést követelt a koncertiroda.

A keresetben a felperes hangversenyiroda azt panasolta, hogy opcióit kapott Kiepurától arra, hogy három éven keresztül ő rendezze budapesti hangversenyeit. Ebben az opcióban arról volt szó, hogy az elszámolás a szokásos százalékos alapon fog megtörténni. Később azonban a tenorista nyolcszáz dollár honoráriumbiztosítékot követelt, ezenkívül a bruttó bevételből hetven százalékot. Ezeket a feltételeket a hangversenyiroda nem találta teljesíthetőnek. Ugyanakkor azonban arra az álláspontra helyezkedett, hogy a megállapodás nem az ő hibájából lett semmis.

A bíróság a keddi tárgyaláson szakértőként kihallgatta Bárczy Gusztávot, a Rózsavölgyi és Társa cég főnökét. A szakértő kihallgatása során kijelentette, hogy korántsem szokatlan a világhírű művészek sorában ilyen magas százalékok kikötése.

— Fletánál például huszonegyezer pengő volt a bevétel — hangzott tovább a szakértői előadás — Kiepuránál is lehet tizenhétézertől-huszonezere számítani. Heifetz például hatvan százalékos bruttó részese-dést követelt, míg Hubermann nyolcvan százalékot kapott ugyancsak a bruttó jövedelemből. Tehát az az ajánlat, amelyet Kiepora tett, komolyan tekinthető és elfogadható lett volna.

A szakértői vélemény meghallgatása után a bíróság elutasította a hangversenyiroda keresetét azzal az indoklással, hogy a Kiepora által adott opciók levél annyira határozatlan tartalmu, hogy abból nem lehet jogokat származtatni.

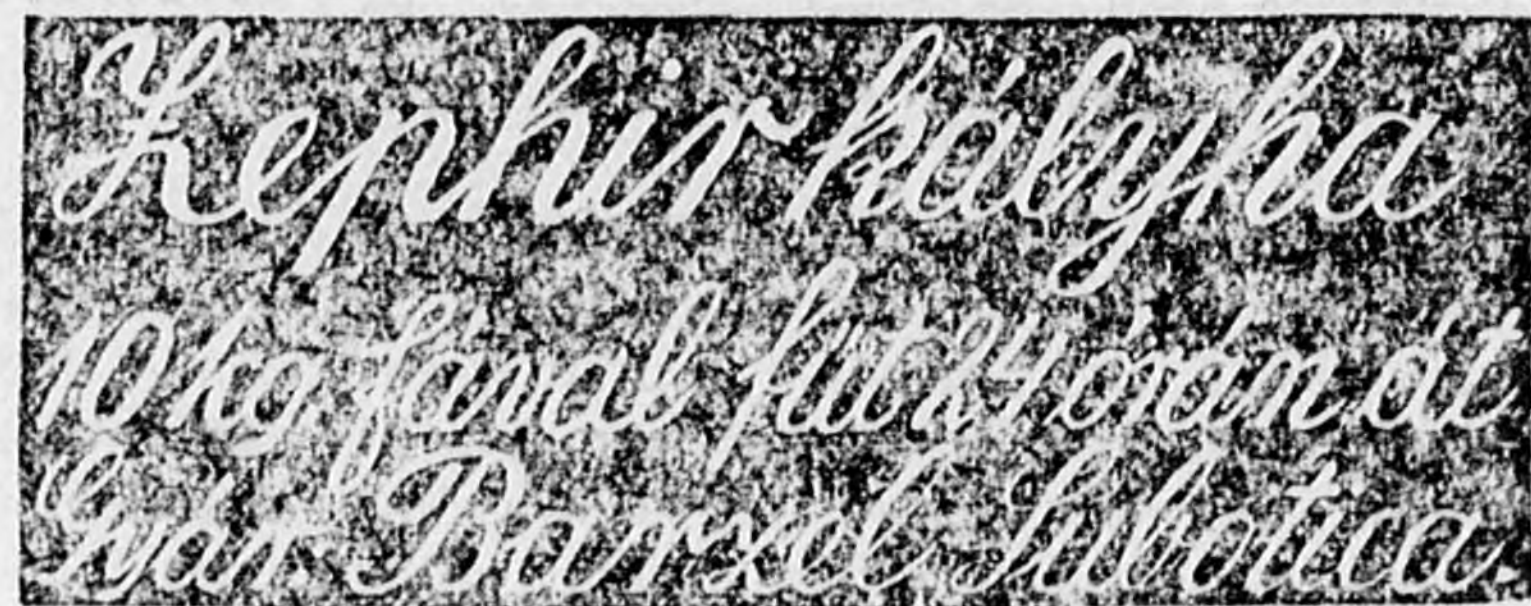
— **Harmícketten haltak meg szombat óta a «száraz» Newyorkban alkoholinérgzésben.** Newyorkból jelentik: Alkoholinérgzés következtében szombat óta harmícketten haltak meg Newyork keleti városrészében. A bonco'ás megállapította, hogy a mérgezés minden esetben faszesz okozta. Miután nyilvánvaló volt, hogy a faszesz valamelyik csapszékéből került ki, Walker polgármester rendeletére általános razzia-tartottak és 21 titkos csapszékot fedeztek fel, amelyek csempészektől szereztek a gyilkos faszeszt.

— **Megoperálták dr. Pernárt.** Zagrebből jelentik: A parlamenti merénylet alkalmával megsebesült dr. Pernár Iván az utóbbi időben nagy fájdalmakat érzett a karjában, amelyet a golyó szintén megsértett. A Röntgenvizsgálat során megállapították, hogy a képviselő karja gennyesedni kezdett. Pernárt kedden az Irgalmas testvérek kórházában megoperálták és két parányi golyószilánkot távolítottak el karjából. Pernár jól érzi magát.

— **Katolikus főpapok konferenciája Zagrebben.** Zagrebből jelentik: Dr. Bauer Ante zagrebi érsek szombatra Zagreba onferenciára hívta össze a jugoszláv katolikus egyház főpapjait. A konferencia, amelyen több püspök és Pellegrinetti pápai nuncius is résztvesz, öt napig tart.

— **Mereskovszki Zagrebben.** Zagrebből jelentik: Mereskovszki, a világhírű orosz író vasárnap feleségével együtt Zagreba érkezik, ahol előadást tart. Az író néhány napot Zagrebben fog tölteni.

— **Köttészek az ókatolikus egyház.** Zagrebből jelentik: A jugoszláviai ókatolikus egyházban dúló egyenetlenkedések most már nyilvánvalólag végleges szakadáshoz vezetnek, miután dr. Kalugyera püspököt az egyházianács eltávolította helyéről. Az egyháztanács most rendkívüli zsinatot hívott össze, amire Kalugyera püspök az ellenzsinat összehívásával válaszolt. Kalugyera ellenfelei a zsinaton új püspököt fognak választani.

— **Meghalt dr. Müller zagrebi egyetemi tanár.** Zagrebből jelentik: Kedden délben 66 éves korában meghalt dr. Müller Ernő zagrebi egyetemi tanár, a híres kriminológus, aki hosszú időn át a pénzügyi országos szövetségének elnöke volt. Dr. Müller husz éven át töltötte be az egyetemen a kriminológia és szociológia tanszékét.

— **Nagy földrengést jeleznek a szeizmográfok.** Heidelbergből jelentik: A heidelbergi obszervatórium szeizmográfja távoli földlökést jelezett. A földrengés tízezer kilométer távolságra történhetett és a rezgésekből ítélve pusztító erejű volt. A budapesti földtani intézet földrengésjelző készüléke 9700 kilométer távolságban jezett kedden hajnalban hatalmas erejű földrengést.

Dr. Wohl József specialista szülész és nőorvos teljes ellátásban és orvosi felügyeletben részesít lakásán (Kr. Alekszandrova ulica 9. szám alatt) szülőnőket.

— **Jelentkezett a bécsi töltőtollkirály, aki a raxi kettős tragédiát kitalálta.** Bécsből jelenti: A raxi kettős tragédia, mint azt most véglegesen megállapították, Winkler Ernő bécsi töltőtollgyáros izléstelen reklámtrükkje volt. Winkler, aki igen gyakran csinál reklámot ilyen szokatlan módon töltőtollainak, kedden jelentkezett a rendőrségen két elárúsítólánnyal és elmondotta, hogy felbérelte a két nőt a levél megírására, majd pénzt adott nekik, hogy tünjenek el lakásukról. A két leányt azzal nyerte meg tervének, hogy mindaz, amit csinálnak, levélírás, el-tünés, egy készülő film jelenetei és ha az jól sikerül, szerződést fogják őket. A töltőtollgyáros ellen a rendőrség a hatóság félrevezetése és csalás miatt el-járást indított.

Fogászati műtermem Novisadon, a Duna-uccából folyó évi szeptember 1-től áthelyeztem a r. k. hit-község épületébe Kr. Petra ul. 30. I. emelet (Villamos megálló). Telefon 21—34. Pászthy dentiszt.

Fekete
tehénbőr-csizmák
elsőrangú kivitelben
páronként 200 dináros
árban
Nagyobb vételnél árengedmény. Érdeklődni lehet:
Ž. DEUTSCH bőrkereskedőnél
BEOGRAD, Carinska 6 10/78

— **Cvetkovics Dragisa vallásügyi miniszter** Pancsevón. Pancsevóról jelentik: Cvetkovics Dragisa vallásügyi miniszter, Kobaszica Stjepo és dr. Jevremovics Dragoljub nemzetgyűlési képviselők kíséretében

Cvetkovics Dragisa vallásügyi miniszter

Pancsevóra érkezett, hogy ott a radikális pártszervezet ügyeit felülvizsgálja. A minisztert, aki egy fél napot töltött Pancsevón, ünnepélyes fogadtatásban részesítették.

— **Elárulták a menekült fasiszták titkos rádióállomását.** Párisból jelentik: A Nizza mellett letartóztatott Prestini nevű olasz antifasiszta, aki egy elhagyott villában titkos rádióadóállomást szerelt fel, saját véleménye szerint már régen elmenekült hazájából, mert szocialista létére a fasiszta uralom üldözte. Motorszáron Turátival, a szocialista párt vezérével együtt hagyta el Olaszországot, Párisba jutott s ott eleinte mint közműves járt napszámba, hogy megkeresse mindennapi kenyerét, holott odahaza ügyvéd volt. Később, mikor Párisban az emigráns olaszok egymásra találtak és megszervezkedtek, Prestini vállalta, hogy állandó érintkezés céljából titkos rádióállomást fog létesíteni és erre a menekült olasz szocialisták pénzt adtak össze. A nizzai rendőrség úgy jött rá, hogy Olaszország névtelen feljelentést kapott a rejtett rádióadóállomás létezéséről. Prestini még a nizzai rendőrség foglya.

A Kék postakocsi. A szuboticei Katolikus Legényegylet műkedvelő gárdája október hó 20-ikán és 21-ikén mutatja be a Budapesten is nagy sikert aratott Kék postakocsi című operettet. A darabot Szabó Márton rendezi és jegyeket a Krécsi-féle könyvkereskedésben lehet előre váltani.

— **A pápa nem tárgyalhat a fasiszta nagytanácsossal.** Rómából jelentik: Mussolini testvéröccse a napokban cikket írt a Popolo d'Italia-ban és azt fejtette, hogy az Olaszország és a pápaság között levő egyházi kérdéseket most a fasiszta nagytanács fogja elintézni a pápával. A Vatikán hivatalos közlönye, az Osservatore Romano meglehetősen éles hangon válaszol erre a cikkre és azt írja, hogy a fasiszta nagytanácsról nem lehet azt mondani, hogy Olaszország nevében beszélhetne. Olaszországnak van alkotmány a s ennek az alkotmánynak az értelmében az államfő, a szenátus, a képviselőház, sőt a miniszterelnök is joggal tárgyalhatja az ügyet, amelyet a pápaság és Olaszország ügyének mondanak. A Vatikán hivatalos lapja megjegyzi, hogy a fasiszta nagytanácsnak csak véleményadási joga van. Így tehát egyáltalán nem ülhet le ahhoz az asztalhoz, amelyen a pápával lehet tárgyalni. A pápa abszolút szuverén és abszolút módon fejezi ki a római katolikus egyház felfogását. A fasiszta nagytanács pedig csak egy véleményadó testület. Az »Osservatore Romano« cikke nagy feltűnést keltett fasiszta körökben.

— **Tizenötévi fegyházra ítélték egy bestiális apát.** Szomborból jelentik: A szombori törvényszéken kedden tárgyalták Schröder Péter novivrbasi harminchat éves földműves bünyűgyet. Schrödert az ügyesség vérfertőzés büntetével vádolta, amelyet 1927-ben követett el. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után Schrödert, aki már két év óta ül vizsgálati fogságban, tizenöt évi fegyházra ítélte.

— **A fényképezőgép összeesése.** Különös véletlen folytán talált rá egy szentai fényképezőgép egy évvel ezelőtt ellopott értékes fényképezőgépére. Vukovics Márkó szentai fényképező műtermét a múlt év szeptemberében ismeretlen tettesek kifosztották és többek között magukkal vitték a fényképező nyolcezer dináros gépét is. A rendőrség annakidején nyomozást indított, de sem a tettesek, sem a gép nem kerültek meg. Vukovics már el is felejtette az ügyet, lemondva örökre gépéről, amikor most váratlan fordulat történt. A napokban Vukovics benjárt Szuboticán, ahol üzleti ügyben felkereste az egyik fényképező is. A fényképező műtermében a legnagyobb meglepetésére felismerve egy évvel ezelőtt ellopott gépét és ezt nyomban közölte is a fényképezővel. Azt a választ kapta, hogy a gép az egyik szuboticei cégtől került hozzá próbára. Vukovics erre az optikushoz fordult, aki viszont azt állította, hogy a gép a zálogházból került hozzá. Vukovics jelentést tett a rendőrségnek, amely most azt igyekszik megállapítani, hogy ki helyezte el a fényképezőgépet a zálogházban.

A hordár

A fogason elegáns barna női kabát, a hálóban börkoffer terpeszkedik. Finom parfüm diszkrét illata érzik: az illattal lélek lopózik be a fülkébe, annak a nőnek a lelke, aki használja.

A cigarettafüst kékes felhőkben szállong. Újságot veszek elő; a szemem előtt azonban összefutnak a sorok. Vajon milyen lesz Ő? Az ismeretlen, akinek a lelke itt kísért?

A fantáziám megfelel a kérdésre: — szöke a haja, gesztenyésbe hajló, mint az őszi tarlón az aranyló napsugár; a szeme kék, mély ibolyaszínebe hajló; ivelt pici szája imádatgödröcskéket görbit hamvas arcán...; a kezét hosszukásak, anyás puha simogatásra hívók...

Minden nesz a folyosóra lopja a tekintetemet. Pecsétes, gyűrött hordárzubbony az, amit ott látok, bosszankodva menekülök előle az újság mögé.

A hordár rekedten kiáltoz. A számát kiáltja, hosszúra nyult borraivaló izü nekilendüléssel »dva-a-a-de-e-se-e-t«. A hangja kér és követel: talán egy pohár bort magának, vagy hipi-hopi meleg cipőcskét egy hidegtől pírca lábacsárára. A szeme gépies nézéssel mered a váróterem felé. Valahol kószál, ki tudja merre, ki sejtí hol az, akit mindketten várunk. Megnézem az órámat: alig pár perc van még az indulásig; A pontatlanság a nők joga... Könyvet veszek elő és a másik ülésre telepszem. Az ablak mellé; azért is hátat fordítok az ajtónak. Hiába: én vagyok kettőnk közül a türelmetlenebb: ez már férfitulajdonosság.

A mozgolódásra benéz valaki. A hordár...

Végig mér. Egy hosszú pillanatig vibrál ott rajtam, tapogatja az alakomat, kóstolgatja a mozdulataimat. Csodálkozva, kicsit határozatlanul lép be; hol a fülke ragyogó rézdiszeit nézi, hol engem; egyszer aztán a kofferra siklik a tekintete. Súlyos ütőként suhan a szívemre a gyakorlott mozdulat, amellyel lekapja és forrón lázad a vérem lehetetlen haraggá. Mélységesen emberi keserőséggel gyűlölöm most a huszas számú hordárt; meg tudnám fojtani, amiért rekedtes hangon, messzerévedő szemében titkos örömlángoskálkál, közömbös borraivaló nyujtottsággal kiabálja: »dva-a-a-de-e-se-et!«

Motto

— **A francia kabinet radikális tagjai nem tudtak az elkobzott egyházi vagyon visszaadásáról.** Párisból jelentik: A radikális párt hivatalos lapja, az Ère Nouvelle, a baloldali lapok közleményei után most megerősíti azt a híresztelést, hogy a kormány radikális minisztereinek előzetesen sejtelmük sem volt a pénzügyi törvényjavaslat 70. és 71. szakaszairól, amelyekkel a Poincaré-kormány az elkobzott egyházi vagyonok egy részét visszajuttatja régebbi birtokosaiknak, az egyházfelekezeteknek és megengedi, hogy a száműzött szerzetes- és apácarendek visszatérhessenek Franciaországba. A kabinet radikális miniszterei erről csak az újságokból értesültek, mert Poincaré a dolgok egy szóval sem említette a minisztertanácson. Nem is lehet feltételezni Herriotról, hogy hozzájárult volna ilyen reformokhoz épen akkor, mikor készült ünnepi beszédére, amelyet Émile Combes-nak, a világi törvényhozás atyjának szoborleplezésén fog mondani.

— **Pilóta holttestét fogták ki a tengerből.** Párisból jelentik: Marseille-től nem messze hétfőn egy holttestet fogtak ki a tengerből. A halotton levő öltözetről látszott, hogy pilóta. Még rajta volt a pilótasisak, övének pedig olyan jelzés, amely arra vall, hogy a kifogott holttest a »Marina II.« olasz hidrolánának vagy vezetője, vagy megfigyelője volt. Ez az olasz vízirepülőgép tudvalevőleg két héttel ezelőtt érkezett a Spitzbergákról, ahol résztvett az »Italia« északsarki expedíció elsodort tagjainak és Amundsennek felkutatásában, majd uton volt hazafelé és a Rhone folyóba zuhant. A marseillei olasz konzul, akit értesítettek, kiment a tengerpartnak arra a vidékére, ahol kifogták a holttestet, hogy közreműködjen a személyazonosság megállapításában.

— **Katolikus rítus héber nyelven.** Varsóból jelentik: Még lengyel területen, de közel a szovjet-orosz határhoz, Kucevice lengyel helységben egy új zsidó vallásos szekta alakult, amely elismeri Krisztus hitét. A szekta héber nyelven imádkozza a Miatyánkot, szertartásaiban követi a római katolikus vallást és nemcsak a régi, hanem az új testamentumot is vallja.

— **Kolumbusz Kristóf rejtélyes utóda.** Londonból jelentik: Az elmúlt héten Londonban egymásután huszonegy helyen követték el a betörést. Ezeknél a betöréseknél csak az volt különös, hogy a betörő soha semmit sem vitt el a lakásokból. Amelyik lakásban megjelent, felfeszítette a szekrényeket, kirakta az értéktárgyakat a szoba közepére, a bankjegyeket pedig elszórta a földön. Ezenkívül cédulát hagyott hátra, amelyen ez állt: »Itt járt Kolumbusz Kristóf utódjá, mindent megnézett, mindent látott. Közeledik a leszármolás.« A rendőrség hasztalan nyomoz a titokzatos betörő után. Senki sem tud még csak személyleírást sem adni Kolumbusz Kristóf kíváncsi utódjáról.

— **Egyházmegyei hírek.** A szuboticei egyházmegyei hatóság a következő káplánokat helyezte át hasonló minőségben: Kleiner Pétert Odzsaciról Doroszlóra, Gärtner Mihályt Szrbobránról Odzsacira, Soffner Mártont Horgosról Szuboticára a Szent Teréz plébániára, Firányi Lajost Adáról Horgosra, Hegyi Lászlót Supljákról Adára, Gausz Konrádot Temerinből Sztanisicsra, Kovács Józsefet Sztanisicsról Szontára és Alrtmayer Mihályt új misést Kupuszinára.

— **Testvéri szeretet a Sing-sing-be.** Newyorkból jelentik: A Newyork állambeli Ossiningben a bíróság több évi fegyházbüntetésre ítélte John és Alexander Munroe ikertestvéreket, akiket a Sing-sing-be szállítottak. A testvérek csak arra kérték a hatóságokat, engedjék meg nekik, hogy továbbra is együtt maradjanak. A fegyházhatóság méltatta a kérelmet és a Munroe-ikrek most naphosszat együtt lapátolják a szent. Az egyik ikertestvér, John, még azt is kérte, engedjék meg neki, hogy 16 nappal tovább maradjon a fegyházban, mert Alekszander büntetése az övénél hosszabb időre szól és vele együtt akar majd távozni a fegyházból. Ezt a kérést is teljesítette a Sing-sing előzőkeny igazgatója.

— **Angliában törvényjavaslat készül a zaj ellen.** Londonból jelentik: Wilfrid Ashley ezredes, angol közlekedési miniszter, hír szerint, elhatározta, hogy legközelebbi törvényjavaslatot terjeszt a parlament elé s ez a javaslat azok ellen irányul, akik lármáznak. Ashley ezredes ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy néhány durvalelkű fickó ezek és ezek nyugalmát megzavarja. Minden polgárnak joga van ahhoz, hogy munkáját nyugalomban végezhesse és pihenő idejét békeséggel tölthesse. Az ezredes kijelentette még, hogy az új törvényjavaslat »meg fogja tisztítani az utcát a túlköltéstől, a harsogástól és a többi fülsértő zajtól« és hadba indul azok ellen a zongorák és rádiótölcsérek ellen, amelyek valóságos pokollá változtatják egy-egy ház környékét, mert mindenkinek csak olyan szórákózáshoz van joga, amely a szomszédját nem sérti. A törvényjavaslat nagyjában már készen van s amennyiben az időből telik, a parlament legközelebbi ülészakában már tárgyalni fogják.

— **Tolvaj szolgál.** Pancsevóról jelentik: Todorov Pero pancsevói gazdákodó husz éves szolgálja, Gyorgyevics Milorád a napokban gazdája távollétében felfeszítette a szekrényt és onnan három ezer dinárt lopott el. A lopás elkövetése után Gyorgyevics megszökött. A tolvaj szolgál ellen a rendőrség körözleletet adott ki.

— **Eljegyzés.** Engl Rózsika (Ada) és Heuduska Béla (Bácskopetrovoszelő) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Fodrászszakantályam nyílik meg Szomborban.** Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi, gyáripari és iparkamara már régebben elhatározta, hogy a Vajdaság területén szakantályamokat fog megnyitni. E hó 17-ikén Szomborban fodrászszakantályamot nyit meg a kamara, amelyre eddig összesen negyvenhárom jelentkeztek és pedig huszonhat fodrászmaster és tizenhét fodrászsegéd. A szakantályam tartama egy és fél hónap és az oktatást Kummerkramer András szombori fodrászmaster fogja végezni.

— **Őszi divatújdonosságokat** legoicsóbban vásárolhat Sár Sándorné divatruházában, Subotica.

— **Halálos szerencsétlenség munka közben.** Szomborból jelentik: Halálos végű szerencsétlenség történt hétfőn délután Szomborban, a Radics-uccai Stanisics-féle üvegkereskedésben. Nebojsza János és Berkes József munkások a szombori szállítmányozási és kereskedelmi vállalat alkalmazottai a vasutról a cég részére érkezett és áruval megtelt ládákat rakták le. Munkaközben Nebojsza elcsuszott és a kezében lévő hat métermázsasúlyú láda rázuhant. A súlyos láda baloldalán hat bordáját betörte és azonkívül belső sérüléseket is okozott. Berkesnek ballábát törte össze a rázuháló láda. Mindkettőt beszállították a szombori kórházba, ahol Nebojsza pár órai szenvedés után meghalt. A rendőrség megindította a nyomozást annak megállapítására, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

— **Életunt öregasszony.** Noviszadról jelentik: Perkovcin Vucevac Mária nyolcvan éves asszony a község háza előtti közútba ugrott és amikor ráakadtak, már halott volt.

— **Egy autószerencsétlenségnél az halt meg, aki épségben maradt.** Londonból jelentik: Különös eset történt a minap az ashfordi országúton. Egy Sidney Hulse nevű canterburyi fiatal tisztviselő autója összeütközött egy másik autóval, melyben John Lucas hatvan éves földbirtokos ült soffőrjével. A földbirtokos kiesett az autóból és sebekkel borítva terült el a földön. Soffőrjét is kidobta az összeütközés ereje az autóból, de talpraesett és semmi baja sem történt. A másik autó csak kevéssé sérült meg és vezetője, a fiatal tisztviselő azonnal kiugrott belőle, hogy az eszméletlenül fekvő ősz ember segítségére siessen, de mikor megpillantotta, a szívéhez kapott és holtan rogyott össze. Alkalmasint azt hitte, hogy az eszméletlenül fekvő földbirtokos meghalt s mint az orvosok később megállapították, izalmában szívszélhűdés érte. John Lucast kórházba szállították, magához térítették és bekötötték sebeit, melyek nem súlyosak.

LEVÉLHULLAS

Öreg eperfánk levelei odakint beszélgetnek a szélel.

Ide hallatszok ez a szomorú, fáradt zümmögés, ez az erősödő és halkuló éjszakai vita. A szél északról jött, hűvös volt, jeges és erős. Berobogott a kertünkbe, mint egy lokomotív, daliásan acélos kedvvel, csipős, kegyetlen harsogással. Öreg eperfánk az utját állta. Ezermillió böles levele belekapaszkodott a rohanó legénybe.

— *Hóhó megállj!* — susogták a levelek, ezek a ráncosbőrű, összezugorodott hirmondói egy elszállt tüzes nyárnak. A száguldó jegescsókú szél meghökken és megállt. Most vitáznak: az öreg fa sok vén levele és az ősz daliás Heroldja.

A levelek susognak, sugnak, mint a haldokló öregemberek, mint az érett okos bölcsek, a csélcsep szeladon pedig süvit és követel. Siet, menni akar. A vita, a harc egy pillanat csupán. A millió öreg levél az elmúlásról beszél, úgy sugják ezt a szomorú testamentumot. De borongó, fáradt beszédüket tulharsogta ez a friss síheder és reggelre öreg eperfánk alatt ott hevert az ősz sok ezer sárga halottja.

(sz.)

— **Ejraboltak egy néger milliomost és nagy vált-ságdíjat kérnek érte.** Londonból jelentik. Newyorki jelentés szerint ismeretlen automobilos rablók Harlem legforgalmasabb uccáján utját álták Casper Holstein néger milliomosnak, zsákot dobtak fejére, azután bedobták autójukba és elrobogtak vele. A Turf Club, melynek egyik vezetőmbere az elrabolt milliomos, a következő levelet kapta másnap a rablóktól: »Vált-ságságdíj Mr. Holsteinért 17.000 dollár. Két nap múlva 30.000 dollárra emelkedik. A pénzt repülőgépen küldjük el a város északi részén délután egy hétig naponként négy órakor cirkáló repülőgépre, melynek pilótája át fogja venni a levegőben. A pilótán kívül senki se üljön a repülőgépen.« A klub értesítette az esetről a rendőrséget, mely most azon töpreng, hogy mi módon lehetne elfogni a levegőben a rablók pilótáját. Holstein családja arra kérte a rendőrséget, hogy ne lépjen közbe, mert meg akarja fizetni a vált-ságdíjat.

Az 1929. évi ügyvédi napló. Az 1929. évi ügyvédi napló már nyomtatásban van és e hó végén fog megjelenni. Ára 120 dinár és Djukics Bogdán felebbviteli bírósági tanácselnöknel rendelhető meg.

— **Vajdaságiak üdülőhelye Krk szigetén.** Noviszadról jelentik: Dr. Petrovics Brankó, a noviszadi termény és értéktőzsde főtítkárának kezdeményezésére a vajdasági jómódú családok körében akció indult meg egy adriai üdülőhely létesítésére. Ebből a célból bizottság alakult, amely felhatalmazta dr. Petrovics Brankót, hogy kezdjen tárgyalásokat a Krk-szigeten levő Olisalj községben az üdülőhely felépítésére. Olisalj községe a napokban értesítette dr. Petrovicsot, hogy az üdülőhely felépítésének céljaira hajlandó négyszögölenként egy dináros árban nagyobb földterületet a társaság rendelkezésére bocsájtani. Miután az ajánlatot az érdekeltek elfogadták, legközelebb bizottság fog leutazni Krk-szigetere, hogy a szükséges földterületet a községtől megvegye.

Elveszett egy arany brostü a Szombori-uttól a városi bérpalotáig levő úton. A becsületes megtaláló illő jutalom ellenében adja le a Bácsmegyei Napló kiadóhivatalában.

— **Szubotical uriaszony könyve.** Most jelent meg horvát nyelven a »Njezina sudbina« (»A nő sorsa«) című regény, amely első munkája Martincics Fedy szubotical uriaszonynak. A szórakoztató regény 30 dinárért kapható a Mamuzsics, a Maricsics és Jan-kovics, valamint a Jedinstvo könyvkereskedésben.

— **Ha a sofför nagyon fiatal.** Boszanszki-Noviból jelentik: Súlyos autószerencsétlenség történt a Csadja-vice felé vezető országúton. Egy utasokkal telt személyautó, amelyet egy tizenhat éves fiatalember vezetett, egy éles kanyarodónál teljes sebességgel nekiborogott egy kőrákásnak. A kocsit felborult és maga alá temette utasait, akik közül Ivelics Juro erdőigazgató és négy éves kislány életveszélyes sérüléseket szenvedett. Mindkettőjüket eszméletlen állapotban szállították kórházba. Az autó másik három utasa és a sofför csak könnyebben sérültek meg.

— **Autószerencsétlenség Szlovéniában — két halottal.** Ljubljánból jelentik: Halálos autószerencsétlenség történt hétfőn a szlovéniai Krany közelében. Dovcsan Iván szállótulajdonos autója, amelyben öten ültek, az országúton felborult. Az utasok nagy ivben repültek ki a gépkocsiból és ketten: Dovcsan Iván, a gépkocsi tulajdonosa és Mali Eduard sofför olyan szerencsétlenül estek ki, hogy agyarázkódást szenvedtek, amely néhány perc alatt megölte a szerencsétleneket. Golmayer Iván életveszélyes sérüléseket szenvedett, míg két utas csak könnyebben sebesült meg. A ljubljánai rendőrség elhatározta, hogy a mindig gyakoribbá váló autókatasztrófák megakadályozására erélyes rendszabályokat léptet életbe.

— **Ausztria örökölt.** Bécsből jelentik: Nagy örökséghez jutott most az osztrák állam. Az örökség története huszonnyolc évre nyúlik vissza. 1900-ban meghalt Triesztben báró Reinelt Károly, a trieszti Kereskedelmi Kamara elnöke. Tekintélyes vagyont hagyott hátra és ezt végrendeletében az osztrák államnak juttatta. Volt azonban egy kikötése. Kötelezte az államot, hogy özvegyének élete végéig fizesse ki a vagyon kamatait. A végrendeletben egyébként a báró megkérte az államot, hogy az örökölt összegből különböző jótékonyági intézményekről gondoskodjék. Az állam eddig nem használhatta az örökséget, most azonban meghalt báró Reinelt özvegye, így az állam végre átvehette a vagyont és megkezdheti a kamatok felhasználását. Minthogy az özvegy nem vette igénybe az összes kamatokat, az örökség időközben 834.000 sillingre növekedett. Ebből az összegből most Reinelt nevére jótékonyági alapot létesítenek. Az alapítvány támogatja a különböző népegészségügyi egyesületeket.

— **Orvosi hír.** Dr. Kiss Imre petrovozelői magán-orvos orvosi rendelőjét Röntgen géppel és kvarclámpával szerelte fel. Röntgen vizsgálat naponként délután és délután.

— **Uj lap Belacrkván.** November elsején indul meg Belacrkván a »Narodni Glasnik« című hetilap. A lap főszerkesztője Micsin Ljubisa, a belacrkvaj »Volksblatt« volt munkatársa lesz.

Teasüteményt ingyen

sehol sem kap. Ocsón finomat pedig kizárólag

STEINER-nél

SUBOTICA, Jelačeva ulica 8. Telefon 206

— **A forró tea megölt egy kisgyermeket.** Zagreből jelentik: Megrendítő szerencsétlenség történt kedden Zagrebban. Balja Katarina egy zagrebi tisztviselő felesége kedden délután eltávozott lakásáról, ahol csak a cseléd és a Balja házaspár egy éves leánykája maradt. A cseléd a konyhán teát főzött és a forró italt egy nagy edényben bevitte a szobába, ahol a gyermek tartózkodott, majd ismét kiment a konyhába. Mire a cseléd néhány perc múlva visszatért borzalmas látvány tárult a szeme elé. A szerencsétlen kisgyermek játszás közben magára borította a teával telt edényt és a forró folyadék borzalmas módon összeégette. Mire az orvos a szerencsétlenség színhelyére érkezett, a kisgyermek belehalt az égési sebekbe.

— **Francia Klub Pancsevón.** Pancsevóról jelentik: A pancsevói Francia Klub október 9-ikén, kedden délután öt órakor rendezte idei első előadását a klub helyiségeiben. A klub helyiségei naponként délután 4—8 óra között állnak az érdeklődők rendelkezésére.

— **Meghalt Tábori József volt szuboticali kávé.** Beogradból jelentik: Tábori József volt szuboticali kávé, a Városi, majd a Korzó-kávéház tulajdonosa, szombaton este Beogradban hirtelen meghalt. Tábori hosszú ideig működött Szubotican és széles körökben ismerték és becsülték. Egy évvel ezelőtt Tábori József családjával elköltözött Szuboticalról és Szarajevóban nyitott kávéházat. Tábori József halála Szubotican nagy részvétet keltett.

„LEA KOZMETIKA“ BEOGRAD,

Knez Mihajlova ulica 18., III. em.

Az ország legelismertebb szépségápoló intézete, állandó kurzust tart tanítványai kiképzésére. Bővebb felvilágosítást levélben nyújt

— **Aranylakodalom.** Szomborból jelentik: Hétfőn ünnepelte Furda Ferenc hetvenhat éves szombori nyugalmazott vasuti tisztviselő aranylakodalomát feleségével született Benedek Máriával. Az aranylakodalomukat ünneplő házaspárt rokonai és ismerősei nagy számban üdvözölték.

— **»Uszó Monte Carlo« a kaliforniai partvidéken.** Newyorkból jelentik: A kaliforniai partokon most egy játéklarlanghajó garázdálkodik. Az uszó játéklarlangot John Weller amerikai vállalkozó alapította. A belső tizenhárom rulettasztal és huszonegy pókerasztal van és számos chemin-terem. Vannak ezenkívül még táncteremek és klubhelyiségek is a hajón és természetesen jazzband. A játékhajó nappal rendszerint messze jár a partoktól, éjjel azonban megjelenik a partmenti városok közelében és a játékra éhes emberek motoresónakon jutnak el a hajóhoz. Az »uszó Monte Carlo« három éjjelen át szórakoztatta például a losangelesieket és ezalatt 600.000 dollár értékű tétek forogtak a különböző játéktérkéken. A kikötői hatóságok most üldözni akarják a hajót, de eddig még nem sikerült hozzáférközniük.

— **Epe- és májbetegségeknél, epekő és sárgaság** esetében a természetes »Ferenc József« keserűvíz a hasi szervek működését élénkebb tevékenységre serkenti. Klinikai tapasztalatok igazolják, hogy az otthoni ivókúra különösen hatásos, ha a Ferenc József vizet kevés forró vízzel keverve, reggel éhgyomorral vesszük be. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Egy nyolcvanéves aggastyán kétszázhatvan mérföldes gyaloglása.** Londonból jelentik. A lincolns-hirei Spilsbyben él kis nyugdíjából egy William Davy nevű nyolcvannyolc éves aggastyán, aki most sportkörökben is bámulatot keltett kitaró gyaloglásával. Nyugdíjának kifizetésakor néhány sillinget le akartak vonni pénzéből valami közeclára. Tiltakozott ez ellen, de a tisztviselő hajthatatlan maradt. — Megyek a miniszterhez! — jelentette ki ekkor az aggastyán. És a hivatalból egyenesen Londonba indult a közegészségügyi miniszterhez. Kétszázhatvan mérföldnyi gyaloglás után érkezett meg Londonba és ott nagyon elszomorodott, amikor megtudta, hogy a miniszter szabadságon van. De mégis segítettek a baján a minisztériumban s tekintettel sportteljesítményére, egy ingyen vasuti jegyet is adtak neki, hogy vonaton mehessen haza.

— **Álarcos rablók megöltek és kiraboltak egy szerbiai gazdákat.** Beogradból jelentik: Borzalmas kegyetlenséggel elkötvetett rablógyilkosság tartja izgalomban a Szmederevó közelében levő Vinovci község lakosságát. Hétfőre virradó éjszaka három alarcos ember behatolt Sztepanovics Dimitrije gazdag vinovci birtokos házába. A rablók guzbakötötték a házigazdát, majd kényszerítették, hogy mutassa meg, hol őrzí pénzét és értéktárgyait. A banditák ezután lelőtték a szerencsétlen embert és a ház előtt álló kocsiira ugorva, az éj sötétjében elmenekültek. A rablógyilkosságot csak órákkal később fedezték fel és azonnal értesítették a csendőrséget, amely erélyes nyomozást indított a haramiák kézrekerítésére.

— **Hatóságsértést kéthavi fogházra ítélték egy vendéglőst.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszéken kedden tárgyalták Ovesin György paragai vendéglős bűnügyét. Ovesin súlyos testi sértés, hivatalnok- és hatóságsértés büntetével vádolta az ügyészség. A vádirat szerint Ovesin tettleg inzultált egy Danilov Jovánka nevű leányt és amikor Bacsanov Milos rendőrvezető közbelépett, rátámadt a rendőrvezetőre is. A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után kéthavi fogházra ítélte Ovesint.

— **Tízezer dinárt sikkasztott egy szolga.** Noviszadról jelentik: Mosniczki Péter palánkai lakos feljelentést tett a csendőrségen, hogy szolgája, Fischer István elsikkasztott tízezer dinárt, amit azzal adott át neki, hogy egyik kereskedőnek vigye el. Fischer megszökött a pénzzel. A csendőrség megindította a nyomozást a sikkasztó szolga kézrekerítésére.

— **Albánia elárverezí flottáját.** Milánóból jelentik: Az itteni albán főkonzulátus értesítette az olasz kormányt, hogy az albán királyság első kormányának legsürgősebb feladatául a flotta felújítását tekinti. A két idejéltmulta, kiszolgált albán őrhajót, a Skanderbeg-et és a Skipuriá-t az albán kormány árverésre bocsátja.

— **Tehetségvizsgáló intézetet állítottak fel Beogradban.** Beogradból jelentik: A nyugati városok mintájára a legutóbbi napokban Beogradban is megnyitották a tehetségvizsgáló intézetet, amelyben pszichológiai megfigyelések alapján szolgálnak pályaválasztási tanácsokkal az ifjúságnak. Az intézet igazgatójává Risztics Milován beogradi gimnáziumi tanárt nevezték ki.

— **Uj Balan tiint föl Er-élyben.** Csikszeredából jelentik: A napokban Gyimesbükk községben éjjel két fegyveres egyén hatolt be Candrea György házába. A lakóktól harmincezer lejt esikartak ki és azután fegyvertések között eltűntek. Az egyik cselédleány felismerte a fegyveres embereket, akiknek egyike Balan György volt, aki ötévi kényszermunka e'öl szökött meg szeptember elején a targulocnai fegyházból, társa pedig egy Po'ancai Danitru nevű gazda. A csendőrök megindították a nyomozást az új Balan elfogatására.

— **A halálos bieszta.** A szuboticali törvényszéken kedden tárgyalta Pavlovics István törvényszéki elnök büntetőtanácsa Nincsevics Sztepán és Nincsevics Mijó szuboticali földművesek bűnügyét, akiket az ügyészség halált okozó súlyos testisértés büntetével vádolt. A Nincsevics-testvérek ez év augusztus 14-én összeszólalkozásból kifolyólag botokkal súlyosan összeverték, majd bieszkával összeszurkálták Vojnics-Zélics József gazdákat, aki a sérülésekbé belehalt. A keddi tárgyaláson Nincsevics Sztepán, az elsőrendű vádlott kijelentette, hogy nem érzi magát bűnösnek. Elmondotta, hogy ittas állapotban hajtott kocsijával a csantavéri országúton, amikor összetalálkozott Vojnics-Zélics Józseffel és ennek fiával. A verekedést az áldozat kezdeményezte, aki szidalmazta őt és vele levő testvérét. Ő erre felkapott egy hatalmas botot és míg testvére lefogta Vojnics-Zélicset, addig ő a bottal ütlegelte. Később elővette bieszkáját is és többször megszurta Vojnicsot, aki véresen esett össze. Nincsevics Mijó másodrendű vádlott testvérével egybehangzóan adta elő az esetet. A bíróság a tanúk kihallgatása, valamint a perbeszédok elhangzása után kihirdette az ítéletet, amely szerint Nincsevics Sztepán elsőrendű vádlottat halált okozó súlyos testisértés büntetésében mondta ki bűnösnek és három évi börtönre ítéli. A másodrendű vádlottat a bíróság tízenöt napi fogházra ítélte. Az ítélet ellen Nincsevics Sztepán védője felebbezést jelentett be.

KÖZGAZDASÁG

Megérkezett a délamerikai tengeri
Franko Szubotica 320 dinár a La Plata ó-gömbtengeri

A Bácsmegey Napló jelentette már, hogy a jugoszláv tengerparton és Szlovéniában egyre nagyobb tért hódít a délamerikai tengeri, amely Trieszt felől árasztja el az országot és a helyi rossz termés következtében még soha nem tapasztalt mértékben megrágtult tengerinél lényegesen olcsóbb.

A La Plata tengeriből, amely száraz ó-gömbkukorica ezer vagon vár Triesztben elszállításra és az amerikai hajók egyre újabb szállítmányokat raknak ki. Az ár nemcsak a kikötőben, hanem a legtávolabbi vasúti relációban is sokkal jobban konvenit, mint a beltől triss nedves áru és előreláthatólag a beltől druban is nagyobb árcsökkenés fog bekövetkezni.

A délamerikai áru eddig csak a passzív dalmáciai és szlovéniai vidékeken jelentkezett, de a magas beltől árak miatt most már a Vajdaságban is tért hódít és Szubotica kedden érkeztek az első szállítmányok. A Triesztben kirakott amerikai tengeri leghosszabb jugoszláv relációja épen Szubotica és az drak itt La Plata ó-gömb tengeriben háromszázhusz dinárt tesznek ki, míg a beltől új, még nedves áru 270—280 dinárba kerül és így a hízalók a külföldi áruval sokkal jobban megtalálják számításukat, mert a buzánál ötven-hatvan dinárral magasabb tengeri árak nem állhatnak meg. Szlovéniában, ahova a szállítás Triesztből lényegesen olcsóbb, az amerikai tengeri háromszáz dinárba, Horvátországban 305—307.5 dinárba kerül, úgy hogy ott alig valamivel drágább, mint a vajdasági idej új tengeri.

A délamerikai áru kedd óta minden mennyiségben kapható Szubotican és megjelenése a vajdasági piacra kétségtelenül nagy hatással lesz.

Ankét Noviszadon a központi vámhivatal felállításáról. Noviszadról jelentik: A noviszadi kereskedelmi és iparkamara — mint ismeretes — vasárnap megtartott igazgatósági ülésén foglalkozott a központi vámhivatal felállításának kérdésével és elhatározta, hogy e kérdésben ankétot hívnak egybe, amelyre meg fogják hívni az összes érdekelteken kívül a noviszadi tőzsde és a városi tanács képviselőit is. Az ankétot szombaton tartják meg a kereskedelmi kamara helyiségeiben. Értesülésünk szerint a kamarának az az álláspontja, hogy az új központi vámhivatalt a mostani teherállomás és az új közúti híd között építsék majd fel.

Szabad valutaeladás. A pénzügyminisztérium vezérfelügyelője legújabb rendeletével felhatalmazza a deviza és valutakereskedelmre jogosult bankokat és pénzváltókat, hogy jugoszláv állampolgároknak idegen valutákat csekkekben, vagy készpénzben három-ezer dinár erejéig minden korlátozás nélkül eladhatnak. Ezideig tudvalevőleg csak egyezer dinár erejéig lehetett valutákat eladni, ennél nagyobb összegű eladásoknál a pénzügyminisztérium vezérfelügyelőjének engedélye volt szükséges.

SPORT

Két nagyfontosságú mérkőzés lesz
vasárnap Szubotican

A vidéken a Szombori Sport bebiztosíthatja első helyét a szombori derbyben

A bajnoki derby izgalmas és érdekes mérkőzés után minden bizonnyal megnövekedett érdeklődés mellett fognak lefolyni a további bajnoki mérkőzések annál is inkább, mert a további mérkőzések már mind döntő befolyásuk az őszi sorrend kialakulására. Az őszi forduló végső helyezését mindig fontosnak tekintették presztizszempontból, ma azonban kétszerezsen nagy jelentősége van, mert az őszi végén elért helyezések arányában részesülnek az egyesületek az őszi bevételből is. Minthogy összesen csak hat csapat játszik az elsőosztályban, már annyira előrehaladottnak kell tekinteni a szezont, hogy néhány egyesület finisét is megkezdte. Áll ez elsősorban az SzMTC-re és a SzAND-ra, amelyeknek összesen csak két mérkőzésük van hátra és ezek közül is az SzMTC már vasárnap lejátsza az utolsóelőtti mérkőzést.

Vasárnap ugyanis az első osztályban az

SzMTC—ZsAK

mérkőzés kerül lebonyolításra. A meccsnek igen nagy jelentősége van a vezető helyezések szempontjából, minthogy mindkét csapatnak a legjobb esélyei vannak arra, hogy a második, esetleg a harmadik helyet megszerezzék. Az SzMTC az idén kitűnő startot vett és végre eredményesen is igazolta a sportköröknek a képességeiről meglevő jó véleményét. Mérkőzéseinek már a felén túl van és eddig négy pontot szerzett anélkül, hogy vereséget szenvedett volna. Két pontot adott le mindössze, ezeket is a SzAND-nak, illetve a Bácskának, akiktől viszont egy-egy pontot elhódított. Vasárnapra az egyik legveszélyesebb riválisa lesz az ellenfele és ha ezen a mérkőzésen is pontot szerzik, akkor a legrosszabb esetben is a harmadik helyet már biztosította magának. A ZsAK az egyetlen szubotikai csapat, amely eddig még nem adott le pontot, igaz viszont, hogy eddig mindössze egy mérkőzést abszolvált a Villanytelep, tehát a leggyengébb ellenfél ellen. Ezen a mérkőzésen a vasutas csapat formája cseppet sem volt biztató, azonban közismert, hogy a ZsAK mindig ellenfeleikhez mérten adja ki erejét és küzdőképességét. A mérkőzés előreláthatólag a szezon egyik leghevesebb küzdelmét fogja meghozni és a helyezésekre oly fontos pontokért való küzdelem teljesen nyílt.

A fő attrakciója a vasárnapi programnak tulajdonképpen a

Bácska—Sport

találkozója lesz. Ez a mérkőzés minden szezonban a bajnoki küzdelem legérdekesebb etappjai közé szá-

mit, mert nemcsak heves, de nivós játékokat produkáló csapatok küzdenek egymással. Az eddigi mérkőzésekben úgy a Bácska, mint a Sport gyenge eredményeket produkált és ez is hozzájárul ahhoz, hogy most már mindkettőjüknek a legkomolyabban kell hozzálátni a pontszerzéshez. A jelenlegi erős konkurenciában a további pontvesztés már behozhatatlan hátrányt okozhat és a vesztes csapatnak nem lehet reménye arra, hogy az őszi fordulóban vezető helyen végezhet. Az erőviszonyok tekintve, hogy mindkét csapat csak keveset szerepelt a szezonban, még nem alakultak ki teljesen és így a bajnoki mérkőzés vasárnap teljesen nyílt lehetőségek mellett fog lefolyni.

Mind a két mérkőzés a városligeti pályán kerül lebonyolításra.

A vidéken

három mérkőzés lesz. Szomborban nagy esemény, a derby szerepel a programon és a vidéki elsőosztályban hatalmas lendülettel vezető szombori Sport régi riválisával, a Szokóval fog küzdeni a pontokért. A találkozás ezuttal nemcsak a riválisa közötti erőviszonyokat dönti el, hanem minden valószínűség szerint az első helyezést is tisztáznia fogja a vidéken, mert ha a szombori Sportnak sikerül győzelmet aratni, akkor az első helyet már aligha lehet tőle elvitatni. A jelenlegi formákat tekintve a kék-fehér csapat győzelme valószínű.

Szomborban még egy mérkőzés lesz a ZsAK—Szentai AC között. Ez a mérkőzés a középhelyezésekre lesz fontos és győztese a negyedik-ötödik helyet biztosan a maga számára könyvelheti el, de ennél még lényegesen jobb helyezést is elérhet.

Szaribecsejen a jelenleg második helyen álló Szokó az Odzsacsi SC-t kapja ellenfeléül, amelynek az eddigi mérkőzésein még egyetlenegy pontot sem sikerült elérni. A mérkőzést előreláthatólag a hazai csapat nyeri meg és a Szokónak sikerül megerősíteni előkelő pozícióját.

A vidéki elsőosztályú bajnokság jelenlegi állása az elmaradt Szokó—Szentai AC mérkőzést nem számítva, a következő:

1. Szombori Sport	2	2	—	—	11	0	4
2. Becseji Szokó	2	2	—	—	10	3	4
3. Szombori Szokó	1	1	—	—	3	1	2
4. Szentai AC	2	1	—	—	1	6	4
5. Szombori ZsAK	3	1	—	—	2	3	7
6. Vrbászi SC	3	1	—	—	2	1	14
7. Odzsacsi SC	3	—	—	—	3	1	6

A II. osztály

küzdelmei is folytatódnak vasárnap mind a négy csoportban.

Szubotican Bunyevác—Postás és Radnicski—Kobnobar mérkőzések lesznek. Vidéken Torzsai AND—Szombori TK, Bajmoki AC—Bezdáni SC, Vrbászi Abatőr—Topolai SC, Novakanizsai Tisza—Becseji Radnicski és Szentai Radnicski—Gradistei AC mérkőzések kerülnek lejátszásra.

VRSAC

Vrsac—Arad (vdroszközi) 3:1 (1:0)

NAK kombinált (Noviszad)—Temerini TC Temerinben barátságos mérkőzést játszottak. Eredmény 2:2 (2:1).

PANCSEVO:

PSK—Bándt (Pancsevo) 3:1 (2:0. Bajnoki.

MITROVICA:

NAK—Gradjanszki 2:1 (0:0). Bajnoki.

PETROVOSZELO:

Szaribecseji Radnicski—Petrovoszelói Szoko 1:0 (1:0).

NOVIVRBASZ:

VSC—Odžaci SC. 1:0 (0:0). I. oszt. Bajnoki. Bíró: Mang. Csekély számú közönség előtt unalmas, csapkodó játékot nyújtott a két leggyengébb vidéki elsőosztályú csapat mérkőzése. A gól a második félidő 40-ik percében Schmidt révén esett.

Anglia visszalép a FIFA-ba. Londonból jelentik: November 19-ikén folyik le Nagybritannia futballszövetségeinek közgyűlése, amelyen elhatározzák, hogy az angol szövetségek ismét visszalépnek a FIFA-ba.

Tunney megnősült. Rómából jelentik: Gene Tunney, a profiboxolás nehézsúlyú világbajnoka vasárnap tartotta Rómában esküvőjét Mary Lauberrrel. Az ünnepség csak szűk keretűt közt folyt le, miután Tunney az újságokban úgy hirdette, hogy az esküvőt csak október második felében tartja meg. Az új pár ezután az olasz városokba utazott nászútra.

SZINHÁZ

A ljubljani opera első tenoristájának vendégszereplése Szubotican. A szubotikai tartalékos tisztek egyesülete a szalonkii frontáttörés ünnepségei alkalmával jól sikerült műsoros estét rendezett a tiszti otthon helyiségében. Az estély rendezőségének az utolsó pillanatban sikerült megnyerni közreműködésre Goszpodinov Györgyöt, a ljubljani operaház nagynevű tenoristáját, akinek fellépte nagyszerű zenei élményt jelentett az estély nagyszámú és előkelő közönségének. A kiváló énekes először néhány modern bolgár dalt adott elő, amelyeknek zenéjét az új bolgár muzsika legkiválóbb reprezentánsai Hrisztov, Krszjev és Grusztin szereztek. Második számként a Bajazzóból adott elő egy áriát a kiváló művész, majd a Tosca Mária-áriájában csillogtatta meg nagyszerű képességeit. A közönség egész este lelkesen ünnepelte Goszpodinovot, aki sok ráadással hálálta meg a lelkes ovációt. Az estély sikeréből nagy rész illeti meg Gavanszki ügyvédet is, aki a zongora kíséretét látta el nagy művészi készséggel. Goszpodinov György — mint értesülésünk — szombaton, október hó 31-ikán újabb önálló dalestét rendez Szubotican, amelynek keretében legjobb szerepeiből fog előadni részleteket.

Az Olympia Szentán. A Szentai Tüzoltótestület meghívására szubotical műkedvelők vasárnap mutatják be Molnár Ferenc vígjátékát, az »Olympiát« Szentán. Az előadás rendkívül nagy sikert aratott és a közönség a darab szereplőit melegen ünnepelte. Az együttes valamennyi tagja kitűnő alakítást nyújtott.

Szubotical műkedvelők vendéglátóka Csantaviren. Vasárnap, e hó 14-ikén a szubotical műkedvelők nagyszabású kabaréestét rendeznek Csantaviren a Kövesvendéglőben. A műsor keretében egyfelvonásos boházatok és kuplékat adnak elő. Fellépnek: Pukecz Ilonka, Weisz Ferenc és Koncz Dani.

A »Három a kislány« Pancsevón. Pancsevóról jelentik: A pancsevói német iparos dalgylet szombaton, október 13-ikán és 20-ikán Schubert Ferenc »Három a kislány« című operettjét hozza színre. Rendező: Wiesbauer Ferenc, míg a zenei rendezést az egyesület karmestere Görlich Willibald látja el.

Az Ábris rózsája Becstereken. Becsterek legjobb műkedvelői október 13-ikán mutatják be Annie Nichols világhírűvé vált darabját, az »Ábris rózsája«-t, amelyet Amerikában öt éven át játszottak. Az előadás iránt óriási érdeklődés nyilvánul meg.

Legjobb hirdetési orgánium
a „BÁCSMEGYEI NAPLÓ“

TÁRCA

Az az átkozott narancshéj

Írta: SZÁSZ MÁRTON

— Hamar az ebédet, mert éhes vagyok, mint a farkas.

Ezt Köztisztviselő Péter mondta, déli félegykor, amikor a hivataiból hazajött. Valami köszönésfélét is mondott ennekelölte, egy groteszk szóösszetételt, alig érthetőt:

— Alászoszervusz.

Ugyanis csupa megszokásból alászolgáját akart mondani, s csak köszönés közben jutott eszébe, hogy tulajdonképpen otthon van már, s az, aki előtte áll, nem ügyfél, hanem a felesége, Köztisztviselő Péterné, akit a Sors arra rendelt, hogy három gyermeket hozzon a világra és négy örökké éhes bendőt béleljen ki emnivalóval abból a pöttyönyi fizetésből, amit az Állam olvasott ki minden elsején Köztisztviselő Péter reszkető tenyerébe.

— Hamar, — ismételte Péter mohón, — hamar a levest. A leveskét. A leveskét.

Ugy szürcsölte ezeket a szavakat, mintha már enné is a nagyszerű ételt. A jó meleg levest, a szegény ember mindennapi első tál ételét, a meleg jó leveskét, amely úgy járta át az ember testét, mint egy jótékony villamosáram. Ó, érdemes reggel héttől déli félegyig azért éhezni, hogy az első kanál leves ilyen élvezettel bizsergessen végig a nyelvtől a gyomráig.

Köztisztviselő Péterné azonban egy csepp hajlandóságot sem mutatott arra, hogy az ura által annyira óhajtott menyéit eltehozza. Ellenben úgy nézett Péterre, mint akinek nemsokára, talán már pár perc múlva, olyan mondanivalója lesz, ami majd elmulaszt minden étvágyat.

Péter sokkal jobb indulattal volt minden földi dolog iránt, semhogy ezt a tekintetet észrevette volna. Csak az tűnt fel neki, hogy az asszony nem mozdul és hogy a gyerekeket nem látja az asztal körül.

— Mi van a levestel... akarom mondani a gyerekekkel?

Tompán, mint egy távoli menydörgés, hangzott az asszony felelete:

— A mamánál.

Péter bólintott. A mamánál vannak, tehát jó helyen.

— És mi van a levestel?

Ekkor kezdődött el a zivatar. Az asszony szeme villámokat szórt, s a hangja úgy csattant, mintha villám csapott volna le.

— Nincs!

— Nincs? — hitetlenkedett Péter.

Az asszony olyan megvető pillantással mérte végig Pétert, mint ahogy a világrekordot javító repülőgép nézné végig, persze csak akkor, ha szeme volna, a vele versenyezni próbáló kisbürgözdi vicinálst.

Péter tágranyilt szemmel nézett az asszonyra. Mi ez? Mi történik itt. Annyit már tud, hogy az asszony haragszik. De miért? Kérdezősködni kellene, ám Péter olyan éhes, oly szörnyen éhes, hogy most vétek a beszéd. Enni, enni! Igenis, először enni, azután lehet szó privátdolgokról. Addig azonban nem! Enni!

— Jól van, jól, — mondta Péter jószágon, — nincs leves, bizonyára nem értél rá, jöjjön hát akkor a hus. A husocska.

Ezt az ételbecézést a gyerekeitől szokta meg Péter, még pedig annál szívesebben, mert ő is szinte gyermeki módon tudott örülni minden falatnak.

— Az sincs, — mondta emelt hangon Péterné.

— Oh! — nyögött fel Péter, — hus sincs. Már megint hústalan nap van. No, nem baj, jó lesz a tészta is.

Vércse vijjog a ház felett, vagy a felesége csapott le rá ezzel a vijjogással:

— Az sincs.

Ekkor már különböző színű karikák forogtak Köztisztviselő Péter szeméi előtt a követelőző éhség folytán.

— Mi van hát? — rimázkodott.

A válasz tömör volt és bölcs.

— Semmi.

Péter hátortalanul nevetni próbált, de észrevette az asszony nézését, mely torkán fullasztotta a hangot. (Végre valami torokba való.) Tehát igaz, — gondolta az éhes ember és egy egész világ dőlt benne romba. Ez a világ úgy volt megépítve, hogy úgy hozzátartozott a leves és folytatása, a többi étel, mint ahogy a földet nem lehet elképzelni a nap, a hold, a csillagok nélkül. S ahogyan egyszer, majdan, a harsonátfújú arkangyal néz végig a rombadőlt világon és fájdalmas szívvel szól: »bevégeztetett!«, ugyanolyan hangon mondta Péter:

— Szóval egyáltalán nincs ma ebéd

Csend támadt, ahogyan illő is egy rombadőlt világhoz. Az asszony farkasszemet akart nézni az urával, de annak csak farkasétvágya volt, de a veszekedéshez semmi kedve. Inkább azon gondolkodott, mi történt itt és mi lesz ennek a folytatása. Mert hogy ennek folytatása lesz, az többi, mint bizonyos. Villámolt is, menydörgött is, most jön az eső, vagy talán, uramisten, jégeső is. Az áldóját, csak legalább tésztát főzött volna az asszony.

Az asszony törte meg a csendet.

— Nem érdekel, miért nincs ebéd? — kérdezte fenyegetően.

— De igen, éppen kérdezni akartam, édes.

Ez az »édes« volt a villámhárító, amelyet Péter igazán az utolsó pillanatban szerelt fel. Igaz, hogy csak véletlen volt az egész, ugyanis éppen a tésztára gondolt és olyan kedvesen, olyan őszintén, szinte csámcsogva mondta, hogy az asszony egy pillanatra megnyihült. De csak a menyő maradt el, az eső azonban hullani kezdett, vastag könnyecseppek formájában az asszony szeméből.

Baj van, látta át a helyzetet Péter és megint érzett valamit a torkában, valami reszelős szorongást, amely furcsa módon a szemével is összeköttetésben volt. A szíve is összeszorult egy kisé. No, nem hiába vizsktetett

reggel a jobbszeme, rögtön tudta, hogy ma még sirni fog. Most jó volna valamit mondani az asszonynak, amitől megnyugodna. Valamit vigasztalót, szépet, biztatót, könyelállítót. Rövid gondolkodás után meg is találta a bűvös szót.

— Édesem, hagyd abba a sirást, különben én is vedled sírok.

Ez hatott. Pfüj, egy síró férfi! Es csak úgy uk-muk-fukra, azt sem tudja, hogy miért, csak sir. Mint egy gyerek, vagy mint egy asszony. A könyzsacsok bezárult. Legalább is kívülről úgy látszott, mert belül, ahová nem hatol be emberi szem, a könnyek tovább hullottak. Az asszony hangja át volt itatva fájdalommal.

— Pénzt adj és tartsd meg a könnyeidet.

Pénzt? Köztisztviselő Péter tétován nézett maga körül. Pénzt? Honnan? Gondolatban gyorsan átkutatta a zsebeit. A jobboldali kabátzsebében egy kopott villamosbérlet, hajdani jobb időkre megmondani, talán csak azért hordja? Maga sem tudná megmondani, talán csak azért, hogy legyen valami benne. A bal zsebében egy göthös, öreg pénztárca, néhány elszárgult névjeggyel, egy-pár zálogcédulával és egy pontos jegyzék az apró kölcsönökről, amivel néha-napján nagybátran kisegítette magát egy-egy jobb ismerőssel. A nadrágzsebére nem is jó gondolni, az lukas, sőt szakadt, addig felejtgetett el szólni az asszonynak, hogy varrja be, amíg luk lett a zsebéből, most már nem is mer szólni róla.

— Pénzt édesem? Most, huszonkettődikén? Mi vagyok én? Milliomos?

Világos, hogy ilyenkor csak egy milliomosnak lehet még pénze, de nem egy hivatalnoknak. Hogy milyen ötletei vannak néha ennek az asszonynak!

— Ha nincs pénz, akkor nem lehet ebéd sem.

Kétségen kívül van ebben az okoskodásban logika. Csakhogy ezzel a logikával jóllakni nem lehet, legfeljebb éhenhalni. Péter adta a csodálkozót:

— Már neked sincs fiacskám?

— Nincs, Jancsikának könyvek, Pistinek cipő, Évikek kiskabát, neked cipőtalpalás és órajavítás. Számoljak tovább?

— Én nem elszámolást kérek egyetlenem, hanem ebédet.

— Csak neved, én neked nincs olyan jó kedvem. Csak szellemeskedj.

— Nem, nem, már abba is hagytam. Sőt, bele is nyugodtam az egészbe. Nincs ebéd, hát majd nem eszem. Nagyszerű. Van, aki negyven napig koplal, mégsem hal bele. Én is csak kibírom elsejéig. Bár...

Valahogy úgy éjtette ki ezt az utolsó szöcskát, olyan biztatóan, szinte csengve, hogy az a pénz csengésére emlékeztetett. Az asszony érdeklődve felfigyelt.

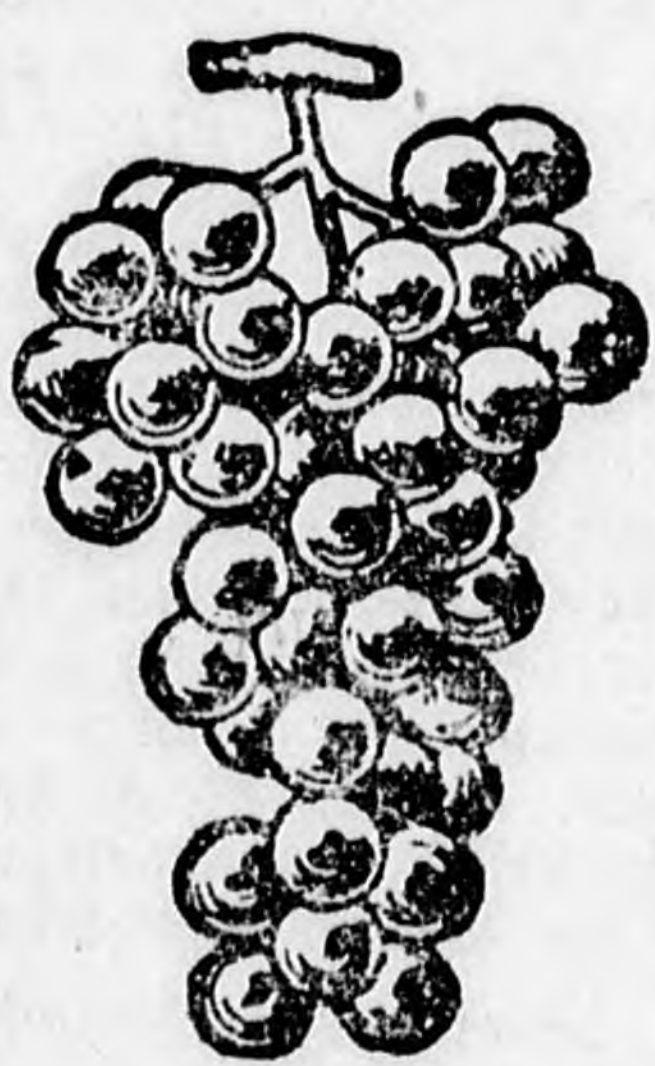
— Bár... — reménykedett Péterné.

Köztisztviselő Péter indignálódva mérte végig a szobát.

— Az ördög vigye azt a buta, átkozott narancshéjait, amin a multkor elcsusztam és elestem. Ha az nem kerül az utamba, nem török el az órám.

— Mit akarsz ezzel mondani?

— Ha nem török el az órám, nem kellett volna megcsináltatni, nem került volna pénzbe, s akkor én még ma nyugodtan ebédelhettem volna.

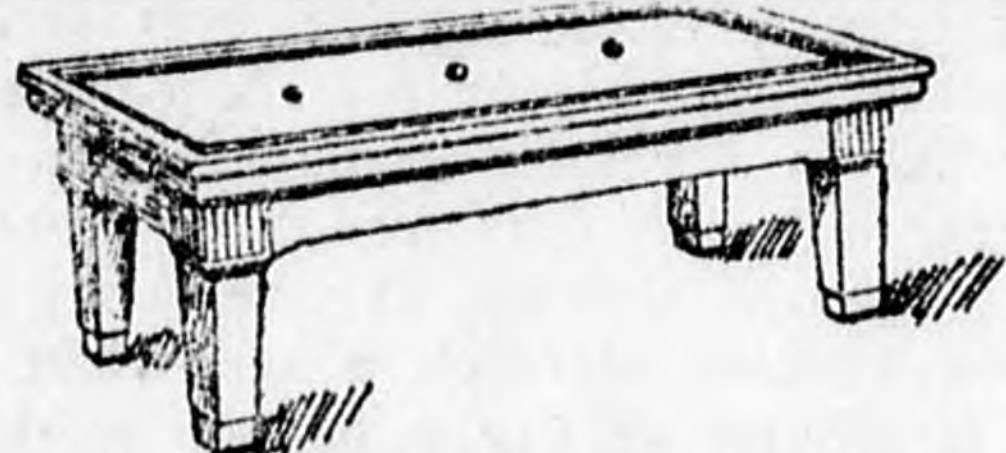
Legjobb minőségű

ültetésre jól v. legatott m. gőzható kitűnő b. r. és c. omoge-

szőlőoltványok

kitartó amerikai alanyokon oltva, igen erős gyökérzetel, mérsékelt árban kaphatók. Kérjen árjegyzéket.

Gyorgyevicz M'sa szőlőoltványtelep-tulajdonos Novisad, Kiszacsi utca 10

ELSŐ HORVAT BILLIÁRDASZTALGYÁR MÜLLER I SINOVI ZAGREB, Gunduličeva ulica 35.

Olcsó árak Olcsó árak
Divatos Izléses
Tartós Elegáns

Pressburger DIVATCIPO KÜLÖNLEGESSEGEI

Allandó nagy raktár a legmodernebb saját készítésű cipőkből Külön mértékosztály

Subotica,

Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

Jugoszlávia legolcsóbb divatszalonja

WEINERT HERMANN Subotica,

I, Strossmajerova ulica 16.

Arak: kő nyek, kosztümök 200 dinártól

ruhák: 100 "

aljak, bluzok, pongyolák 50 "

Elsőrendű, izléses és szép munkák garantálva

KÉPES VASÁRNAP VAJDASÁGI IRÁS

TÁRSADALMI KÉPES HETILAP

Szerkeszti: CSUKA ZOLTÁN

A KÉPES VASÁRNAP mellékletében független irodalmi szemle

Szerkeszti: SZENTELEKY KORNÉL

A KETTŐ EGYÜTT:

52

OLDAL

A világ eseményei friss képekben a „Képes Vasárnap“ minden számában

AZ ÁRA CSAK

5

DINÁR

Sándor Pál: „Raskolnyikov Szibériában“ eredeti nagy regénye a „Vajdasági Irás“-ban...

Minden vajdasági magyar legszenvedelmesebb kulturális érdekeinek továbbfejlesztését, a vajdasági magyar irókat támogatni!

Szerbül tanuljunk!

Vujicic Marica kitűnő könyve megjelent „Szerb-Magyar nyelvkönyv“ címmel!

1. Legmodernebb módszer 2. Teljesen gyakorlati 3. A tanulás első napjától már kezdhet szerbül beszélni.

Ára 30 dinár. Portóra 2 dinárt küldjön

Szállítja:

„Minerva“ r. t. könyvosztálya, Subotica

INGYEN

14 nap svájci tartózkodás, utazás és 100 svájci frank zsebpénzt nyerhet, ha

Suchard Milka Velma Bittra csokoládét eszik

Az új prémia már forgalomban vannak, de a régi bónok és albumok továbbra is érvényesek

5259

A nyerők neveit későbbben közöljük

NYILT-TÉR

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a felejthetetlen anya, nagy- és déd-anya és rokon

Özv. Récei Józsefné
szül. Krausz Rozália

életének 84-ik évében Kulán október hó 6-án délután 1/4 órakor jobblétre szenderült.

Drága halottunkat október 8-án kísértük örök pihenő helyére: a kulai izraelita temetőbe.

Emlékét meleg szeretettel és kegyelettel őrizzük meg örökké!

Kula, 1928 október 6-án.

Legyen emléke áldott és pihenése zavartalan!

Récei Lajos, özv. Meider Lipótné szül. Récei Júliska, Récei Miksa, dr. Récei János és Holländer Lázárné szül. Récei Hermin, gyermekei. Özv. Sztapári dr. Récey Edéné szül. Billitz Frida, Récei Lajosné szül. Szenté Julia, Récei Miksáné szül. Vogel Ernesztina, dr. Récei Jánosné szül. Bergel Olga, menyei. Holländer Lázár, veje. Özv. Fischer Benóné szül. Krausz Mária, nővére. Számos unokája és dédunokája.

OPŠTINSKO POGLAVARSTVO U MARTONOŠU.

Br. 3470/1928.

OGLAS

Potpisano opštinsko poglavarstvo raspisuje ofertalnu dražbu na manjak za liferovanje pet (5) vagona potpuno zdravih i suvih bukovih cepanica, bez oblika ab Martonoš-stanica.

Oferte treba snabdeti sa 100 dinara takse.

Oferti se mogu podneti do 15 oktobra tek. god.

pre podne u 10 sati kod administrativnog beležnika.

Rok za liferovanje 1 novembra 1928. god.

Rok plaćanja po pogodbi.

Martonoš, 20. septembra 1928.

10418

Opštinsko Poglavarstvo u Martonošu.

Értesítés

Tisztelettel értesitem ügyfeleimet, ismerőseimet és barátaimat, hogy a »Feniks« biztositóintézet velikibecskereki főügynökségének vezetői állásától megváltam.

Velikibecskerek, 1928 október 9.

10590

Holstein Zeno.

Értesítés

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy folyó hó 15-ikén üzembe helyezem új, fővárosi mintára berendezett köztiisztasági vállalatomat, amely a szemétnék a házakból másnaponként való kihordását fogja elvégezni. Felkérem a n. é. közönséget, hogy megrendelésével engem felkeresni sziveskedjék. Hívásra házhoz megyek.

Marko Bašić

Beogradski put 32.

10605

Könnyítések a magyar vizumok beszerzésénél

Folyó évi július 3-ikától kezdődőleg a Budapestre való utazás céljából nem szükséges a beogradi vagy zagrebi m. kir. utlevélhivataloknál előzetesen vizumot szerezni, mert az utasok magyar vizum nélkül is átléphetik a magyar határt, mely esetben Budapesten kaphatnak hatvan napl tartózkodásra jogosító vizumot. Ez az újítás lényeges idő- és költségmegtakarítást jelent, főleg azoknak, akiknek üzleti vagy magánügyekben gyakran és sürgősen kell átlépni a magyar határt. A vizumnélküli utazáshoz a beogradi Magyar Királyi Kereskedelmi Képviselőlet Utazási Osztálya hivatalos bélyegzőjével ellátott igazolvány szükséges, mely ugy a beogradi m. kir. kereskedelmi képviselőletnél (Beograd, Palata Akademiye, Jakšićeva ul. 2.), mint pedig a felkért SHS vidéki kereskedelmi testületeknél és

Subotičin: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Lloyd, Általános Hitelbank, Közgazdasági Bank,

Bácsme gyei Napló kiadóhivatala, Rádió Reklam Jugoslavia, Manojlovićeva ul.

Novi Vrbas: Takarékpénztár, Mezőgazdasági Bank, Schmiéd Frigyes,

Bácska Topola: Közgazdasági Bank, Bácsstopola Takarékpénztár,

Veliki Becskerek: Kereskedelmi Kamara, Takarékpénztár,

Szombor: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Bácskai Gazdasági Egyesület,

Szenta: Kereskedők és Gyárosok Egyesülete, Gazdakör,

Velika Kikinda: Centralna Štedionica,

Osijek: Kereskedelmi Kamara, Jugoszláv Bank,

Čakovec: Horvát Általános Hitelbank,

Novisad: Kereskedelmi és Iparbank, Putnik Utazási iroda, Merkurbank, Lusztig Bank,

Kula: Hitelbank,

Odzaci: Takarékpénztár,

Vrsac: Kereskedők Egyesülete, Srpska Zanatlijska Banka, Szalay Utazási Iroda

Ada: Leszámitolóbank,

Az apatini járás részére Berlekovich Sándor újságíró Apatin.

Sztari Becsej: Népbank, Potiska Banka,

Novi Becsej: Általános Hitelbank,

Bela Crkva: Trgovačko Uduženje,

Pancevo: Kereskedők Egyesülete, Népbank,

Sarajevo: Kereskedelmi Kamara, Agrárbank, Putnik,

Skoplje: Kereskedelmi Kamaránál személyenként 35 dinár árban kapható. Az igazolvány alapján a vizum Budapesten 50%-os kedvezménnyel adatik ki és az igazolványok birtokosai részére a Duna Szövetségi Utazási Vállalat a budapesti szállodákban, éttermekben, gyógyfürdőkben és a gyógykezelőket szolgáló vasúti utazásoknál jelentékeny árengedményeket is biztosít. Az igazolványok alapján egyébként a szabályszerű magyar vizum a beogradi m. kir. utlevélhivatalnál 50-os engedménnyel előzetesen is beszerezhető.

Téli divatujdonságok

szövetek, téli kabátanyagok, flanellek stb. nagy választékban legolcsóbban kaphatók

BERGER GYULA

kézműműhelyben Subotica, Terezijina ulica 3.

A FÉRFI, A NŐ

ÉS A FILM

LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

XVII.

Egy este Lili a szokottnál is később tért haza a közös hónaposszobába. Dér vacsora nélkül, az izgalomtól szinte betegesen várta és amikor Lili éjfél tájban belépett, a férfi komoran ült az asztalnál, szertehányt, megkezdett kézíratai fölé hajolva. Már órák óta nem tudott dolgozni és ötpercenként felugrott, amikor a lépcsőházban és a nagy bérház folyosóin lépteket hallott... Később már a legrosszabb sejtelmek gyötörték és talán az sem lepte volna meg, ha Lili egyáltalán nem jön haza... Mindennel leszámolva ült az íróasztalnál és amikor Lili belépett, nem volt már energiája ahhoz sem, hogy felkeljen... Lassan a lány felé fordította a fejét. Lili kipirultan, kissé ziláltnál állt előtte, a hajában néhány konfetti-papír azonnal magyarázatot adott mindenre és mintha arcára csak a küszöbön erőltetett volna komolyságot, a jókedv rózsái még ott virítottak rajta...

— Ez így nem mehet tovább Lili... — mondotta Dér szomorúan, de határozottan. — Hetek óta látom, hogy megváltoztál és elég türelmesen fogadtam esti kimaradásaidat is, bár nem hittem a kifogásaidban... De ez naponta rosszabb lesz és most már éjfélkor jársz haza. Ez így nem mehet tovább...

— Igazad van, Géza... — felelte Lili csendesen. — Én már napok óta akarok veled erről beszélni. Jobb lesz, ha most mindjárt, őszintén megbeszélünk mindent...

Ez a szokatlanul komoly és megfontolt hang megdöbbenetette Dért. Sápadtan kérdezte:

— Nem értelek... Miről akarsz velem beszélni?

Lili azonnal készen volt a válasszal.

— Beszéljünk Géza egész nyugodtan és őszintén egymással, úgy, ahogy szoktunk... Nekem az érvényesülésem érdekében szükségem van a függetlenségre... Ezt te, aki megszabadítottál a bilincseimtől és ennek a függetlenségnek az útjára vezetted, nagyon jól tudod. A mai körülmények között azonban természetesen megint nem vagyok független...

— Vagyis én vagyok a kerékkötője az érvényesülésednek? — kérdezte Géza fojtott izgalommal.

— Oh nem, Géza! Ne adj olyan értelmet a szavaimnak, ami távol áll tőlük. De lásd be, ez a mai helyzet fonák és tarthatatlan... Hiszen ép az imént mondtad magad is... Nekem a jövőm érdekében nem szabad elzárkóznom a filmszakma embereinek társaságától... Napközben dolgozom a stúdióban és a szabad időmben velük kellene tartanom a szórakozásaikban, hogy állandóan a szemük előtt legyek, hogy megszokjanak, hogy talán meg is szeressenek. De ezt nem tehetem, mert ilyenkor te haza vársz és engem ez nyugtalanít... Ezért inkább otthagynom őket és hazasietek. Itthon aztán szemrehányásokkal fogadsz és ha nem is szólsz semmit, akkor is súlyos vádat olvasok ki a szemeidből... Oh, ezt nem azért mondom, hogy a szemedre vessem... Hiszen igazad van Géza, de lásd be, hogy több szabadságra van szükségem, ha azt akarom, hogy valaha többre vigyem statisztálásnál...

— Már nem bízol a tehetségemben? Már csak kétes értékű barátkozásoktól reméled a terveid valóra váltását?

— Nincs mit szépíteni a dolgon, valóban legalább is ugyanolyan értéket tulajdonítok ezeknek az összeköttetéseknek, mint a tehetségemnek. Előtte nincs mit szővegelnem, hiszen te jól láttad, hogy mire vittem eddig Berlinben, az állítólagos tehetséggemmel... Azóta látom, hogy mások, nálamnál bizonyára tehetségtelebnek karriert tudtak csinálni...

— Remélem nem választod mintaképtül azokat a nőket, akik a testük segítségével...

— Pszt, Géza, ne így! Beszéljünk okosan és nyugodtan jóbarátok módjára... Mert hiszen azok vagyunk... Értsd meg, hogy nekem függetlenségre van szükségem, de azért nem kell

mindjárt a legrosszabbra gondolni... Egyszerűen arról van szó, hogy barátkoznom kell nőkkel és férfakkal... igen férfakkal is... akik talán nem is rokonszenvesek nekem, de akiktől sok függ, akiktől talán minden, az egész jövőm függ... Járnom kell közüjük, ha hívnak és nekem is illik néha meghívni egyiket vagy másikat... Ez pedig a mostani körülmények között lehetetlen.

— Vagyis, mit akarsz tulajdonképpen? — kérdezte Dér fokozódó izgalommal.

Lili arca most vértelen volt és a hangja idegenül csengett, amikor megszólalt:

— Géza, mi nem maradhatunk ebben a közös lakásban... Én elköltözöm tőled...

Dér felugrott a helyéről. A megdöbbenésnek szinte tébolyult kifejezésével nézett a lányra, aztán majdnem artikulátlan hangon kiáltotta:

— Hát ezt... Ez a cérod!... Itt akarsz hagyni!...

Lili nyugalmat erőszakolt magára és egészen csendesen felelte:

— Ne így Géza! Csak drámát ne! Ennek nincs semmi értelme. Hallgass meg nyugodtan. Nem akarok elhagyni és nem kell megváltoznom köztünk semminek... Csupán arról van szó, hogy nem maradhatok ebben a szörnyű, szegényszagu bérkaszárnnyában, ebben a vigasztalan, szürke hónaposszobában, mert ha valaki itt felkeresne, szégyenkezni kellene... És nem élhetek veled közös lakásban azért sem, mert a kettőnk barátságához nincsen másnak köze és egész felesleges, hogy mindenki tudjon a kettőnk szerelméről...

— Ez most jutott az eszedbe? Eddig nem szővegtél?...

— Most sem szőveglém, csak nem akarom, hogy minden idegen tudjon a legbensőbb dolgaimról... Ezek az emberek igazán nem prüdeek és a szerelemben nem vetik alá magukat a polgári erkölcsöknek, de azt sohasem bocsátják meg egy fiatal nőnek, ha végleg le van foglalva...

— Vagyis mégis erről van szó?! — kiáltott fel fájdalmas diadallal Dér.

(Folyt. köv.)

ÓVÁS

Naptárárusítók figyelmébe

A naptárárusítókat ügynökök keresik fel, akik idegenben készült és itt csak megfejtelt naptárakat kínálnak eladásra.

Figyelmeztetjük a naptárárusítókat, hogy ne hagyják magukat félrevezetni. Külföldön készült naptárakat az országba nem szabad behozni és nem szabad árusítani. Az a naptárárusító, aki a külföldön készült és belföldön megfejtelt naptárakat hoz forgalomba, könnyen kerülhet kellemetlen helyzetbe a hatóságokkal szemben.

A kereskedőnek ugyanis épen elég kellemtelensége van, elég zaklatásban van része, még ha legjobban vigyáz is, minek vállalja az elkobzás, birságolás, letartóztatás veszedelmét, amikor arra semmi szükség nincs.

Belföldön is készülnek ugy magyar, mint német naptárak.

A Minerva naptárak
1929-re

is idejében megjelennek s ezek árusítása nyugodt és biztos keresetet jelent.

A közönség megismerte, megszerette, s keresi a Minerva naptárakat.

Az 1929-es esztendőre a következő naptárak jelennek meg kiadásunkban:

1. Vajdasági Magyar Naptár
2. Petőfi Naptár
3. Gazdák Naptára
4. Jézus Szent Szive Naptár
5. Szőlősgazdák Nagy Naptára
6. Kis Naptár

Mi a Minerva naptárak előnye minden más naptár felett:

1. Olcsóbbak, mint a többi naptárak.
2. Tartalmasabbak, vaskosabbak, mint a többi naptárak.
3. Kiállításuk csinos, tetszetős, művészi.
4. Szerkesztésük gondos.
5. Minden naptár más-más szövegű.
6. Igen sok és szép kép van benne.
7. Tartalmuk élvezetes, tanulságos.
8. A benne foglalt adatok pontosak. Minden más naptárkiadó kivágja és lenyomatja a tavalyi Minerva naptárak vásári adatait. Mi minden évben revidiáljuk az adatokat.
9. Minden naptárhoz ingyen regénymelléklet van hozzáfűzve.
- 10.

A naptárrészben a római katolikus, protestáns és görögkeleti ünnepeken kívül a nemzeti ünnepek és a holdtölte is vörös betűkkel van feltüntetve.

Aki naptárárusítással foglalkozni akar, kérjen tőlünk árajánlatot:

Minerva-nyomda r. t.
Subotica

KINTORNA

Színész: Színész: Színész: Az igazgató nem újítja meg a szerződésemet. Azt mondja, hogy öreg vagyok már naivaszerepekre.

Színész: Hallatlan! Harminc évig jó volt neki, hogy fiatal lányokat alakítasz, és most egyszerre öregnek talál!

*

Egy férjet figyelmezteti egyik barátja:

— Te! rémes dolgot hallottam a feleségedről.

— Mond el gyorsan! Éppen ma kért egy új ruhát.

*

Idegenvezető: Ez a IX. századból való várkastély csodálatos épségben maradt meg.

Turista: Hja, a háborúelőtti építkezés...

*

Két kisgyermek vitatkozik:

— A te papád meg a mamád nincsenek is megesküdve.

— Nem is igaz! Én magam is ott voltam az esküvőjükön.

*

Két házasséger kicseréli élettapasztalatait.

— Nálunk az a szokás, hogy a fontos dolgokban én határozok, a kevésbé fontosakban az asszony. Hogy pedig melyik dolog fontos, abban az asszony határoz.

— Oh, nálunk kissé másképp van: ha valamiben egyetértünk, akkor én határozok, ha nem értünk egyet, akkor az asszony.

*

Egy régi fogházlakót, akit Isten tudja hányadszor ítéltek el, átvisznek a rabkórházba. A fogház orvosa ráismer:

— Na öreg már megint itt van.

— Itt bizony. Tetszik tudni, nekem már csak a doktor urhoz van bizalmam.

— Mester! Megérkeztünk újra? Ugy látom, most már jobban megerősödtél. — Remélem, hogy hulló könnyeim meghatják és nem lesz oly kegyetlen hozzád, mint elődeimhez.

— Nem lehet! Hisz azért hittem meg, mert az idén több

disznó-
tort

kell rendelkezni

Hirt Pali bácsi vendéglőben

Az első disznótort

szombaton, október 13.-án lesz,
melyre a n. é. közönséget tisztelettel meghívjuk.

Elsőrendű fehér- és sárga borok, valamint jó kőszőlés és Ráczi lista zenekarának kísérete mellett fogadjuk el a közönséget

Iskolatászkák vászonból... 25 din.
Iskolamappák valódi tehén- és aktatászkák bőrből... 90 din.

Utazó-bőröndök és legmodernebb női ridikülökből óriási választék olcsó, leszállított árak mellett

Schlager Henrik bőrdobos és bőráru-specialistánál
Subotica, Aleksandrova ul. 1

Kis Szent Teréz oltár

rendkívül szép kifestésű, 6 1/2 méter magas, művésziesen fésített képpel, dus faragásokkal, valódi catarin-áranyal aranyozva, jutányos áron eladó

F. Bachinger aranyozó cég
Subotica, Bene Subrovičeva ul. 94

WEITZENFELD I DRUG

Telefon 192 SUBOTICA Telefon 192

Zsineg, gabonás és lisztes zsírok, vizmentes ponyvák, szőnyegek, linoleumok, butorszövetek és egyéb kárpitos cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása. Kérjen árajánlatot. Külön felhívjuk a t. vásárló közönség figyelmét nyugáryainkra, amelyek a legjobb anyagból vannak összeállítva és a legolcsóbbak az egész környéken

ARANYÉR ELLEN

MERZ ARANYÉRSZÉRUM

A „Reco-Sero” automatikusan jut a bőrtől még csúszkáló helyére, gyorsan megszünteti az összes panaszokat (vérbiztosítás, égés, fájdaímak) és eső vasítja az aranyeres csomókat, használható minden betegség ellenében. 8231

Prima homoki
rózsaburgonya

meglepően olcsó
MLINACSEK és ALMÁSI cégnél
Subotica, Zrinjski trg 14

ELŐNYOMDAT

legmodernebb stíli rajzokkal és kellekekkel legolcsóbban szállít

LEOPOLD SÁMUEL, SENTA
modern előnyomdaberendezési gyára

Relief-festőszhez való festékek, porok és kellekek kaphatók

“Dama” Divatszalon Subotica

TOLSTOJEVA ULICA 21. SZ.

48.50 **Kérjenek ingyen óra-árjegyzéket!** 58.—
Részletre és készpénzért árusítunk
fali-, nõi-, asztali- és fali órákat
OTPLATA K. D. E. BEOGRAD
Knjeginje Ljubice 15. Mecanin

BECK JENŐ kötött-szövött készítményei a legszébbek, a legjobbak, a legolcsóbbak.
BECK JENŐ kötött-szövött készítményei a legszébbek, a legjobbak, a legolcsóbbak.
BECK JENŐ kötött-szövött készítményei a legszébbek, a legjobbak, a legolcsóbbak.
BECK JENŐ kötött-szövött készítményei a legszébbek, a legjobbak, a legolcsóbbak.
BECK JENŐ kötött-szövött készítményei a legszébbek, a legjobbak, a legolcsóbbak.
BECK JENŐ kötött-szövött készítményei a legszébbek, a legjobbak, a legolcsóbbak.
BECK JENŐ kötött-szövött készítményei a legszébbek, a legjobbak, a legolcsóbbak.
BECK JENŐ kötött-szövött készítményei a legszébbek, a legjobbak, a legolcsóbbak.
BECK JENŐ kötött-szövött készítményei a legszébbek, a legjobbak, a legolcsóbbak.
BECK JENŐ kötött-szövött készítményei a legszébbek, a legjobbak, a legolcsóbbak.

Női Leányka Fia mellények ruhák pull-owerek
legszébb kivitelben, legjobb minőségben, gyári áron
Beck Jenő
kötött-szövöttáruháza
Szabotica
Kisinybeni drasztás: Rudičeva ul. (Gyümölcsipiac)

... mit hordanak ma, hogyan hordják az', hol lehet azt legolcsóbban beszerezni, mindazt megmondja Önnek a mi új
1928/29-es ŐSZI és TÉLI DIVATKATALÓGUSUNK
Sok száz képen és nagy vázlatokban bemutatja az összes ruházati cikket, amelyek beszerzésére, alandón ujjonnan szortírozva, Önt is van szerencsénk meghívni.
Kérje ezt a katalógust, ezt mi azonnal, bérmentve és Önre minden kötelezettség nélkül elküldjük. — Katalógusunk az összes divatkérdésekben hű tanácsadója lesz és ezáltal különösen kézműárosztályunkra hívjuk fel figyelmét, amely szövetmintákat rendkívül nagy vázlatokban küld megtekintésre.
Levelezés minden nyelven.
Szétküldési és áruházi
KASTNER & ÖHLER, ZAGREB, III.

Malogajszy Vlajkó vas- és gépkereskedő **Velika-Kikinda**
Ajánlja a szakmába vágó cikkekben dusan felszerelt raktárát.
Hofherr-Schranz-Clayton-Shuttleworth és **Cormick** mezőgazdasági gépeket. **Ekék, traktorok, aratógépek, szántó- és vetőgépek,** melyeket 10427
velikakikindai kiállításon október 6. és 7.-én bemutat

LEVELEZÉS

Nem tucatáru, hanem kiállítási tárgy Brauchler minden butorgarnitúrája. Subotica, Halpiac.

HÁZASSÁG

Ötvenkétéves, komoly, ép, egészséges férfi, nagyrétkü tehermentes fekvő vagyonnal házasság céljából megismerkedne 35-40 éves, megfelelő vagyonnal rendelkező, nemesszívű, kellemes, saját fejdíszét: konnyot viselő urhölgygel. Divathölgyet nem akarok. Kitűnő referenciákkal szolgálhatok. Teljes című, fényképes leveleket Barátom Sándor jelígre a kiadóba kérek. 10474

FOGLALKOZÁS

Keresünk biztosító ügynököket. Glavno zastupstvo »Vardar« osig. društva, Zagreb, Jurjevska 3. 10597

Donai Margit budapesti konzervatóriumot végzett zongoratanárnő elfogad privát órákra növendékeket óránként 20 és 25 dinárért. Cím: Rudičeva ulica 2. I. em. balra. 10599

Sofőri állást keres azonnali belépéssel vizsgázott sofőr. Cím a kiadóban. 10594

Házvezetőnőnek ajánkozik teljesen független, jól főző, szorgalmas özvegyasszony. Cím a kiadóban. 10591

Társ vagy finanszírozó kerestetik egy beltéri jólmővelő üzlethez. Szükséges tőke 25.000-30.000 dinár. Peié agentúra Subotica, Cara Dušana ulica 5. 10604

Rövid- és divatáru szakmában perfect segédnek és kiszolgáló leányok azonnali felvételnek. Csakis elsőrendű munkaerők jelentkezzenek. Ugyanott jömegelemű, becsületes üzletben már alkalmazva volt 25-30 éves bolti szolgáló felvételnek. Cím: Radió Reklám Subotica. 10602

Ügynököket Subotica és környékére, felek látogatására bank ügyekben, kereseti lehetőség havonta 3000-5000 dinárig. Daruvári Polgári Takarékpénztár fémegbizottja, Josip Peié Subotica, Cara Dušana ulica 5. 10603

Könyvelő-levelezőt keres vidéki cég. — Ajánlatokat »Gabona« alatt a kiadóhivatal továbbít. 10592

Röficszakmabeli segédet, fiatal, szorgalmas, belépésre keresünk. Írásbeli ajánlatokat »Ügyes« jelígre a kiadóhivatalba kérünk. 10593

Ügyes kifizető felvétetik Primarius textiláru nagykereskedésben (Kaszinó épület). 10588

vezető tisztviselő(nő)-t
német, magyar, tudással — lehet olyan aki még nem volt állásban — keres nagy iparvállalat. Ajánlatokat, bizonyítvány-másolatok al a kiadó továbbít, »Jövő« jelígre alatt.

Fermet. zók Pálinkafőzőküzének Rézüstök Rézedények és Rézárak
készítése és szakszerű javítása
Hován László
rézművesné
Subotica, Zrinjski trg 24

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. Kérdésközlésekben válaszbélyeg mellékelendő.

Kárpitosok figyelmébe
ajánlom nagyválasztékú raktáramat
diványáthuzatok (Dagastban)
szelontakarók, moketok, ágygarnitúrák és függönyökben a legolcsóbb napi áron
GARDIO, SOMBOR

Szabók és szücsők figyelmébe!
Kikészített báránybőrök kaphatók
Engelsmann Imrénél
Csantaviren

Hordók
transzport- és lágerhordók, használtak és újak, kaphatók
Keix Lajos
kádármesternél
Mazuraniceva ul. 19

Akar Ön jó és olcsó könyvet olvasni?
Ekkor figyeljen elő a subotica i. em. sz. b. költésönkönyvtárban, Strossmajerova 16 (Huspiac), hol a legújabb magyar nyelvű, szerb és franczia könyveket olvashatja havi 25 dinárért. — Naponta cserélhet. B. bet 50 dinár. 10320

LIBA
aprólék
Libahus
Libazsir
Libaháj
Libamáj
és töpörtő
kapható
Körösi Géza
cégnél — Tel. 513
10442

Szűcs varrólányok, akik gépelésben és lekészítésben jártasok, felvételnek Zsuljevits szücsnél, Sokolska ulica 15. 10601

Tanárnő diákokat, diákányokat az összes szerb gimnáziumi tantárgyakból jutányosan előkészít. Skotus Viatora 42. 10584

Fiatl fodrászsegéd felvétetik. Cím: Dulics Márk, Vilsonova 41. 10580

Mázolósegédet felveszek. Mezei, VI., Ilirska ul. 15. 10585

Fräulein mint Jahreszeugnissen, perfect Deutsch, die auch ganz leichte häusliche Arbeit verrichtet, zu einem fünfjährigen Knaben gesucht. Anträge mit Lichtbild an Dr. Georg Bondy, Subotica, Aleksandrova ulica 5. 10394

Orvosi rendelőbe keresek egy fiatal leányt, aki a takarítást is elvállalja. Cím a kiadóban. 10572

Alexa nyakkendőipar, 10 dinárért fordítja ki nyakkendőjét. Korzó. 6708

UJ! 787 UJ!
Mandula Mogyoró Mazsola Füge
SUGÁR MANÓ
Telefon 47

BUTORT,
épület-, portál- és üzletberendezést jutányos áron készít, mindenféle javtást és butorszállítást vállal
Rizsányi Pál
aszta os subotica
VI., Jugoviceva ul. 6.
(Kakas-iskola mellett)

Gépszakmában, technikában jártas tőkés társat keresek szabadalom elkészítéséhez. Leveleket »Fontos« jelígre a kiadóba kérek. 10453

Jó házból való fíu ékszerész tanoncnak felvétetik. Martin Bartos, Bogoviceva 20. 10443

Fényképész társat keresek kisebb tőkével. Csak személyesen tárgyalok. Csepregi, Horgoš. 10253

Gyorsíró, német-szerb levelező, állást keres. Cimeket »Fiatl erő« jelígre a kiadóba kérek. 10302

Tanoncot egy-két középiskolával felvesz Hirsch kárpitos, Paje Dobanovačkog ulica 5. 10270

Házitanitót keres VII. gimnazista magántanuló fíu mellé keresztény uri család egész esztendőre falura algebra és latin fontosak. Ajánlatok a kiadóba kéretnek »Házitanító« címen. 10231

Női kabátot készít legfinomabb fekete és kék velur-szövetből (vatelinnel és bélséssel) 1200 dinárért. V. Kuntscher nõi szabó. Sudareviceva 25. Zöldésgpiac. Tanoncot felveszek. 10225

Segédleány, fiatal, jobb varrodában szeretne elhelyezkedni. Ajánlatokat »Szorgalmas« jelígre kér a kiadóba. 10315

Ügyes kiszolgálónő és kifizetői tőkés szerb-magyar nyelvű tudással italmérésben azonnali felvétetik. Trumbiceva ul. 16. 10301

Sucho zu meine drei und fünfjährige Knaben eine tüchtige deutsche Kindergärtnerin. Rothbart, Subotica, Mucsi-telep 4. 10277

LIFKA-MOZI

Szerdától—vasárnapig

Kimagasló eseménye a szezonnak

CHANG

Ember és vadon magasztos eposza. Melodráma

Főszereplők: Ladah hindu fiúcska és Chang a vadon
félelmetes királya

Hétfőtől

Lily Damita

Wadimir Gaidarov

Szeretve mind a vérpadig

Előadások kezdete naponta 4, 6 és 1/2 9 órakor

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetűs és címző
kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 dinár.
Csak felblyegzett jelzés leveleket továbbítunk
Kérdések-közlésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

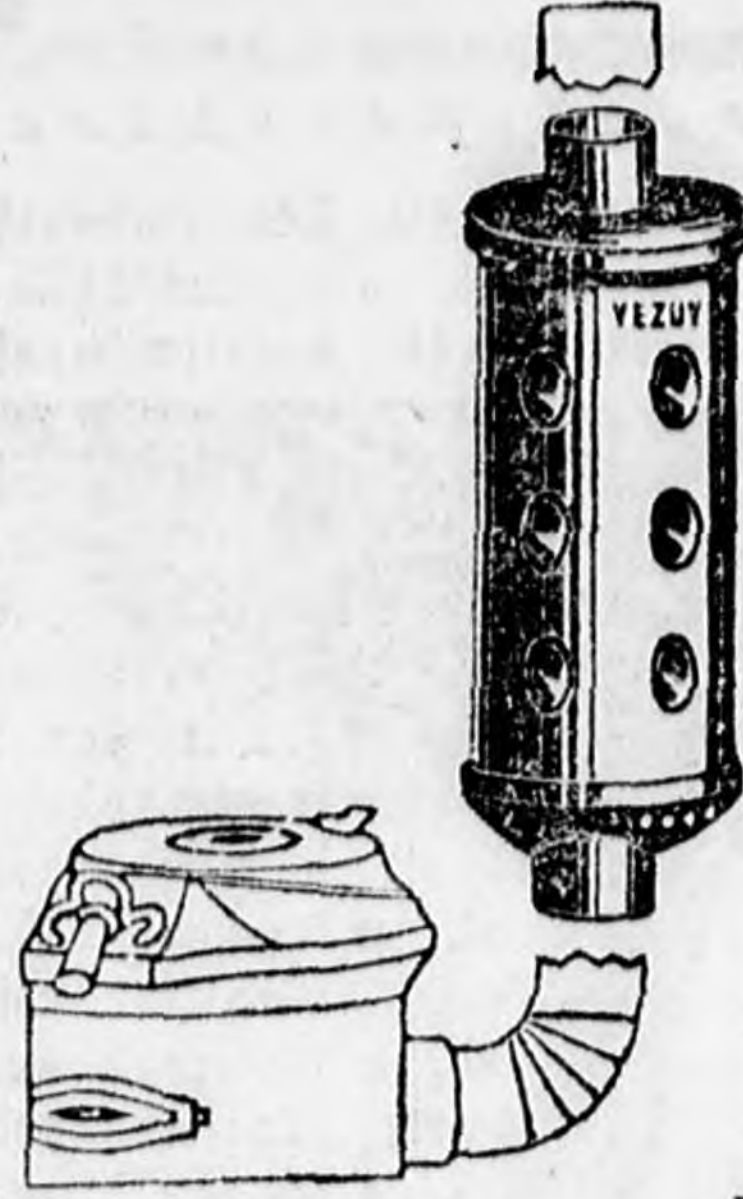
RELIEF

fejtéshez szükséges összes
anyagok és kiegészítők,
mintalapok és könyvek,
órási váasztóiban

Ingyen tanítás!

Viszontelárusítóknak
és nagyfogyasztóknak ár-
engedményBröder és Kovács
Novisad, Futcsiki út 43Felsőgallai mész
BEOCSINI
portlandcementés mindenféle
építési anyag
a legolcsóbban
szerezhető be

Illgenn Károly-nál

I. kör, Sokolska utca 17
Telefon: 660 64688 HP fogaskerekes magán-
járáró és 54 collos cséplő-
szekrény Clayton-Shutt-
leworth gyártmány, 23 éves
kitűnő üzempépes állapot-
ban, más vállalkozás miatt
eladó. Felvilágosítás: Agri-
kultura, Sombor. 10281Patkanin patkányirtószert
dobozza 15 dinár. Kapható
minden gyógyszerárban és
drogériában, továbbá a
Torontáli Agrárbanknál, Ve-
liki Bečkereken. 9678

VEZUV

hőterjesztő készülék
minden kályhára és
tűzhelyre felszerel-
hető. — Ismertetőt küld

BARZEL D. D.

SUBOTICA
048Hofherr-Schranz gyártmányu
25 éves, huzatos gőz-
lokomobil, Hofherr-Schranz
gyártmányu 25 éves cséplő-
gépet, 12 lóerős használt
szívógázmotor, generátortel-
leppel, komplett, 3 lóerős
petróleummotor, kukorica-
szár-tépigépet eladók Meg-
érdeklődhetők és megte-
kinthetők Agrikulturánál,
Sombor. 10282Eladó két szekrény. Cim
Tolstojeva utca 21.

VÁROSI MOZI

Hétfő — szerda
Ismé: egy nagy sláger

Medvevér

Litván népmondából készített eredeti orosz film
Szereplői az orosz zinezzgárda legjobbjai. Az összes eddig
Oroszországban készített filmek közül a legjobb

Főszereplő:

W. EGGERT

Jön! Királyok királya Jön!

A világ legnagyobb filmje. Cecil B. de Mille főműve hatatlan
alkotásaHa KÖNYVSZAKÉRTŐRE lesz szüksége
írjon Borbély L. Novisad, postafiók 75 címre

VÉTEL-ELADÁS

Mégvételre keresek 16—20
HP gyári magánjáráró szí-
vógáz- vagy nyersolajmo-
tort. Ujjfalvi László, Gaj —
Kovin (Bánát). 10598Amerikai íróasztal és bör-
garnitúrát megvételre kere-
sek. Dr. Löbl ügyvéd, Zrinjski
trg 10. 10577Csinos családi ház, 3 szo-
ba, konyha, mellékhelyisé-
gek, hatalmas udvar, tel-
jesen átrenoválva, elköltö-
zés miatt jutányos áron el-
adó. Cim: III. kör, Bunje-
vačka ulica 45. 10575Cigánypecsenye, sültmáj,
sültkolbász, forralt bor, tea,
minden időben kapható,
Weber büffé, Kókai cipész
házában, a polgári iskola
közeliében. Hentespult el-
adó. 10570Eladom Kupuszinán rőfös-
áru üzletet áruval és be-
szervezéssel együtt. Bővebb
felvilágosítást nyújt a tu-
lajdonos Herrnhüter Lajos.
Kupuszina. 10564Ültessen ősszel gyümölcs-
fátl! Kérjen árjegyzéket és
rendelje meg szükségletét
Bednárz utódai faiskolájá-
ban Stara Kanjizán. 9575Fajtiszta és nemes gyü-
mölcsfák kaphatók Bed-
nárz utódainak faiskolájá-
ban Stara Kanjizán. 9576Hol vásárol a vidéki
legolcsóbban Szuboticán?Földes Samu ruhaáruházá-
ban (Gyümölcs-piac). —
Férfi öltöny már 475 dinár-
tól. Őszi férfi raglánok már
675 dinártól. Iskolai fiu ru-
hák már 350 dinártól. Gyermek téli kabátok már
375 dinártól. Női felöltők
már 425 dinártól. Leány
felöltők már 375 dinártól.
Bőr kabátok már 850 dinár-
tól. Férfi télikabátok már
475 dinártól. Tessék meg-
győződni olcsóbb mint bár-
hol! 9075

Műlábak

műkarok, gyógyfüzők, tám-
gépek betegtoló-kocsik,
Schönbrunnál, Szubotica,
Paje Kujundzičeva 20. 3756

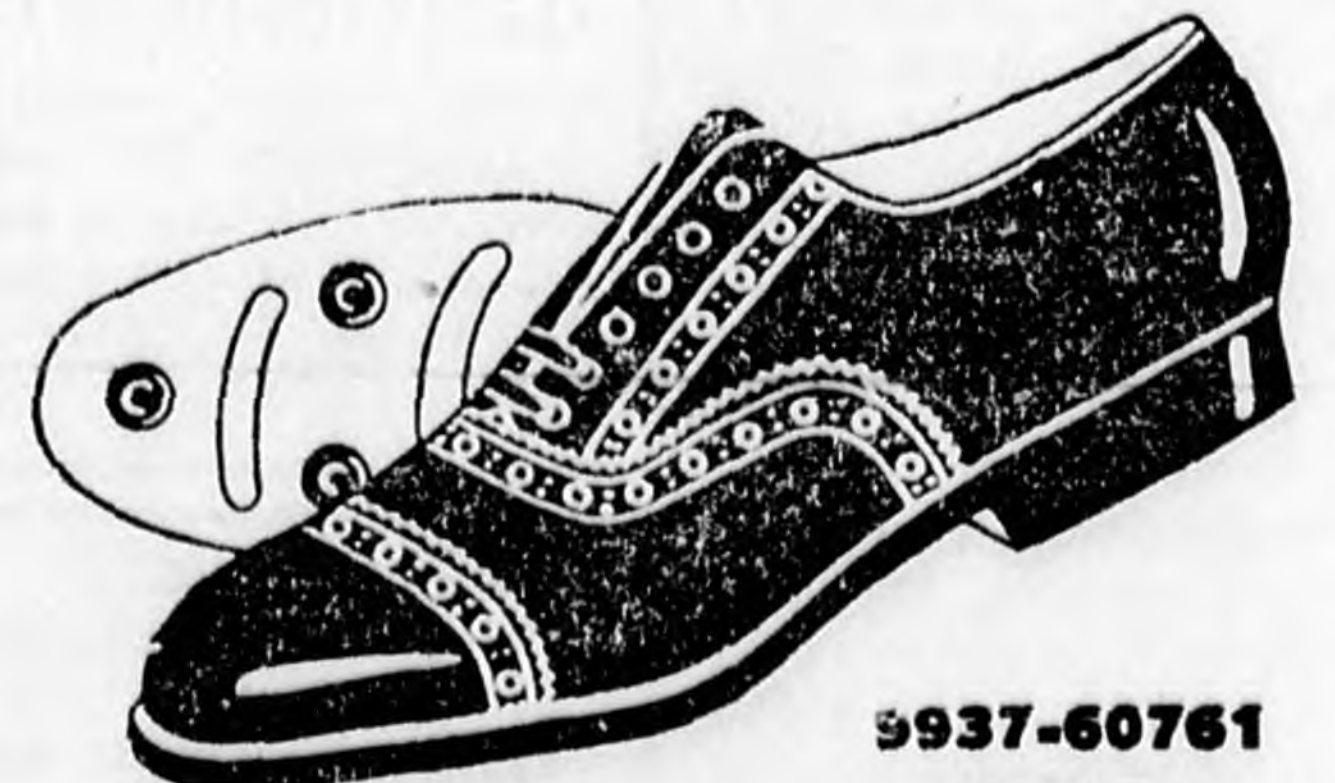
KÜLÖNFÉLE

Főtéren tiszta, szépen bu-
torozott szoba uriembernek
azonnal kiadó. Cim a ki-
adóban. 10600Teljesen különbejáratu bu-
torozott szobát keresek a
város belterületén. »Gar-
zon« alatt e lap kiadójában.
10576Belterületen 2 1/2 kapa sző-
lőskert felesbe kiadó. Dr.
Löbl ügyvéd, Zrinjski trg 10
10578Elveszett szombaton dél-
után a város belsejében egy
brillians függőnek egy köve
foglalat. A megtaláló ma-
gas jutalomban részesül. —
Cim a kiadóban. 10569Üzlethelyiség azonnalra ki-
adó. Cim VIII., Plitvička ul.
32. 10461Négyszobás lakás előszobá-
val, fürdőszobával és víz-
vezetékekkel, minden mellék-
helyiségekkel november el-
sejére kiadó. Kumičičeva
ul. 3. 8010ELEGANCIA!
KÉNYELEM!Eddigi tapasztalataink alapján a férfi
félcipők előállítását a legapróléko-
sabb részletekig tökéletesítettük.Uj modelljeink kombinációik-
kal, vonalaikkal és színeikkel

a minőség, izlés

megtettesítői és azonkívü
kényelmesek is. — Tekintse
meg bármely üzletünket.

Győződjék meg!

9637-40726
Din 329⁻9637-40738
Din 329⁻9937-40823
— a lakkból Din 299⁻
sárga vagy fekete boxból
Din 269⁻9937-60761
Din 269⁻Elsőrendű cipő mindennapi hasz-
nálatra sárga vagy fekete boxból
vizmentes gummi talppal

Bata